

Katolički list

Zvonik

GOD. XXII. BR. 4 (246) Subotica, travanj (april), 2015. 150,00din

Tema:

Svjetski dan molitve za zvanja

Intervju:

vlč. Siniša Tumbas Loketić, mladomisnik

Reportaža:

Hrvatska katolička misija u Stuttgartu

Obred pranja nogu na Veliki četvrtak u katedrali

Čuvari Božjeg groba u Tavankutu

Svećeničko ređenje i mlada misa
vlč. Siniše Tumbasa Loketića

Čuvari Božjeg groba na Veliki petak u katedrali

Vodran Jagić

Dječak koji je ustupio Isusu užinu

Ovdje je dječak koji ima pet ječmenih kruhova i dvije ribice! Ali što je to za tolike? (...) Isus uze kruhove i ribice i svi su se nasitili (Iv 6,9; usp. 11-12)

Veli stara uzrečica – prvo čovjeka nahrani pa mu o Bogu pričaj! Znao je to Isus jako dobro kad je pred sobom imao pet tisuća krčevih želudaca okupljenih na poljani. Dobar pastir primjećuje potrebe stada. Bijeg u duhovno ne može biti alibi zanemarivanja fiziološkog. Od Boga nitko ne odlazi gladan. Duhovnost koja apstrahira od tjelesnog nije utjelovljena duhovnost, štovišće, vonja po maniheizmu i, kao takva, olako pronalazi utočište u propovjedničkoj praksi koja naginje moraliziranju. Mi „popovi“ smo trajno u napasti pružati neprobavljiv kruh sa sedam kora koji ne siti ali zato lomi zube i ostavlja težinu u želucu. Kruh nebeski pretpostavlja kruh svagdašnji, dočim ja, pastir stada, nisam ništa više doli bezimeni dječak iz prispodobe koji šutljivo ustupa Isusu svoju „užinu“ od koje blaguje nebrojeno mnoštvo.

U kontekstu Nedjelje Dobroga Pastira i promišljanja o duhovnim zvanjima, htio bih baš tog bezimenog dječaka staviti u centar pozornosti. Isus provocira apostole da iznađu rješenje za neugodnu situaciju – nestašica kruha a apetit velik. Bog želi i našu zauzetost, stalo mu je i do naših prijedloga; iako može, ne želi djelovati mimo nas. Ta povjerenje nam je stado! „Dajte im vi jesti!“

Apostoli promptno nude izlaz iz krize ali ekonomskim putem. Dvjesto denara bilo bi dovoljno tek da svatko nešto malo pregrize. Problem, međutim, rađa drugi problem. Jedan denar je dnevnicar jednog radnika. Gdje i kako

pribaviti toliki novac? Možda da ošišaju ovce namećući im takse? Nek' plate ako žele i dalje bit uz Isusa!

Drugo ponuđeno rješenje je, ljudski gledano, najrealnije – otpustiti narod pa kud koji mili moji. U ekonomski kriznoj situaciji ovo je najizglednije. Opuštanja s radnih mjesta, rad na crno, podizanje papira i odlazak iz zemlje... Poznat scenarij? Isus ni to ne prihvaća. Dobar pastir nikada ne ostavlja stada!

Ostalo je još zadnje i, u našim očima, najočajnije rješenje. Dovode Isusu dječaka s pet kruhova i dvije ribice. Ni sami apostoli ne vjeruju u dobar ishod. Jedina još predvidiva scena jest panika među narodom i iscrpljenost od gladi. I sada nastupa onaj na koga nitko nije aplicirao u svojim projektima – Bog! Uzima od dječaka njegovu užinu, blagoslivlja ju i svi su se nasitili.

Najveće čudo nije brdo kruhova i ribica nego ovaj bezimeni dječak. U cijeloj priči ostao je nekako pozadi, sporedan, anonimn. Što on čini? Pruža Isusu svoj skromni dar iako ga je s pravom mogao zadržati za sebe, jer što će pojesti kad ogladni?! Uostalom tih 5 kruhova i 2 ribice netko mu je darovao, vjerojatno roditelji koji su tu negdje u mnoštvu. I ukoliko svoju hranu izgubi, drugu sigurno neće dobiti.

I sad slijedi čudo ovoga dječaka – daruje sve što ima! Uvjeren sam da je bio zadivljen Isusom, da je bio ponosan što je Isus baš njega primijetio i prihvatio baš njegov skromni dar. Krist nije prihvatio samo tih par kruhova već i njegovu djetinje srce koje se u tom času odreklo sveg što posjeduje, prepuštajući se bezgraničnom povjerenju. I da je možda još štogod imao uza se, ma i to bi dao! Tek u Isusovoj blizini osjetio je da dajući ne gubi već dobiva. U svom daru dječak je dao sebe, cijeli svoj život i što je vrhunac svega – od onoga što je imao svi su jeli i nasitili se. Isusu nije važno koliko tko ima već s kojom raspoloživošću je spreman podijeliti ono što ima. I onda se događa čudo. Svijet vapi za takvim dječacima (djevojčicama). Oni su model duhovnoga zvanja za sva vremena. Neka naša molitva bude da ih apostoli (Crkva) prepoznaju i dovedu pred Isusa. On će već znati što dalje.

Dječak

Iz sadržaja

Aktualno:

Papa proglasio
Godinu milosrđa.....5

Tema:

Svjetski dan molitve
za zvanja.....6

Intervju:

Vlč. Siniša Tumbas
Loketić24

Reportaža:

Hrvatska katolička
misija u Stuttgartu27

Kutak za katehete:

OŠ „Matko Vuković“31

Moralni kutak:

Rodna ideologija.....32

Redovnici i redovnice,

jeste li radosni?34

Godina posvećenog života:

Danijel Katačić35

Komplementarnost

muškarca i žene45

Kršćanski stav: Izboriti

se za dostojanstvo48

Svećenik treba vašu molitvu

Piše: Siniša Tumbas Loketić

Potaknut velikim danima u mom životu, razmišljam o svećeništvu. Htio bih potaknuti i Vas, poštovani čitatelji, da zajedno malo promislimo što svećeništvo i svećenik predstavljaju u Vašem životu, životu našega društva, životu našega grada.

Svećenik kao osoba, kao čovjek, govori Božju istinu. Tu Božju istinu, da bi netko postao svećenik, izučava na fakultetu i bogosloviji pet godina. Sva otajstva naše Crkve i vjere, sve ono što je Krist govorio, izučavamo i učimo pet godina, da bismo nakon bogoslovije i fakulteta, mogli dalje nastaviti govoriti tu Božju istinu. Zanimljivo je da čovjek, sa svim svojim slabostima, svećenik, onaj koji je uzet od običnih ljudi, naviještajući tu Božju istinu, okuplja ljude oko sebe. Ovdje ne želim naglasiti čovjeka ni njegovu slabost, nego veličinu Božje istine, Božje riječi. Ta Božja istina toliko je snažna i velika da se, dok prolazi od čovjeka, svećenika, do ljudi koji je slušaju, nikada ne vraća bez ploda. To je snaga te Božje istine, to je snaga naše Crkve. Bilo je i bit će uvijek onih koje će Božja milost, Duh Sveti potaknuti da povjeruju toj Božjoj istini, iako dolaze iz usta čovjeka koji je uzet od ljudi, da naviješta Božju istinu. Stoga, sjetite se svojih svećenika. Ponajprije, molite za njih! Puno molite! Dovoljno je svaki dan jednu molitvicu za Vašeg svećenika! Da bi svećenik uspio, odnosno, ono što je u njegovoj ljudskoj snazi, dao sve od sebe, potrebno mu je

molitve! Za naše svećenike, za vaše svećenike potičem Vas da prikazete i po neku žrtvu tijekom dana. Vjerujem da svatko od Vas ima puno više drugih potreba i križeva, ali nemojte zaboraviti Vaše župnike, kapelane, ispovjednike. Svi su oni ljudi koji govore i svjedoče, žive Božju istinu. Ona je nepromjenjiva, vječna, beskrajna, ali čovjek je ipak čovjek i ne može bez pomoći drugog čovjeka, ponajprije u molitvi.

Taj veliki dar, svećeništvo, donosi ploda i našem društvu, ako ga ispravno shvaćamo. Crkva i svećeništvo, vjernici, ne bi smjeli u našem društvu biti oni „sa strane“. Sve skupa nas treba potaknuti na djelovanje u smjeru Božje istine, one Istine s početka ove meditacije. Svećenik ne može biti sa strane promatrajući kako društvo ide nekim sasvim drugim putem, kako vjernici idu nekim drugim putem, mimo Božje istine.

Zbog svega toga, potrebna je molitva, da bi svećenik bio onaj koji će sve nas potaknuti da se „pomaknemo“, da razmišljamo, da pridonosimo ovome svijetu da bude bolji.

Koristim ovu mogućnost i na ovaj način zahvaljujem svima Vama koji molite za svećenike, koji ste molili i molite za mene da budem dobar i radostan svećenik.

Papa službeno proglasio Svetu godinu milosrđa

Svečanim činom uručivanja primjerka bule „Misericordiae vultus“, „Lice milosrđa“ predstavnicima iz cijelog svijeta papa Franjo je 11. travnja u bazilici sv. Petra u Vatikanu službeno proglasio izvanrednu Svetu godinu milosrđa. Služba proglašenja uključivala je čitanje odlomaka iz bule. Sveti Otac zatim je predvodio prvu Večernju Nedjelje Božjega milosrđa, tijekom koje je šestorici predstavnika Crkve u cijelom svijetu predao po jedan primjerak dokumenta. U buli je najavljeno i otvaranje Svetih vrata u svim partikularnim Crkvama i mogućnost da pojedini svećenici otpuštaju grijeha pridržane Apostolskoj Stolici. Izvanredni jubilej milosrđa ima za geslo „Milosrdni poput Oca“, koje je preuzeto iz Lukina evanđelja.

Na treću nedjelju došašća, 13. prosinca, otvorit će se Sveta vrata Lateranske bazilike a potom i na drugim papinskim bazilikama, Svete Marije Velike i Svetog Pavla izvan zidina. No, papa Franjo je odredio da se u svim partikularnim Crkvama i svetištima otvore, prigodom Svete godine, ista takva Vrata milosrđa, tako da se jubilej može slaviti i na lokalnoj razini „kao znak zajedništva cijele Crkve“.

Druga istaknuta značajka bule jubileja odnosi se na oprostenje grijeha. Papa se nada da će „isповјednici biti pravi znak Očeva milosrđa“ i da će moći primati vjernike „poput oca u prisposobi o izgubljenom sinu“, dakle poput onoga koji „trči ususret svome sinu, premda je protratio svoja dobra“. Ispovjednik, dakle, „neće predstavljati nikakva neumjesna pitanja“ jer će „znati razabrati u srcu svakog pokajnika poziv u pomoć i zahtjev za oprost“. Oni su pozvani biti „uvijek, svugdje, u svakoj situaciji i usprkos svemu, znak prvenstva milosrđa“.

U tome kontekstu, Papa najavljuje da će tijekom korizme Svete godine slati „misionare milosrđa“, odnosno svećenike kojima će biti dana „vlast opraštati također grijeha koji su pridržani Apostolskoj Stolici“. Kao „znak majčinske skrbi Crkve u Božjem narodu“, objašnjava Papa, oni će biti graditelji, za sve ljude, „susreta punog ljudskosti, izvora oslobođenja, puna odgovornosti u cilju prevladavanja prepreka i ponovnog življenja po krštenju“. Istodobno, papa Fra-

njo traži da se u biskupijama organiziraju „pučke misije“, tako da ti misionari „budu navjestitelji radosti oprosta“.

Dakle, Papa ističe da je milosrđe „stožer na kojem počiva život Crkve“, „životni ideal i kriterij vjerodostojnosti za našu vjeru“. Kao „osobina Gospodinove svemoći“ a nipošto „znak slabosti“, milosrđe postaje „kriterij za shvaćanje tko su prava djeca Božja“. Zapravo svi smo „pozvani živjeti milosrđe, jer je nama prvima ukazano milosrđe“. Opraštanje uvreda je, dakle, „imperativ koji kršćani ne mogu ne uzeti u obzir“. Mnogo puta se čini teško oprostiti, ističe Papa, ali „opraštanje je sredstvo stavljeno u krhke ljudske ruke da bi se postiglo mir u srcu“ i „živjelo radosno“.

U drugom dijelu bule papa Franjo nudi neke praktične savjete za življenje tog izvanrednog jubileja u duhovnoj punini: učiniti jedno hodočašće, jer „milosrđe je cilj koji treba postići a koji zahtijeva predanost i žrtvu“; ne suditi i ne osuđivati, kloniti se „ljubomore i zavisti“ i postati tako „oruđa opraštenja“; otvoriti svoje srce egzistencijalnim periferijama, donoseći utjehu i solidarnost onima koji, u današnjem svijetu, žive „nesigurnost i patnju“, „mnogobrojnoj braći i sestrama lišenima dostojanstva.“ Na taj se način može srušiti „barijeru ravnodušnosti koja često vlada i iza koje se krije lice-mjerje i egoizam“.

Nadalje, Papa poziva vjernike da radosno čine duhovna i tjelesna djela mi-

losrđa, da bismo „probudili naše uspavane savjesti pred tragedijom siromaštva“ i proglasili slobodu sužnjima suvremenih ropstava. Franjo poziva biskupije da se uključe u inicijativu molitve i pokore „24 sata za Gospodina“, koja će se slaviti u petak i subotu u četvrtom tjednu korizme, jer se mnogi, osobito mladi, približavaju sakramentu pomirenja otkrivajući smisao života.

U trećem dijelu bule jubileja papa Franjo upućuje neke apele: članove kriminalnih skupina poziva da promijene svoje živote, jer „novac ne donosi istinsku sreću“ a „prijegavanje nasilju radi gomilanja novca iz kojeg kapa krv ne čini čovjeka moćnim, niti besmrtnim“. „Nitko neće izbjeći Božji sud“, upozorava Papa. Sličan poziv upućuje se također onima koji čine ili pomažu korupciju: „Ta trula kuga društva je ozbiljan grijeh koji u nebo vapi, jer potkopava same temelje osobnog i društvenog života. Korupcija sprečava gledati u budućnost s nadom, jer svojom ohološću i pohlepom uništava planove slabih i gazi siromašne. Ovo je povoljan trenutak da se promijeni život!“, poručuje Papa.

Papa Franjo najavio je izvanrednu Svetu godinu 13. ožujka u bazilici Svetog Petra. Jubilej milosrđa slaviti će se od svetkovine Bezgrešnog začeća, 8. prosinca 2015., do 20. studenoga 2016., na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenja.

IKA

Iz Papine poruke za Svjetski dan molitve za zvanja

Oni koji pođu za Kristom nalaze život u izobilju

Privedio: *Dragan Muharem*

Četvrta uskrсна nedjelja – u Crkvi je poznata i kao nedjelja Dobrog Pastira. Kao takva ona je tradicionalno posvećena molitvi i razmišljanju o duhovnim zvanjima. Na prvi pogled možda neobično. Zašto baš povezivati Dobrog Pastira i duhovno zvanje? Mogao se izabrati i bilo koji drugi dan, možda neki malo bliži suvremenom čovjeku... Pa ipak, ako zastanemo na trenutak i razmislimo, razlozi počinju nicati pred nama.

Dobri Pastir – jer Isus poznaje i poziva svaku ovcu po imenu, svakome od nas upućuje poziv, bez obzira kakav on bio, drukčijim riječima, na drugi način, s drukčijim poslanjem.

Dobri Pastir – jer među ljudima bira one koji će u Njegovu ime biti pastiri – koji će više primiti, ali će se od njih više i tražiti, oni koji će nositi teška bremena odgovornosti za druge, ali i radost povjerenja koje im je iskazano, oni kojima će uvijek biti stalo, koji će uvijek htjeti, koji će ići naprijed ne pitajući za cijenu.

Dobri Pastir – onaj koji je tražio izgublenu ovcu, ma kako daleko ona odlutala i ma kako malo ona zaslužila to traženje.

„Izlazak – temeljno iskustvo zvanja“ naslov je Papine poruke za 52. svjetski dan molitve za zvanja, koja se obilježava 26. travnja, na četvrtu vazmenu nedjelju. Izlazak – istaknuo je u poruci papa Franjo – u srcu je svakoga zvanja, jer predstavlja odgovor na Božji poziv; to je put svake kršćanske duše i čitave Crkve, odlučno okretanje naših života prema Ocu. Papa u svojoj poruci ističe sljedeće:

Draga braćo i sestre!

Četvrta vazmena nedjelja stavlja pred naše oči lik Dobrog Pastira koji poznaje svoje ovce, zove ih po imenu, hrani ih i vodi. Već više od pedeset godina opća Crkva slavi te nedjelje Svjetski dan molitve za duhovna zvanja. Ona nam na taj dan svaki put doziva u svijest važnost molitve, kao što je sam Isus rekao svojim učenicima, da „gospodar žetve radnike pošalje u žetvu svoju“ (Lk 10, 2). Isus daje tu zapovijed u kontekstu slanja misionara. On je pozvao, osim dvanaestorice apostola, još sedamdeset dvojicu učenika te ih poslao dvojicu po dvojicu u misije (Lk 10, 1-6). Zapravo Crkva „je po svojoj naravi misionarska“ (Drugi vatikanski koncil, dekret *Ad gentes*, 2), kršćanski se poziv nužno rađa iz iskustva misije. Slušati i slijediti glas Krista Dobrog Pastira, puštajući da nas on privuče sebi i vodi i posvećujući njemu vlastiti život, znači dopustiti Duhu Svetomu da nas uvede u tu misijsku dinamiku, budeći u nama želju, radost i hrabrost prikazati naš život i utrošiti ga u službi Kraljevstva Božjega.

Prinositi vlastiti život u misiji je moguće jedino ako smo u kadri izaći iz samih sebe. Stoga na ovaj 52. Svjetski dan molitve za zvanja želim razmišljati upravo o tom posebnom „izlasku“ koji je srce poziva, ili, još bolje, naš odgovor na poziv kojeg nam Bog daje. Kada čujemo riječ „izlazak“, odmah pomislimo na početke čudesne povi-

jesti ljubavi između Boga i njegova naroda, povijesti koja prolazi kroz dramatično razdoblje ropstva u Egiptu, Mojsijev poziv, iskustvo oslobođenja i putovanje prema Obećanoj zemlji. Knjiga Izlaska, druga knjiga Biblije, u kojoj se opisuju ti događaji predstavlja jednu prisposobu cijele povijesti spasenja, ali i temeljnu dinamiku kršćanske vjere. Naime, prijelaz iz ropstva staroga Adama na novi život u Kristu je djelo otкупljenja koje se događa u nama po vjeri (Ef 4, 22-24). Taj prijelaz je istinski i pravi „izlazak“, to je put svake kršćanske duše i čitave Crkve, odlučujući zaokret u našem životu prema Ocu.

U korijenu svakog kršćanskog poziva postoji taj temeljni pokret, koji je dio iskustva vjere. Vjerovati znači nadići samoga sebe, izaći iz samoga sebe, napustiti udobnost i ukočenost vlastitoga „ja“ i staviti u središte svoga života Isusa Krista. To znači ostaviti, poput Abrahama, svoju rodnu zemlju i ići naprijed s povjerenjem, znajući da će nam Bog pokazati put prema novoj zemlji. Taj se „izlazak“ ne smije shvaćati kao znak prijezira vlastitoga života, vlastitih osjećaja, vlastite ljudskosti. Naprotiv, oni koji pođu za Kristom nalaze život u izobilju, stavlajući se u potpunosti u službu i na raspolaganje Bogu i njegovu Kraljevstvu. Isus kaže: „I tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stotruko će primiti i život vječni baštiniti“ (Mt 19, 29). Sve je to duboko ukorijenjeno u ljubavi.

Kršćanski poziv je prije svega poziv na ljubav koji nas privlači i odvaja od nas samih, „decentralizira“ nas i pokreće „trajno izlaženje iz vlastitoga ‘ja’ zatvorenog u samoga sebe ka svojem oslobađanju kroz sebedarje i upravo tako prema istinskom pronalaženju samoga sebe, štoviše prema otkrivanju Boga“ (Benedikt XVI., Enciklika *Deus Caritas est*, 6).

Iskustvo izlaska je paradigma kršćanskog života, osobito onih koji su prihvatili poziv posebnog posvećivanja službi evanđelja. To uključuje stalnu obnovu stava obraćenja i preobrazbe, neprestani hod prema naprijed, prijelaz iz smrti u život poput onoga što ga slavimo u svakom bogoslužju: riječju, to je iskustvo prijelaza, Pashe.

Od Abrahamova poziva do Mojsijeva, od izraelskog hodočasničkog putovanja kroz pustinju do obraćenja koje su propovijedali proroci, pa sve do Isusova misionarskog putovanja koje ima svoj vrhunac u njegovoj smrti i uskrsnuću, poziv je uvijek Božje djelo po kojem nam on pomaže izaći iz našeg početnog stanja, oslobađa nas od svakog ropstva, izbacuje nas iz kolotečine i trga iz naše ravno-

dušnosti, te nas dovodi do radosti zajedništva s Bogom i braćom i sestrama. Odgovoriti na Božji poziv, dakle, znači dopustiti njemu da nam pomogne izaći iz samih sebe i svoje lažne sigurnost i krenuti putem koji vodi prema Isusu Kristu, izvoru i krajnjem odredištu našeg života i naše sreće.

Ta dinamika izlaska ne tiče se samo pojedinca kojeg je Bog pozvao, već misijskog i evangelizacijskog djelovanja cijele Crkve. Crkva je doista vjerna svom Učitelju u mjeri u kojoj je Crkva „koja izlazi“, Crkva koja nije zaokupljena sama sobom, svojim strukturama i uspjesima, već je kadra izaći van, biti u pokretu, susretati se s Božjom djecom u njihovoj stvarnoj situaciji i osjetiti suosjećanje (com-passio) za njihove boli i patnje. Bog izlazi iz samoga sebe u trojstvenoj dinamici ljubavi, sluša bolne vapaje svoga naroda i intervenira kako bi ga oslobodio (Izl 3, 7). Crkva je pozvana slijediti taj način postojanja i djelovanja. Crkva koja evangelizira izlazi u susret čovjeku, naviješta oslobađajuću riječ evanđelja, Božjom milošću liječi duhovne i tjelesne rane duša i pridiže siromašne i patnike.

Draga braćo i sestre, taj oslobađajući izlazak prema Kristu i prema braći i sestrama ujedno predstavlja za nas način na koji možemo u potpunosti razumjeti čovjeka i povijesni razvoj pojedinaca i društava. Čuti i prihvatiti Gospodinov poziv nije nešto privatno i čisto osobna stvar koja se može pomišljati s nekim prolaznim osjećajem. Naprotiv, to je konkretna, stvarna i potpuna predanost koja obuhvaća cijelo naše postojanje i stavlja ga u službu rasta Božjeg kraljevstva na zemlji. Zato kršćanski poziv, ukorijenjen u kontemplaciji Očeva srca, istodobno potiče na solidarno zauzimanje za oslobodjenje braće i sestara, osobito najsiromašnijih. Isusov učenik ima srce otvoreno prema njegovim beskrajnim obzorima, a prijateljstvo s Gospodinom nikada ne znači bijeg od života ili iz svijeta već se naprotiv „bitno pokazuje kao misionarsko zajedništvo“ (Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, 23).

Taj izlazak prema Bogu i drugima ispunjava naše živote radošću i smislom. Želim to poručiti prije svega mladima koji, također zbog svoje dobi i otvorenosti prema budućnosti, znaju biti raspoloživi i velikodušni. Ponekad neizvjesnosti i brige za budućnost te problemi s kojima se svakodnevno susreću prijetu da sputaju tu njihovu poletnost, da im sruše snove, i to u tolikoj mjeri da pomisle kako se ne vrijedi zalagati i da Bog u kojeg vjeruju kršćani nekako ograničava njihovu slobodu. Ali, dragi mladi prijatelji, ne bojte se izaći iz samih sebe i krenuti na put! Evanđelje je poruka koja donosi slobodu našim životima, preobražava ga i čini naš život ljepšim. Kako je lijepo pustiti da nas iznenadi Božji poziv, prihvatiti njegovu riječ i ići u svom životu Isusovim stopama, u klanjanju Božjem otajstvu i velikodušnom služenju našim bližnjima! Vaš će život tako svakim danom postajati sve bogatiji i radosniji!

Djevica Marija, uzor svakog poziva, nije se bojala izreći svoj „fiat“ kao odgovor na Gospodinov poziv. Neka nas ona prati i vodi. S velikodušnom hrabrošću vjere, Marija je od radosti pjevala da je izašla iz same sebe i povjerala Bogu planove koje je imala za život. Njoj se obratimo da bismo bili potpuno otvoreni za ono što Bog planira sa svakim od nas, tako da u nama poraste želja da izađemo i hodimo, s brižljivošću, prema drugima (usp. Lk 1, 39). Neka nas Djevica Marija štiti i zagovara za sve nas. (Iz Vatikana, 29. ožujka 2015., Cvjetnica)

MOLITVA KAD RAZMIŠLJAŠ O POZIVU

Gospodine Isuse, čekao sam dugo na ovaj trenutak. Trebalo mi je vremena da razgovaram s tobom nasamo, a posebno da te poslušam. Da budem iskren, istina je da mi ne prestaješ slati poruke. Problem je što ih ne želim uvijek primiti. Ponekad ih istisnem glazbom, prijateljima, bukom... Ali ipak, ne mogu ih zanijekati. Osjećam veliku prazninu iako se ona ne pokazuje kada sam s drugima.

Ipak, onda kada se smirim i stigne poziv „Slijedi me“ srce mi preplave svjetlost i mir. Taj trenutak kada čujem taj poziv u dubinama moje svijesti, srce mi zadrhti na pomisao da si me izabrao među stotinama i tisućama mladih ljudi.

**Zašto Gospodine?
Zašto si izabrao mene?
Po čemu sam toliko poseban da si me pozvao da te slijedim kao što si pozvao i apostole?**

Onda se sjetim kako si pozvao svoje prve učenike i tada si kažem: Po čemu su bili posebni Petar, Jakov, Ivan i Andrija? Nisu li oni bili ljudi poput svih ostalih? Nisu li bili grešnici poput svih ostalih? Nisu li bili slabi, izdajice i kukavice poput svih ostalih? Ipak si ih izabrao: „Niste vi mene izabrali već sam ja izabrao vas“

Zadivljuje me misao da ti siromašni ribari s Tiberijadskog mora nisu oklijevali ostaviti obale i mreže koje su predstavljale cijeli njihov život.

A meni je teško ostaviti moju obitelj, udobnost doma, moju navezanost na djevojku (mladića), očekivanu karijeru, osobne planove, slobodu... Ali gledajući s druge strane, ipak si me i ti privukao, a privlačiš me sa posebnom silom budući da si uzvišeniji od svake osobe ili stvari na ovom svijetu.

Ali ipak me privlači tvoja osobnost, darežljivost do krajnosti, tvoja briga za nas, nježnost tvoga srca i veličanstvenost tvog Kraljevstva. Znam, pronaći ću istinsku sreću s tobom; znam da ćeš utažiti moju žeđ za vječnošću i da ću s tobom ostaviti trajni znak prolazeći ovim svijetom čineći dobro u tvoje ime.

Bojim se. Zastrašuje me pomisao da se otisnem u avanturu u kojoj riskiram sve, iako znam da je moguće i da postignem sve. Gospodine, podari mi darežljivost da se bacim za tobom bez oklijevanja, da slomim okove koji me vežu za obalu i sprečavaju me da se otisnem na more ovog svijeta s tobom kao kapetanom mog broda.

Uskrs u župi Isusova Uskrsnuća

Uskrs u subotičkoj župi Isusova Uskrsnuća poseban je jer je to ujedno i župno proštenje. Tako je bilo i ove godine. Spremala se crkva, zbor je imao probe, nosili smo hranu na svećenje, a naš župnik se pobrinuo da nikako ne propustimo ono najvažnije – pripremiti svoju dušu za Uskrs. To je ono što nam je najčešće govorio i potrudio se da svatko tko želi ima priliku za isповijed.

U subotu navečer, na obredu Uskrsnuća okupio se veliki broj vjernika. Misu je predslavio župnik **mons. Bela Stantić**. Na kraju mise krenuli smo u procesiji oko crkve s Presvetim. Tako smo svima posvjedočili da je Krist uskrsnuo, da je živ i među nama. Sutradan, na sam Uskrs 5. travnja, ponovno smo se okupili na jutarnju uskrsnu svetu misu. Pridružili su nam se i tamburaši Subotičkog tamburaškog orkestra koji su svojim sviranjem uzveličali misno slavlje. Misu je predslavio **vlč. Dražen Dulić** uz koncelebraciju našeg župnika. Djeci su na kraju podijeljeni prigodni darovi. Potrudimo se da u nama što duže odjekuju riječi koje smo na Uskrs čuli propovjedaonica: *Radujte se, Krist je uskrsnuo i donio spasenje cijelom svijetu. Radujte se!* /**Tatjana Lendvai**/

Križni put na Veliki petak

Križni put na Veliki petak 3. travnja održan je u crkvi Uskrsnuća Isusova, jer zbog loših vremenskih uvjeta nije mogao biti na Kalvariji.

Usprkos lošem vremenu okupio se veliki broj vjernika te je crkva bila puna. Križni put je predvodio župnik **mons. Bela Stantić**. Vjernici su imali priliku i za ispovijed. Nazočnima se na kraju obratio **mons. Slavko Večerin** koji je pojasnio smisao Isusove smrti i uskrsnuća. /**Tatjana Lendvai**/

Križni put obitelji na Kalvariji

Na Cvjetnicu, 29. ožujka, vjernici subotičkih župa ponovno su se okupili na subotičkoj Kalvariji kako bi još jednom išli uz Isusa na njegovu križnom putu.

Ovoga puta žene su čitale Marijin križni put te smo kroz postaje mogli doživjeti patnju našeg Gospodina očima Njegove majke. Okupljenima se na kraju obratio **vlč. Dragan Muharem** i u vrlo poticajnom govoru podsjetio na veličinu Isusove žrtve. /**Tatjana Lendvai**/

Uskrs u Lemešu

Vazmenim bdijenjem na Veliku subotu, 4. travnja, Lemešani su dočekali Uskrs. Blagoslovom ognja i svijeće ispred crkve započela je služba svjetla, zatim je uslijedilo krštenje novoga zdenca a potom i sveta misa Uskrsnuća Gospodnjeg na kojoj su obnovljeni krsni zavjeti.

Svečanom procesijom sa svijećama i Presvetim oko crkve te blagoslovom s istim na kraju slavlja, vjernici su kucama ponijeli svjetlo i mir uskrsne noći. Svečanu svetu misu u crkvi Rođenja blažene Djevice Marije na sam dan Uskrsa predslavio je **vlč. Antal Egedi**, kada je pročitana uskrsna čestitka i poruka subotičkog biskupa **Ivana Pénezesa**. KUD „Németh László“ darovao je djecu čokoladnim jajima po izlasku iz crkve.

Na Veliki četvrtak, spomen Posljednje večere je prikazan u 18 sati nakon čega se molilo na lemeškoj Kalvariji kada je predstavljen dar ateljea „Stanišić“ iz Sombora, vitraži na oltarskim prozorima, a na Veliki petak obredima u 17 sati prethodilo je obilaženje stajališta križnoga puta, da bi se po završetku poštovatelji krunice okupili oko groba Isusova i povelj molitvu krunice na čast Žalosne Gospe. Blagoslov jela tj. uskrsne trpeze je upriličen na Veliku subotu u 11 sati, a tijekom prijepodneva djeca su čuvala Isusov grob uz molitvu. Za ovogodišnji Uskrs darovima vjernika je obnovljeno osvjetljenje na velikom oltaru te darom obitelji **Balázsa** i **Julianne Gyurcsik** pokrov u grobu Isusovom u mjesnoj crkvi. Vlč. Egediju ovih blagdana za oltarom pomagao je **László Micsik** u službi ministranta i čitača.

Tijekom korizme postaje križnog puta u Lemešu obilažene su srijedom na hrvatskom jeziku i petkom na mađarskom jeziku. Vazmeno trodnevlje je obilježeno i u susjednim mjestima Stanišiću i Riđici, obredima koji su satnicom prethodili onima u Lemešu te je i ondje slavlje Uskrsa dočekano dostojanstveno i svečano.

Željko Zelić

Kap dobrote

Župljani crkve Uzvišenja sv. Križa u Somboru tijekom korizme donosili su razne potrepštine od prehrambenih proizvoda do higijenskih i stavljali ih u košarice koje su postavljene na oltaru kako bi ih kasnije darovali potrebitima.

Pročelnica Caritasa **Marjana Antonić** sa suradnicima je na Veliki petak napravila paketiće i podijelila potrebitima koji su bez primanja i svima onima koji su iz bilo kojega razloga uskraćeni bar malo osjetiti radost Uskrsa. Kap dobrote i kap radosti darovani su od srca.

Marica Mikrut

Hodočasnički izlet u Riđicu

U sklopu jednodnevnog hodočasničkog izleta koji je organizirao s vjernicima Male Pijace u kojoj trenutčno slušbuje, vlč. **József Széll** posjetio je 11. travnja Riđicu. Naime, u Riđici i Stanišiću je proveo nepunih 13 godina kao duhovni pastir, a napustio ih je 1993. kada je primio odluku o premještanju.

Hodočasnici su najprije posjetili Sombor gdje su razgledali crkvu sv. Stjepana pri somborskom Karmelu i crkvu Pres-

vetog Trojstva, a obišli su i crkvu posvećenu Imenu Marijini u Stanišiću. Za kraj hodočašća vlč. Széll je odabrao u Riđici za oltarom crkve Uzašašća Gospodina našega Isukrsta prikazati svetu misu kao zahvalu za hodočašće. Za ovu prigodu ponovno su se nakon duže stanke čule orgulje na kojima je svirao kantor iz Malih Pijaca, **Ervin Ágoston**, a pjevanjem mu je pripomogao lemeški kantor **Željko Zelić**, dok je za oltarom pomagao **Dávid Sáfrány**, polaznik druge godine bogoslovije u Esztergomu. Uz domaćine i hodočasnike misi su nazočili i vjernici iz susjednih Stanišića i Lemeša, čime je nastavljeno duhovno povezivanje okolnih mjesta. Vlč. Széll se za vrijeme sažete i emocijama iznimno nabijene propovjedi prisjetio pojedinih lijepih trenutaka provedenih u mjestima u kojima je dugo služio, zajedničkih pothvata i dragih mu ljudi kojih više nema na poziciji u tim crkvama. Nakon misnoga slavlja vjernici su krenuli do kapele Žalosne Gospe gdje su molili pred motivom Kalvarije i okrijepili se uz ugodno druženje pa je to bila prigoda da se gosti upoznaju s mjestom i poviješću župe. Pred polazak kući uslijedio je blagoslov domaćina i svih putnika kod križa obnovljenog 2010. godine, gdje je **Margita Rabata** u ime riđičke vjerske zajednice duhovnim recitalom pozdravila nazočne i tako skromnim darom zahvalila svima na dolasku izmamivši suze u očima mnogobrojnih vjernika. /**Željko Zelić**/

Vitraci kerubina za Uskrs

Atelje vitraja „Stanišić“ iz Sombora darovao je uoči Uskrsa 30. ožujka kapelu na lemeškoj kalvariji posvećenu Gospi od milosrđa parom vitraja za oltarske prozore. Vitraci prikazuju pojedinačne anđele kerubine kako se klanjaju tabernakulu, čime je upotpunjena kompozicija oltara, jer isti nedostaju uz samo sveto-hranište.

Rađeni su po uzoru na kerubine iz lemeške crkve kako bi stilski odgovarali građevini iz 20-ih godina prošloga stoljeća pa su tako ugradnjom postali ne samo dekorativni detalji već i elementarno neophodni motivi. **Milan i Stevan Stanišić** su darujući više tisuća eura zasebno vrijedne kompozicije pokazali svoju veličinu umjetnika ne oglašivši se na potrebe malih ljudi rimokatoličke zajednice. I sam papa Benedikt XVI. je umjetnike nazvao čuvarima ljepote, koji zahvaljujući svojoj nadarenosti imaju mogućnost govoriti srcu

čovječanstva, te ih pozvao da budu u potpunosti svjesni svoje velike odgovornosti za komunikaciju u ljepoti i putem ljepote. Inicijator suradnje s ateljeom „Stanišić“ je **Nikola Knezi** koji je ostvario kontakt i bio posrednik dok su montažu uradili **Ferenc i Albert Szilagyi**. U ime rimokatoličke lemeške zajednice i vjernika osobito na svemu zahvaljujemo **Stevanu Stanišiću**. /**Željko Zelić**/

Svečano proslavljen Uskrs u Sv. Roku u Subotici

Župljani župe sv. Roka u Subotici svečano su proslavili najveći kršćanski blagdan. Slavlje je duboko proživljavano od Cvjetnice, preko dana Velikoga tjedna do nedjelje Uskrsnuća Gospodinova.

Tradicionalni blagoslov grančica cica maca pred crkvom prethodilo je pjevanju Muke Isusa Krista koju su svečano otpjevali **Ante Crnković, Ladislav Huska, Darko Temunović, Petar Gaković, Novica Miljački i Marija Jaramazović** uz pratnju zбора a pod ravnanjem **s. Silvane Milan**.

Sveto trodnevlje

I Veliki tjedan je protekao pobožno i svečano. Župnik **mons. dr. sc. Andrija Anišić** i duhovni pomoćnik **mons. Marko Forgić** su se svaki dan izmjenjivali u ulogama. Jedan je predvodio obrede a drugi propovijedao. Svake godine na Veliki četvrtak je dirljivi obred pranja nogu. Toga dana župnik pere noge odraslima koji se pripremaju za primanje sakramenta što je za njih posebno dirljiv događaj. Poslije Mise večere Gospodnje do 23 sata vjernici su dolazili i u tišini su proživljavali Getsemansku uru kod oltara sv. Josipa, a svećenici su bili na raspolaganju i za osobnu ispo-

vijed i duhovni razgovor. U Obredima Velikoga petka ponovno je otpjevana Muka Gospodnja, a vjernici su sudjelovali i u čašćenju Križa Kristova, koji je u središtu toga dana.

Najradosniji odrasli prvopričesnici i krizmanici

U crkvi sv. Roka u Subotici Vazmeno bdijenje predvodio je duhovni pomoćnik **mons. Forgić** sa župnikom **mons. Anišićem**. U okviru Vazmenog bdijenja nekoliko mladih slavilo je svoju Prvu pričest a sedmero njih je primilo sakrament Potvrde. Na kraju mise u svetište je postavljeno i veliko uskrsno jaje koje je župi darovao umjetnik-slikar **Ivan Šarčević** a kojem su dimenzije 120 x 90 cm. Hvala darovatelju. Uzvratilo uskrsli Gospodin svojim milostima njemu i njegovoj obitelji.

Župnik **mons. dr. Andrija Anišić** uputio je vjernicima čestitku u kojoj je, među ostalim, rekao: *Mir, radost, nada... To je glavna poruka Uskrsa koji i ove godine čekamo i koji ćemo radosno slaviti. Prije svega MIR. Taj mir, istinski mir zaslužio nam je Krist raspeti i uskrsnuti. Mir vama (Lk 24,36) – pozdrav je uskrslog Gospodina učenicima kod svakog ukazanja. Mir kojim Isus pozdravlja učenika i koji nije samo puka odsutnost rata, nego je dar koji ispunja i prožima cijelo ljudsko biće, cijeloga čovjeka da bi on mogao biti istinski sretan: Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. /Zv/*

Mladi s Isusom na Golgoti

Mladi Subotičke biskupije i ove godine organizirali su večernji križni put, u petak, 27. ožujka.

Zbog lošeg vremena ova je pobožnost umjesto na Subotičkoj kalvariji održana u crkvi Isusova Uskrsnuća u Subotici, a predvodio ju je **mons. Bela Stantić**. Zbog lošeg vremena, i idućega dana, 28. ožujka, Pastoral mladih Subotičke biskupije organizirao je križni put ponovno u istoj crkvi, iako je bio planiran od župne crkve Marije Majke Crkve do Gospinog svetišta Bunarić i natrag. Nakon pobožnosti mladi su sudjelovali na sv. misi koju je predvodio **preč. Franjo Ivanković**.

/Zv/

Koncert zbora Sv. Cecilija na Kelebiji

Zbor Sveta Cecilija skupa sa Subotičkim tamburaškim orkestrom priredio je dva uskrsna koncerta ove godine i na taj način nastavio niz od 25 godina uskrsnog koncertiranja u Subotici. Prvi koncert održan je 8. travnja u subotičkoj franjevačkoj crkvi, a drugi 15. travnja u župnoj crkvi na Kelebiji na poziv kelebijskog župnika vlč. Csabe Paskóa.

Koliko ljudi vole „razgaliti dušu“ uskrsnim ozračjem pokazale su pune crkve na oba koncerta. Da je pjesma dvostruka molitva dobro znaju i pjevači zbora Sv. Cecilija, koji se okupljaju na probe i mise s jednim zajedničkim ciljem: biti bliže Bogu. Tamburaši su se na poseban način potrudili izvežbali maestralni Handelov „Aleluja“ te su glazbeno pratili zbor u drugom dijelu koncerta, a solistica **Antonija Piuković** dočarala je publici Caccinijevu „Ave Mariu“ i uvela zbor u drugi dio koncerta šansonom „Kriste u Tvoje ime“. Kroz šan-

sone, pučke pjesme i velike glazbenike, kroz ovogodišnji uskrsni repertoar zbor je pokušao publici približiti radost Uskrsa. Za izbor glazbe, orguljsku pratnju i ravnanje zborom i ovoga puta bila je zadužena **s. Mirjam Pandžić, Stipan Jaramazović** za aranžmane, a **Marijana Marki** ravnala je orkestrom u Handelovoj „Aleluji“. /**Marina Piuković**/

Uskrsni koncert katedralnoga zbora „Albe Vidaković“

U večer treće vazmene nedjelje, 19. travnja, subotički katedralni zbor „Albe Vidaković“ priredio je uskrsni koncert, dvadeset peti po redu. Svake godine uskrsni koncert vezan je uz obljetnicu smrti naslovnika zbora Albe Vidakovića, koji je preminuo 18. travnja 1964. u Zagrebu, a pokopan u Subotici 20. travnja iste godine.

Uz katedralni zbor „Albe Vidaković“, na koncertu su nastupili i mađarski katedralni zbor „Sveta Terezija“, dječji katedralni zbor „Zlatni klasovi“ te subotički komorni zbor „Collegium musicum catholicum“, uz orguljsku pratnju **mr. Kornelija Vizina**, dok je solističke dionice pjevala mezzosopranistica **Monika Csapó**. Cjelokupnim ansablom ravnao je katedralni zborovođa i orguljaš **Miroslav Stantić**.

Na programu koncerta našle su se skladbe J. S. Bacha (uz 330. godišnjicu rođenja) i to koralne predigre za orgulje: Jesu meine Freude, Alle Menschen müssen sterben, In dir ist Freude, zatim skladbe Milana Asića (Psalam 136, Domine aut pati aut mori, Omnia omnibus), Loranda Kilbertusa (Gloria i Agnus Dei iz Misse disparate), Albe Vidakovića (Nebeskg dvora poslanik), Miroslava Martinjaka (Gospodine smiluj se i Slava iz Dječje mise), Franza Liszta (O ifjak, lányok iz oratorija „Krisztus“) i Lászla Halmosa (Kyrie iz Misse e sole). Brojna publika u katedrali svojim je oduševljenim pljeskom pozdravila sve izvođače, te su svi skupa zapjevali Kraljice neba raduj se i tako zaključili ovu glazbenu večer.

U ponedjeljak, 20. travnja, u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske, o 51. obljetnici smrti Albe Vidakovića služena je sveta misa zadušnica koju je predslavio katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**, a katedralni su zborovi animirali misno pjevanje izvodeći Vidakovićeve skladbe. /Zv/

Personalne promjene u župi Imena Marijina u Novom Sadu

Temeljem dekreta subotičkog biskupa **mons. dr. Ivana Pénzesa**, dosadašnji pomoćnik u župi Novi Sad I **mr. Dominik Ralbovsky**, svoj pastoralni rad nastaviti će u Bečeju, u župi sv. Antuna Padovanskoga.

Vjernici župe Ime Marijino zahvaljuju mu na intenzivnom pastoralnom radu i zajedničkom životu od protekle jeseni do Uskrsa ove godine, i žele mu plodan rad u župi u kojoj je, inače, i započeo svoj pastoralni rad, nakon ređenja 2004. godine. Istodobno, u svojstvu župnog vikara u župi Ime Marijino nastavlja svoju službu vlč. **Siniša Tumbas Loketić**, mladomisnik. Vlč. Siniša je u ovoj župi djelovao i tijekom đakonske prakse, upoznavajući tijekom tih mjeseci pastoralne prilike u Novom Sadu, napose u radu s mladima. Radujemo se nastavku rada s njim. Ovim premještanjem završen je kratak vremenski period u kome je naša župa u pastoralnoj službi imala dvojicu prezbitera i jednoga đakona.

Marko Tucakov

Uskrsne izložbe

Slike, pisanice u Subotici

Povodom uskrsnih blagdana 25. ožujka je u vestibulu Gradske kuće otvorena prodajna Uskrsna izložba rukotvorina Likovno-slamarskog odjela Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva „Matija Gubec“ iz Tavankuta i Likovnog odjela Hrvatskog kulturnog centra „Bunjevačko kolo“ iz Subotice.

Na izložbi su se mogle kupiti slike, pisanice i ukrašena jaja u tehnici slame, kao i jaja ukrašena nekim drugim tehnikama – dekupaž, oslikavanje, bojanje... Na otvorenju izložbe slamarka **Jozefina Skenderović** iz Tavankuta podsjetila je da će naredne godine izložba biti otvorena tipa i da na njoj tko želi može i sudjelovati. Nazočne je pozdravio i **Ladislav Suknović**, predsjednik HKPD „Matija Gubec“, koji je govorio o ljepoti i sve većoj kreativnosti koja se vidi u uradcima u tehnici slame te je tom prigodom zaželio svima i blagoslovljen Uskrs. /**J. D. B.**/

Uskrsna izložba u Tavankutu

U Galeriji Prve kolonije naive u tehnici slame u Tavankutu, članice slamarskog odjela Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva „Matija Gubec“ iz Tavankuta otvorile su u petak, 27. ožujka, svoju tradicionalnu, prodajnu Uskrsnu izložbu.

U programu otvorenja, sudjelovali su učenici OŠ „Matija Gubec“, **Nikola i Katarina Vujić**, koji su prisutne pozdravili recitacijama „Sretan Uskrs“ i „Pisanica“. Izložbu je otvorila ravnateljica tavankutske škole, **Stanislava Stantić Prčić**. Uskrsna izložba u Tavankutu realizira se u okviru projekta

Susret vodstva uredništava Radio Marije Srbije

U prostorijama hrvatskog uredništva, u nedjelju, 29. ožujka, susreli su se direktori, predsjednici udruga i koordinatori mađarskog i hrvatskog uredništva Radio Marije Srbije.

Razgovarali su o aktualnom stanju dvaju uredništava kao i o pitanjima važnim za oba uredništva. Bilo je opušteno i konstruktivno. Neka nam svima Kraljica Radio Marije izmoli milost da možemo Kristovo evanđelje, putem valova Radio Marije, u našoj zemlji što oduševljenije i uspješnije prenositi svima koji nas slušaju.

Svjetska obitelj Radio Marije darovala je i hrvatskom i mađarskom uredništvu potpuno novu opremu studija, čime

„Tradicija koja živi“, kojim HKPD „Matija Gubec“ podržava i potiče održavanje nekadašnjih običaja i praksi.

Kreacije „Nazorovih“ članica

Klub ljubitelja biljaka „Za sreću veću“ Hrvatskog kulturno umjetničkog društva „Vladimir Nazor“ iz Sombora priredio je u subotu, 28. ožujka, sedmu po redu Uskrsnu izložbu i besplatnu razmjenu biljaka.

Prikazani su prigodni aranžmani, uskrsna jaja oslikana raznim tehnikama, dekoracije pune cvijeća, pilića, zečića, cicamace... remek djela kreativnih članica i članica sekcije za ručni rad „Somborske ruže“ koje djeluju pri Mađarskoj građanskoj kasini i članica UG „Zlatne ruke Somborke“. U kutku rezerviranom za burzu cvijeća mogle su se razmijeniti sadnice biljaka za vrtove i balkone. Za najmlađe atrakcija je bio „originalni“ zečić koji je bombonima napunio gnijezdo od trave, a onda i darivao posjetitelje, kaže voditeljica Kluba **Klara Šolaja Karas**. Prije izložbe u „Nazoru“ Klub ljubitelja biljaka predstavio se na Uskrsnom sajmu u Somboru koji organizira Udruga žena „Zlatne ruke Somborke“. /**Z. V.**/

je sam rad i emitiranje programa značajno osuvremenjeno. Hvala Svjetskoj obitelji, a napose tehničarima svjetske obitelji koji su desetak dana puno i marljivo radili na instaliranju opreme. /**RM**/

Susret starih i bolesnih

U crkvi sv. Marka u Žedniku, 10. travnja održan je treći po redu susret starih, bolesnih i osamljenih.

Susret je započeo molitvom sv. krunice koju su predmolili naši stari, a bilo je mogućnosti pristupiti i sv. ispovijedi zahvaljujući đurđinskom župniku **vlč. Miroslavu Orčiću**. Vrhunac susreta bila je euharistija koju je predslavio župnik **preč. Željko Šipek**, koji je umjesto propovijedi pročitao poruku pape

Franje u povodu XXIII. Svjetskog dana bolesnika, u kojoj Papa govori o važnosti suosjećanja s onima koji pate, na čin služenja braći i sestrama u patnji, naći vrijeme za stare i bolesne i darovati im to vrijeme, jer vrijeme provedeno s bolesnima sveto je vrijeme, nadalje izaći iz sebe i darivati se drugima i na kraju iskazati solidarnost s onima koji trpe, ne sudeći ih. Nakon propovijedi veliki broj nazočnih pristupio je sakramentu bolesničkog pomazanja – besplatnom lijeku koji nam se nudi i koji uvijek donosi ozdravljenje bilo tjelesno ili duhovno. Druženje s našim starim i bolesnim župljanima nastavljeno je u vjeronaučnoj dvorani. Mladi naše župe su se pobrinuli za malo šale i smijeha i prikazali predstavu pod nazivom „Kad se radi po tuđoj pameti“. Izvršna amaterska glumačka skupina, koju je okupila i animirala **Nada Poljaković**, nasmijala je i razveselila naše najstarije župljane. Nekolicina župljanki je za ovu prigodu pripremila kolače, a župnik je osigurao sokove i piće te je daljnji tijek druženja protekao u razgovoru uz okrjepu tijela, sa željama da ovakvih susreta bude i ubuduće.

Najmlađi župljani su na radionicama izradili cvjetice koje su prisutni ponijeli kućama kao uspomenu na ovo druženje.

Ljubica Vukov

Krizma u župi Marija Majka Crkve

Sakrament Svete potvrde svečano je podijeljen 12. travnja u župi Marija Majka Crkve. Sakramentu je pristupilo sedamnaestero mladih. Svečano misno slavlje predslavio je župnik Slavko Večerin uz asistiranje kapelana vlč. Dražena Dulića.

Jedna od glavnih poruka našim mladima bila je da se ugledaju na sv. Tomu. Apostol Toma, iako nije povjerovao u Isusovo uskrsnuće dok se nije uvjerio svojim očima, ipak nije napustio svoju zajednicu. Ne samo da je ostao u njoj, nego je i svojim životom svjedočio za uskrsloga Gospodina. To je i poruka svim mladima: svojim životom i radom hrabro svjedočiti za Isusa i smjelo se uključiti u život i rad župe, jer ih župa treba.

Danica Mlinko

Krizma u Starom Žedniku

Na treću Uskrsnu nedjelju 19. travnja, u crkvi sv. Marka u Žedniku, 22 krizmanika je po rukama generalnog vikara Subotičke biskupije mons. Slavka Večerina primilo sakrament sv. Potvrde.

Svečano euharistijsko slavlje započelo je ulaznom procesijom u kojoj su sudjelovali krizmanici sa svojim kumovima, ministranti te predvoditelj ovog misnog slavlja mons. Slavko Večerin i župnik **preč. Željko Šipek**. Na samom početku mons. Slavka u ime krizmanika pozdravila je **Marija Pandžić**, a prigodni dar u ime svih krizmanika i krizmanica uručio mu je **Denis Crnković**. U svom obraćanju krizmanicima tijekom propovijedi, mons. Slavko je istaknuo da Krizma nije svečani oproštaj od crkve nego svečani početak, jer oni danas postaju punopravni članovi ove naše župne zajednice, te da su potrebni ovoj župi. Za uzor i idol im je ponudio Isusa, da se na njega ugledaju i slijede ga, jer jedini On vodi pravim putem. Ako čvrsto budu držali njegovu ruku – neće zalutati. Istaknuo je kako je važno biti Isusov, pokazati se Isusovim učenicom i sljedbenikom, jer Isus upravo njih treba i njih je odabrao. Osobito su pozvani u daljem tijeku školovanja upisati vjeronauk i dalje upoznavati svoju vjeru iz ljubavi prema Isusu. Pozvao ih je da i dalje redovito dolaze na sv. misu i da budu krizmanici – svjedoci, a ne krizmanici – „pauci“. Euha-

ristijsko slavlje skladnim pjevanjem uljepšao je zbor „Sv. Marko“ na čelu s kantorom **Nikolom Ostrogoncem**. Na kraju sv. mise, u ime svih krizmanika **Matija Perčić** je zahvalio svima koji su ih doveli do ovog dana i na bilo koji način pridonijeli ovoj svečanosti: roditeljima, mons. Slavku, župniku **Željku**, katehisticama **Nataši** i **Mireli**, kumovima i župnom zboru. /*Ljubica Vukov*/

Blagoslov ureda Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“

U srijedu, 15. travnja, u subotičkoj župi sv. Roka otvoren je Ured UBH „Dužijanca“.

Ured je blagoslovio župnik-predsjednik Udruge **mons. dr. Andrija Anišić** u nazočnosti direktora Udruge **Marinka Piukovića**, potpredsjednika Udruge **Laze Vojnić Hajduka**, člana Organizacijskog odbora Udruge i prijatelja Dužijance. U uredu svaki dan radi tajnica Udruge **Senka Davčik**.

Tom prigodom predstavljen je i nacrt novog zaštitnog znaka naše udruge koji je izradio akademski slikar **Ivan Balažević**.

Konferencija za novinare UBH „Dužijanca“

Predsjedništvo Udruge održalo je u srijedu, 21. travnja i konferenciju za novinare u subotičkom Mediacentru.

Tom prigodom predsjednik Udruge **mons. dr. Andrija Anišić** istaknuo je još jednom duhovnu dimenziju Dužijance, a predstavljen je i program ovogodišnje Dužijance. On je među ostalim rekao: *Mi u našoj udruzi s ponosom ističemo duhovnu i kulturnu dimenziju Dužijance, tog najdražeg običaja bunjevačkih Hrvata pod sloganom: Dužijanca je zahvala Bogu i pohvala čovjeku. I Dužijanca to jest, ali duhovna dimenzija Dužijance ne očituje se samo u zahvali Bogu za Dužijancu. Naime, poput naših marnih zemljoradnika i mi želimo sve događaje oko Dužijance protkati molitvom i duhovnošću. Tako i prva manifestacija Dužijance svake godine započinje molitvom koja se sastoji od svete mise, molitvene procesije i blagoslova mladog, zelenog žita.*

On je također podsjetio kako je u proteklom periodu „Dužijanca“ okrunjena s još dvije krune. Prva je revija *Dužijanca*, koja želi biti svjedočanstvo o prošlosti i sadašnjosti Dužijance ali i zalag njezine budućnosti. *Želimo da ona svima pomogne u kulturi življenja i njegovanju naših običaja i da pridonese napretku našeg cjelokupnog bića i žića i da bude jedan izraz našeg nacionalnog i vjerničkog identiteta*, rekao je **mons. Anišić**.

A druga kruna Dužijance je odluka Gradskog vijeća grada Subotice, donesena na 57. Sjednici, održanoj 23. prosinca 2014. godine, kojom je Dužijanca uvrštena među šest

kulturnih manifestacija od posebnog značaja za Grad, a njome se utvrđuje i način njihovog financiranja ili sufinanciranja. *Zahvaljujemo gradu Subotici na toj dodijeljenoj „kruni“ našoj Dužijanci*, rekao je **mons. Anišić**.

Gost ovogodišnje Dužijance bit će riječki nadbiskup-metropolit **mons. Ivan Devčić**.

Direktor udruge **Marinko Piuković** priopćio je da je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić** za ovogodišnjeg bandaša izabrao **Nikolu Bašića** a za bandašicu **Martinu Ivković**, a također je naglasio da će manifestacija Djeca u Dužijanci (Dužijanica malenih) biti održana 3. i 4. srpnja u organizaciji HKC „Bunjevačko kolo“ te da će mali bandaš biti **Teo Margetić**, a bandašica **Kristina Kujundžić**.

Direktor Udruge je posebno ukazao da će ove godine ponovno biti održana izložba „S Božjom pomoći“ koja je bila jedna od omiljenih manifestacija Dužijance. Izložba na temu „Katoličko divojačko društvo i Dužijanica“ bit će otvorena početkom srpnja u gradskoj suvenirnici a tribina s istom temom u sjedištu Dužijance, u župi sv. Roka. *Izložba će biti vrlo interesantna jer ćemo po prvi puta imati priliku upoznati javnost s dokumentima koji datiraju iz vremena između dvaju svjetskih ratova. Ovo nam je važno jer je iz tih dokumenata jasno vidljivo da su u tom razdoblju Dužijancu priređivala dva društva – ‘Divojačko katoličko društvo’ i ‘Bunjevačko momačko kolo’.*

Potpredsjednik Udruge, **Lazo Vojnić Hajduk** predstavio je nastojanja Udruge da se sama manifestacija Dužijance osvježi i osuvremeni, a predstavio je i jedan poseban projekt koji Udruga želi ostvariti uz pomoć grada Subotice. *Sa željom da program Dužijance bude sastavni dio kalendara turističkih ponuda Subotice, neke elemente Dužijance, poput natjecanja risara želimo staviti u funkciju turizma*, kazao je potpredsjednik Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“.

Preduvjet da se to može uraditi jest da se konačno definira lokacija održavanja natjecanja risara. Oduvali smo od ideje da se ide po naseljima oko Subotice i natjecanje risara održava uvijek na drugoj parceli, već bismo stavili u funkciju jedan prostor. On bi trebao biti pored tvrdog puta, to je jedini uvjet i površine oko 5 hektara. Tamo bi se postupno nadograđivala potrebna infrastruktura koja je potrebna da bi mogla pratiti ono što je potrebno za turističke ture, rekao je **Vojnić Hajduk** i dodao da bi taj objekt tijekom cijele godine bio turistička lokacija pod nazivom „Takmičenje risara“. Tu bi se nalazio etno salaš, stari poljoprivredni strojevi, te muzealije vezane za košenje žita. Također, na etno salašu bi se njegovala određena nekadašnja vrsta živine kao i nekadašnje sorte pšenice, što bi predstavljalo svojevrsnu banku poljoprivrednih kultura.

Datumi najznačajnijih manifestacija

Misa za blagoslov žita će se održati u subotu u crkvi u Starom Žedniku u 17 sati, nakon čega će ići procesija do njive gdje će biti blagoslov žita. Domaćini ovogodišnjeg natjecanja risara su **Stipan i Blaženka Šarčević**, a parcela se nalazi na putu Subotica – Žednik s lijeve strane, na oko 300 metara prije Žednika.

Natjecanje risara će se održati 11. srpnja, a središnja proslava Dužijance 9. kolovoza.

Radovi i nova oprema u crkvi Imena Marijina i na Župnom domu

Godine 2014. i 2015. svakako su godine otpočinjanja velikih i značajnih intervencija koje mijenjaju i poboljšavaju izgled i funkcionalnost novosadske župne crkve Imena Marijina i susjednog župnog doma. Sve radove inicirao je, nadgleda, i župljane o njima obavještava novosadski župnik i dekan preč. **Róbert Erhard**.

Za one složenije radove angažiraju se profesionalci, no veliki aktivizam i dragovoljna pomoć na djelu, prije svega mladih župljana, također je pokazana. Ove dvije zgrade čuvaju i uvjerljivo svjedoče najprije impresivnu duhovnu, ali i arhitektonsku, povijesnu i identitetsku baštinu novosadskih katolika. Stoga je svaka promišljena intervencija na njima na ponos i na korist napose župnoj zajednici, a onda i svim žiteljima drugog po veličini grada u našoj zemlji.

Nakon nedavne obnove unutrašnjosti sakristije, jedan od prvih radova bila je ugradnja grijanja u klupe u crkvi, koje je omogućilo starijim vjernicima da se ugodnije osjećaju u uvjetima bogoslužjenja i boravka u crkvi u vrijeme kada je hladno. Ugradnja grijanja se nastavlja. Već krajem veljače započeli su radovi na obnovi uredskog pros-

tora župnog doma, da bi uslijedilo postavljanje prozora od hrastova drveta u prizemnim sobama. Vrt župnoga doma, pomalo zarastao (i mnogima nepoznat), 21. ožujka potpuno je očišćen u radnoj akciji mladih župljana i našeg tadašnjeg đakona, a sadašnjeg mladomisnika vlč. **Siniše Tumbasa Loketića**.

Uskrsno iznenađenje i dar voditeljima i članovima župnih zborova uslijedilo je 27. ožujka, kada je u koru župne crkve profunkcioniralo novo osvjetljenje. Uoči Uskrsa postavljena su i nova drvena vrata u prizemnom hodniku župnoga doma, kojima se prostorno završava glavni uredski prostor. Plan je da novi ured župnika bude potpuno opremljen do sredine travnja, nakon čega će uslijediti započeto preuređivanje prostorija tajništva.

Svaki župnik dužan je nedjeljom prikazati jednu svetu misu za župnu zajednicu. Pošto ima puno slobodnih mjesta za misne nakane, započeo sam te mise prikazivati za povjerene mi drage vjernike, župljane ove zajednice, za sve izrečene vapaje i molitve koje su god izrečene – makar ako su i na kratko svratili u našu prekrasnu „katedralu“. Već sada se vidi i osjeća milosno djelovanje i porast zajednice. S druge strane, time želim zahvaliti Gospodinu i moliti ga da nagradi moje drage župljane za podršku, ohrabrenje i velikodušno darivanje koje čine meni, svojoj Crkvi, župi i iznad svega dragome Bogu, kaže u osvrtu na do sada postignuto preč. Erhard.

Marko Tucakov

Počela temeljita obnova kalvarije u Bajmaku

Pokret Bunjevački Put križa već tri godine potiče obnovu oronulih i oštećenih križeva krajputaša u atarima subotičkog kraja. U tom razdoblju obnovljeno je više od dvadeset križeva, a ove godine šest na području Bajmaka, Bikova i Tavankuta. Pored obnove križeva, ove je godine započeta i obnova kalvarije u Bajmaku, izrađene su postaje križnoga puta u crkvi sv. Trojstva u Maloj Bosni, a blagoslovit će se i kip sv. Ivana Nepomuka na malom Tavankutskom putu 16. svibnja na blagdan ovoga sveca.

O samim planovima i radu ovoga pokreta, glavni koordinator **Tomislav Žigmanov** kaže: *Ideja Bunjevačkog Puta križa je da se sakralna umjetnost, sakralni objekti na otvorenom prostoru, na neki način revitaliziraju, da se s druge strane spajaju i kreativno susreću likovna umjetnost i tematiziranje muke. Razgovara se o obnovi kipa svetog Antuna obitelji **Skenđerović (Lešini)** i naravno još nekoliko križeva. Razgovaramo s našim suradnicima o ideji da se pokuša napraviti solarno osvjetljenje pojedinih križeva krajputaša. Za sada su naši resursi skromni pa iz tih razloga ne možemo širiti aktivnosti dalje od grada Subotice s okolicom. Teško dolazimo do financijske potpore, teško dolazimo do ljudi koji se žele radno angažirati, voljeli bismo kada bi i druge sredine vidjele da se uz malo napora, i s malo sredstava koje posjedujemo, dio naše materijalne baštine može sačuvati od daljnjeg propadanja.*

Na inicijativu Bunjevačkog Puta križa Bajmačanka **Ivana Matoš**, pejzažna arhitektica izradila je idejno rješenje za obnovu bajmačke kalvarije, koja se treba odvijati u nekoliko

etapa. Blagoslov i početak obnove kalvarije obavio je bajmački župnik vlč. **Zsolt Bende** koji je o samoj kronologiji obnove bajmačke kalvarije rekao: *Prva velika obnova kalvarije je bila 1836. godine, ali zapisi govore da je i prije toga na istome mjestu bila kalvarija. Obnove su se vršile svakih pedesetak godina. Sljedeća velika obnova je bila, kako je zapisano ispod križa na kalvariji, 1929. godine. Te godine je najviše financijski potpomogao obnovu kalvarije biskup **Lajčo Budanović**, s velikim križevima. Kalvarija se obnavljala u više faza, kao što je sada mi obnavljamo. Od kako je obnova započela ljudi sada primjećuju da je tu križni put, do sada nisu ni znali, neki nikada nisu ni vidjeli križeve od šipražja koje se oko njih nalazilo. Sada ljudi postaju za njega zainteresirani. Nakon blagoslova kalvarije župljani Bajmaka su prisustvovali i blagoslovu još triju obnovljenih križeva: na Pačirskome putu, na Rati te križa na samoj granici s Mađarskom, u ataru Madaroša, gdje je danas od brojnih salaša ostao samo jedan. /I. D./*

Cvjetnica u Srijemskim Karlovcima

Nedjelja muke Gospodnje – Cvjetnica, kada se Crkva spominje Kristova svečanog ulaska u Jeruzalem i spomena Muke Gospodnje, a kojom započinje Veliki tjedan, svečano je proslavljena 29. ožujka bla-

goslovom grančica i euharistijskim slavljem u crkvi Presvetoga Trojstva u Srijemskim Karlovcima.

I ove godine kao i stoljećima Nedjelja Muke Gospodnje uvodi vjernike u otajstva vjere Velikoga tjedna, koja se na najsvetiji način proživljavaju i slave misom Večere Gospodnje, obredima Velikoga petka, bdijenjem na Veliku subotu i Nedjeljom Uskrsnuća Gospodinova.

Obred blagoslova grančica je predvodio je župnik **Marko Lončar** uz sudjelovanje vjernika ispred ulaza u crkvu. Nakon toga župnik je predslavio misno slavlje, a evanđelje odnosno Muku Gospodina Isusa Krista pjevali su župnik i župni zbor crkve Presvetog Trojstva. Predvoditelj misnog slavlja župnik Lončar u propovijedi je poručio da kršćani shvaćaju da se mukom Kristovom navješćuje i nastupa pobjeda nad zlom, pobjeda neba. *Ova veličina ljubavi Kristove koja se otkriva preko njegove žrtve je u biti sav misterij života. Sve muke moguće je živjeti ako gledamo križ i Božju ljubav koja sve pobjeđuje, svemu se nada i sve podnosi. Isusova muka i smrt postaju glavna motivacija i snaga za naše preobraženje. Zato ako ne znamo trpjeti, znači da ne znamo i ljubiti*, naglasio je župnik.

Tomislav Mađarević

Korizma i uskrsni blagdani u Irigu

Nakon pobožnosti križnoga puta 17. ožujka, slavili smo svetu misu za pokojne **Viktoriju**, rkt. i **Lazara** te **Svetlanu**, pravosl. vjere. Spomendan sv. Josipa 19. ožujka proslavljen je u iriškoj župi s porukom: *Bog treba Josipa, Bog treba tebe. Božji putovi vode dalje: Bog gradi na ljudima i njihovoj spremnosti da bude za njega raspoloživ*. Uz redovite obveze školskoga vjeronauka i rada u grupi na strategiji programa općine, župnik **Blaž Zmaić** je 20. ožujka nazočio dvama pravoslavnim sahranama, isprativši **Veru Gudurić** (93) majku **prof. Pere Gudurića**, nastavnika SŠ u Rumi i Irigu, te u nazočnosti trojice svećenika dragog prijatelja **Dušana Matića** (86), dugogodišnjeg crkvenog vijećnika. Na poziv **Lidije Tomić**, ravnateljice, župnik nazočio danu ustanove „Dječja radost“ u Irigu uz priredbu mališana i zajedničkom koktelu uzvanika. Petu korizmenu nedjelju, 22. ožujka, koja nas uvodi u tajnu Isusova života i smrti, slavili smo u Irigu i Vrdniku (za pokojne iz obitelji **Dujmić: Ivana, Dragana, Ivana i Mandu i Franju**) uz poruku: *I čovjek mora spoznati Boga kako je ljubljen od Boga, zato: kršćani ljube život i spremni su živjeti, ljubiti i vjerovati s predanjem*. Posebno je bila izražena molitva za nastradalog **Dragana** i teško bolesnog **Marinka**. U nazočnosti velikog broja biskupa i nadbiskupa i svećenika, redovnika, redovnica i vjernog puka, 23. ožujka župnik nazočio slavju u đakovačkoj katedrali uz 25. obljetnicu biskupijske službe **dr. Marina Srakića**, umirovljenog nadbiskupa i metropolita Đakovičko-osječke nadbiskupije. Misu je prikazao za pokojnoga **Marka Đevaljekaja**. Istoga tjedna bile su uskrsne ispovijedi u dekanatu u Irigu, Hrtkovcima-Nikincima, Rumi i Srijemskoj Mitrovici. U ovom tjednu župnik je nazočio školskim sjednicama tromjesečja gdje predaje školski vjeronauk. Nedjelju Cvjetnice, 29. ožujka, slavili smo u naša tri mjesta, a osobito je bilo lijepo u Šatrincima uz veliki broj djece i župnikov uput: *Gdje sto-*

jimo mi? Koliko sam blizu Isusa? Tko sam ja pred Gospodinom? Gdje je moje srce? Želim da nas ova pitanja prate u ovom tjednu! Od najstarijeg katolika u Vrdniku, **Franje Seničara** (96), rastali smo 31. ožujka, od kojega se uz župnika biranim riječima oprostio i susjed **Milan Bjelobaba**. Nakon mise posvete ulja u Srijemskoj Mitrovici na Veliki četvrtak, župnik je nazočio sastanku svećenika s biskupom te održao predavanje: *Život svećenika danas – Kakve svećenike treba Crkva?*, te ujedno izrazio u ime svih nazočnih svećenika uskrsnu čestitku svojem biskupu: *Isus živi! Treba se otvoriti – vidjeti – vjerovati. Sretan Uskrs!* Navečer smo u župi slavili misu Večere Gospodnje uz poruku: *Ne može biti dobar kršćanin bez euharistije, a ne može se biti kršćanin bez da se ne živi od euharistije*. Župnik je misno slavlje prikazao za pokojne iz obitelji **Zmaić i Funarić**. Na Veliki petak molili smo kružni put u Dobrodolu, u Vrdniku i Irigu. Obrede Velike subote u večernjim satima slavimo u Šatrincima (mnogo djece i procesija) i Irigu (blagoslov hrane) uz najavu župnika: *Isus je uskrsnuo!*, i tvrdnju: *Uskrs se mora dogoditi danas*. Radost i poruka *Okrenuti se životu* prvog dana Uskrsa se razvila u Irigu s gostima iz Australije (**Anicom**, bakom s unučićima: **Aleksandrom i Andreasmom**, te tri djevojčice iz Dječjeg sela Srijemska Kamenica: **Marijom, Monikom i Valikom**) i Vrdniku. U vazmeni utorak, 7. ožujka, filijala Šatrinca se oprostila od najstarijeg člana **Ilije Szabóa** (84). U odsutnosti župnika sprovodne obrede je vodio **Mario Paradžik**, župnik iz Laćarka, U 2. vazmenu nedjelju slavili smo u tri naša mjesta, a posebno u Šatrincima za nedavno preminulog Iliju Szabóa. Ovim se župnik odužio za dugi njegov život u našoj zajednici. *Nema mira u zajedništvu s grijehom. Novi međuljudski odnosi se rađaju kao plod Kristove pobjede nad grijehom i smrću. Kristovo djelo se ostvaruje u vodi kao istina i krvi kao ljubav, ostaje vjerovati i ljubiti*, poručio je župnik **Blaž**.

f. f.

Uskrsni blagdani u Mužlji

Najradosniji kršćanski blagdan Uskrs svečano je proslavljen 5. travnja u župnoj crkvi Imena Marijina u Mužlji. Prijepodne je bila svečana procesija u Mužlji za vjernike mađarskoga jezika, koji su nazočili u velikom broju. Osim toga, slavljeno je još šest svetih misa na različitim mjestima dviju župa, a pomogli smo i u Jaši Tomiću, Busenju, Padeju, Ostojićevu i Jazovu.

Novi predsjednik slovenskog društva **Rudolf Tot** također je nazočio misnom slavlju kao i drugi članovi i prijatelji Društva. **Pavla Milovanović** čitala je prvo čitanje, a **Edvin Farkas** drugo. Misu je predslavio i propovijedao ravnatelj dječaćkog internata „Emaus“ **Stojan Kalapiš**. Za vrijeme mise na harmoniju je svirao kantor **Saša Fogarasi**, a na gitari ga je pratio **Janez Jelen**. U pjevanju su sudjelovali i članovi pje-

vačkog zbora „Planika“ sa zborovođom **Danijelom Avramovom**. Po završenoj misi je uslijedilo druženje u mužljanskom župnom dvorcu koje su priredili članovi odnosno Predsjedništvo društva, osobito **Karči** i **Anđa Sarvaič**. /*Janez Jelen/*

Cvjetnica u Srijemskoj Mitrovici

Nedjelja kada se Crkva spominje Kristova svečanog ulaska u Jeruzalem i spomena Muke Gospodnje kojom započinje Veliki tjedan tj. Cvjetnica, svečano je proslavljena 29. ožujka blagoslovom grančica, procesijom i euharistijskim slavljem u katedrali sv. Dimitrija, đakona i mučenika u Srijemskoj Mitrovici.

Obred blagoslova grančica i svetu misu predvodio je biskup srijemski **mons. Đuro Gašparović** u zajedništvu sa župnikom župe sv. Dimitrija i generalnim vikarom Srijemske biskupije **mons. Eduardom Španovićem** te velikim brojem vjernika. Svečanom procesijom sudionici slavija su ušli u katedralu i time obilježili Isusov svečani ulazak u Jeruzalem prije njegove muke. Na početku blagoslova grančica biskup je pozvao vjernike da djelatno i svjesno sudjeluju u slavlju ovoga dana. *Nakon korizme*, rekao je biskup, *kada smo se pripremali pokorom i djelima ljubavi za Uskrs, danas ulazimo u slavlje vazmenog otajstva našega Gospodina. Zato izvršimo spomen ulaska Isusova u Jeruzalem i slijedimo ga danas i kroz naredni Veliki tjedan u njegovoj muci i smrti do uskrsnuća*, poručio je biskup. **Mons. Španović** je u kratkoj homiliji podsjetio na smisao današnjega dana i događaje koji su se dogodili a Crkva ih se spominje. Uveo je vjernike u događaje Velikog tjedna. U euharistijskom slavlju katedralni i župni zbor „Sveta Cecilija“ i solisti u katedrali su pod ravnanjem **s. Cecilije Tomkić** otpjevali Muku Isusovu, dok je vjerni puk za to vrijeme pobožno razmišljao o svemu što se dogodilo s Isusom i po njemu radi nas ljudi i radi našega spasenja. /*Mario Paradžik/*

Svetkovina Uskrsa u katedrali u Srijemskoj Mitrovici

Uskrsno bdijenje na Veliku subotu 4. travnja u katedrali sv. Dimitrija, đakona i mučenika u Srijemskoj Mitrovici, predvodio je srijemski biskup **mons. Đuro Gašparović** u zajedništvu s domaćim župnikom, **mons. Eduardom Španovićem**, vlč. **Mariom Paradžikom** i vlč. **Željkom Štimcem**. Bdijenje je proslavljeno službom svjetla, riječi, krsnom službom kada su novokršteni primili sakrament krštenja, a krizmanici sakrament potvrde, te završilo euharistijskom službom.

Na svetkovinu Uskrsa, 5. travnja, u rano jutro na Kalvariji u Srijemskoj Mitrovici okupio se veliki broj vjernika, kada je župnik **mons. Eduard Španović** tradicionalno blagoslovio jela. Svečanu središnju misu predslavio je **mons. Đuro Gašparović**, srijemski biskup u koncelebraciji s domaćim župnikom **mons. Eduardom Španovićem**. Biskup je brojne vjernike pozdravio navještajem da je Isus uskrsnuo i zato nije uzaludna naša vjera. Pozvao ih je da radosno slave ovaj događaj molitvom, pjesmom, slušanjem Božje riječi i euharistijskom službom i da darove s ove mise ponesu svojim kućama u svoje obitelji. U svojoj propovijedi, među ostalim,

biskup je potaknuo vjernike da svaki kršćanin treba dopustiti da ga Isusovo uskrsnuće zahvati. Pojasnio je da se to zbiva kad zajednica sluša Božju riječ i slavi sakramente, osobito euharistiju. *Tako je Uskrs svake nedjelje kada zajednica slavi vazmena otajstva. Uskrs je najbolja prilika da kršćani dožive i još više na sebi ostvare taj prijelaz iz grijeha u novi život djece Božje. Uskrsno otajstvo se ostvaruje i u svakodnevnom životu kada s Kristom kršćani prelaze u novoga čovjeka po dobroti i ljubavi prema Bogu i čovjeku koju treba širiti u svijetu*, naglasio je biskup. /*Mario Paradžik/*

Plodovi pontifikata Benedikta XVI.

Prije deset godina, 19. travnja, kardinal Joseph Ratzinger izabran je za Petrova nasljednika. Osvrnuvši se na plodove pontifikata Pape emeritusa, kardinal Marc Ouellet, pročelnik Kongregacije za biskupe, osvrnuo se u prvom redu na dugoročne plodove papinstva Benedikta XVI.

Prvi je plod taj da je pontifikat Benedikta XVI. bio velika blagodat za Europu. Papa je svojim imenom i mišlju podsjetio na kršćanske korijene Europe te na dužno vrednovanje njezine duhovne i kulturalne baštine. Njegova će putovanja i govori – u Parizu, Londonu i Berlinu – biti čvrsta uporišta za budućnost Europe. Drugi pak vrlo važan plod je njegov posebni prinos promicanja odnosa između vjere i razuma. Osim toga, rekao bih, da je papa Benedikt XVI. apostolskom pobudnicom „*Verbum Domini*“, te svojim djelom „*Isus iz Nazareta*“ posebno pridonio zbližavanju egzegeze – tumačenja Svetoga pisma, i teologije. Treći plod je dragocjenost njegovih mistagoških propovijedi koje su istinska škola propovijedanja, ustvrdio je kardinal Ouellet.

Na primjedbu da se papa Benedikt XVI. odlučno sučelio s pedofilijom u Crkvi te je promicao transparentno upravljanje crkvenim dobrima, rekao je da je između pape Franje i Pape emeritusa očit kontinuitet, te je spomenuo reformu Crkve, borbu protiv pedofilije, transparentno vođenje financija, a potom i pitanje obitelji, kojoj je papa Benedikt XVI. posvećivao veliku pozornost, te novu evangelizaciju i tumačenje II. vatikanskoga sabora.

Osvrnuvši se na povlačenje pape Benedikta XVI., rekao je da je njegovo odreknuće veliki čin poniznosti i hrabrosti, što je otvorilo put papi Franji. Uvjeren sam da je tom gestom još više porastao njegov moralni autoritet te da je njegova molitva velika potpora njegovu nasljedniku, kazao je kardinal Ouellet.

Na upit o suradnji s papom Benediktom XVI. rekao je da ga s njime vežu mnoge uspomene, poglavito glede imenovanja biskupa, kada sam se divio njegovu obziru i mudrosti. „Ali možda je na mene najviše djelovala njegova poniznost i strpljivost u teškim i kritičnim trenucima. Vjerujem da je znao nositi svoj križ i nasljedovati našega Gospodina. On je za mene učitelj života, ne samo učitelj Crkve, dobar, učen, čovjek koji je osvojio duboku i trajnu ljubav mnogih vjernika“, zaključio je kardinal Ouellet. /IKA/

Program Papina apostolskog putovanja u Sarajevo

Papa na put kreće 6. lipnja u 7.30 sati a dolazak u Sarajevo je predviđen u 9 sati.

U 9.30 sati na Trgu ispred Predsjedničke palače održat će se svečanost dobrodošlice, nakon čega slijedi kurtoazni posjet Predsjedništvu BiH u Predsjedničkoj palači. U 10.10 sati je susret s predstavnicima vlasti a zatim u 11 sati slijedi misa na stadionu Koševo kojom će predsjedati Papa. U 13.15 sati je susret i ručak s biskupima Bosne i Hercegovine i Papinom pratnjom u Apostolskoj nuncijaturi. U 16.20 sati na programu je susret sa svećenicima redovnicima, redovnicima, sjemeništarcima i bogoslovima u sarajevskoj katedrali. U 17.30 sati održat će se ekumenski i međureligijski susret u Međunarodnom franjevačkom studentskom centru. Posljednja točka Papina apostolskog pohoda Sarajevu je susret s mladima u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih Ivan Pavao II. koji je na programu u 18.30 sati. U 19.45 sati je oproštajna svečanost u međunarodnoj zračnoj luci u Sarajevu. Zrakoplov s Papom poletjet će iz sarajevske zračne luke u 20 sati a dolazak u rimsku zračnu luku Ciampino je u 21.20 sati. /IKA/

Više od milijun Zdravo Marija za sigurnost pape Franje

Više od milijun Zdravo Marija izmoljeno je za sigurnost pape Franje a na poticaj učenika Škole sv. Karla Boromejskog iz Nadbiskupije New Orleans.

Na poticaj svojih učitelja i zajedno s njima, 462 osnovnoškolca počeli su u rujnu 2014., nakon što je objavljeno da je Papa meta islamističkih napada, moliti svaki dan jednu Zdravo Mariju za sigurnost poglavara Crkve.

Željeli smo učenicima posvijestiti važnost i snagu zajedničke molitve, pojasnila je ravnateljica Mary Schmidt. Ubrzo su se učenicima u molitvi pridružili i njihovi roditelji, a nakon što je o molitvenoj akciji izvješteno u mjesnim i nadbiskupijskim crkvenim novinama, javljali su se novi molitelji među kojima i učenici susjednih osnovnih i srednjih škola. Brojale su se Zdravo Marije samo onih koji su se javili školi da mole, a od molitelja se tražilo da i naznače koliko su molitava izmolili. Svaki tjedan bi se izvijestilo o uspjehu molitvene akcije. Na Veliki četvrtak, prije uskrsnih školskih praznika, ravnateljica je objavila da je ukupno izmoljeno 1.031.840 Zdravo Marija za sigurnost pape Franje što je izazvalo veliku radost među učenicima. /IKA/

Istraživanje o budućnosti svjetskih religija

Ako se sadašnji trendovi u religijama nastave, do 2050. godine će broj muslimana biti skoro jednak broju kršćana u svijetu i muslimani će činiti oko 10% europskoga stanovništva.

Rast kršćanstva će globalno usporiti, a četiri od deset kršćana živjet će u podsaharskoj Africi – rezultati su nedavnog istraživanja Pew centra o budućnosti svjetskih religija. Istraživanje, objavljeno početkom ovoga mjeseca, temelji se na demografskim predviđanjima koja u obzir uzimaju sadašnju veličinu i geografsku raspodijeljenost svjetskih religija, razlike u dobi, stopama plodnosti i smrtnosti, obrasce međunarodnoga selilaštva te obraćenja. Do sada je kršćanstvo bilo daleko najveća religija, s oko 2,2 milijarde vjernika – što je 31% cjelokupnog stanovništva Zemlje. Islam je na drugome mjestu, s 1,6 milijardi vjernika, odnosno 23% sveukupnog stanovništva. Međutim, islam je najbrže rastuća religija na svijetu, a do 2050. godine će broj muslimana biti gotovo jednak broju kršćana. Ako se isti trendovi nastave i nakon 2050. godine, islam će od 2070. postati najveća religija na svijetu. Broj vjerski neopredijeljenih osoba također će porasti, ali će zbog manjeg nataliteta od prosjeka činiti i manji postotak svjetskoga stanovništva. Prema rezultatima istraživanja Pew centra, kršćanstvo će u Europi, Sjevernoj Americi i Latinskoj Americi doživjeti opadanje zbog promjena religije, odnosno najvećim dijelom zbog gubitka religijske opredijeljenosti. Kršćanstvo će i globalno doživjeti najveće neto gubitke zbog religijskih obraćenja. Procjenjuje se da će se globalno oko 40 milijuna ljudi obratiti na kršćanstvo, dok će ga oko 106 milijuna napustiti – postajući većinom religijski neopredijeljeni. Francuska će prema sadašnjim trendovima do 2050. godine prestati biti većinski kršćanska i postati većinski vjerski neopredijeljena zemlja, a isto vrijedi za Novi Zeland i Nizozemsku. U Makedoniji i Bosni i Hercegovini, prema tome istraživanju, muslimani će činiti većinu stanovništva. /IKA/

Porast broja katolika u svijetu

U razdoblju od 2005. do 2013. godine primijećen je porast katolika, čiji je broj s milijardu i stotinu petnaest milijuna porastao na milijardu i dvjesto pedeset četiri milijuna, što je više od 12%, odnosno 139 milijuna vjernika više.

Budući da je u istom razdoblju i broj stanovnika u svijetu porastao s gotovo šest i pol milijardi na više od sedam milijardi, učestalost se katolika u svijetu povećala sa 17,3 na 17,7 posto. Podaci su to navedeni u Papinskom godišnjaku za 2015. godinu, objavljenom 16. travnja.

Ti su podaci sažetak vrlo različitih stanja na raznim kontinentima. U Europi se primjećuje očita nepromijenjenost, koja je posljedica uglavnom dobro poznatoga demografskog stanja na Starom kontinentu, čije je stanovništvo u ovom trenutku stabilno, ali je za sljedeća desetljeća predviđeno primjetno smanjenje. Godine 2013. krštenih je vjernika bilo 287 milijuna, nešto više nego 2012., odnosno 6,5 milijuna više u odnosu na 2005. godinu. Dinamičnija je Afrika, gdje se broj katolika povećao za 34%; 2005. godine ih je bilo 153 milijuna, a 2013. njihov se broj popeo do 206 milijuna, odnosno sa 17,1% 2005. godine, osam godina poslije činili su gotovo 19% ukupnoga afričkog stanovništva. Prema objavljenim podacima, između Europe i Afrike nalaze se Amerika i Azija, gdje je zabilježen znatan porast krštenika (10,5% više u Americi i 17,4% u Aziji), što se lako može protumačiti demografskim razvojem zabilježenim u istom razdoblju. /IKA/

147 sekundi za Keniju

Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu organizirao je 16. travnja u 14 sati i 7 minuta performans ispred zgrade Hrvatskoga narodnog kazališta i Rektorata u Zagrebu. U spomen na 147 ubijenih studenata u sveučilišnom kampusu u Keniji, 147 studenata je leglo na površinu ispred HNK-a oko velikih slova koja su ispisala „Kenya“ i ostalo nepomično 147 sekundi.

Mnoštvo pak okupljenih studenata i građana to vrijeme je stajalo u tišini. Ovim se događajem željela skrenuti pozornost na tragediju i studentske žrtve terorizma, senzibilizirati

javnost i potaknuti na širu raspravu civilnog sektora, javnih institucija i akademske zajednice o događaju u Keniji i kontekstu sukoba u kojemu se tragedija dogodila. Po završetku performansa, studenti su ispred zgrade rektorata pročitati manifest naslovljen „147 sekundi za Keniju“. Prenosimo dio teksta: „Oni su bili sinovi i kćeri, braća i sestre, djeca i prijatelji. Oni su bili baš kao i mi, studenti i sanjari koji su slijedili svoje ambicije u cilju boljeg života. Od četvrtka 2. travnja oni su uspomena. Zapamćeni su od obitelji, prijatelja i naroda Kenije kao nevine žrtve napada ljudske sramote. Napada koji je naciju ostavio potresenih srca, ali nije potresao svijet!“

Bitno.net

Preminuo dječak kojega su pretukli i zapalili zato što je kršćanin

Nauman Masih, 14-godišnji pakistanski kršćanin kojega su prošloga petka nepoznati muslimanski mladići pretukli, a potom zalili benzinom i zapalili preminuo je od teških posljedica ovog zastrašujućeg napada.

Dječak je zadobio teške opekline na 55% tijela, a unatoč nastojanjima liječnika bolnice u Lahoreu, tijelo jednostavno nije izdržalo. Mnogo puta u prošlosti nevini kršćani bili su spaljivani: masovni napad na kršćane u Gojri, Shantinagaru ili na kršćanski bračni par koji je živ spaljen u studenom 2014. Ovaj događaj pokazuje svu mržnju koja je prisutna u našem društvu. Moramo raditi na dijalogu i skladnom životu vjernika različitih religija – rekao je za Fides dominikanac o. James Channan, ravnatelj „Centra za mir“ iz Lahorea. O. James dodao je i kako kršćani prolaze kroz najgore razdoblje u pakistanskoj povijesti, te prozvao aktualnu vladu upitavši: gdje je pravda?

Molimo za dječaka i njegovu obitelj. Teško je vjerovati da netko može ubiti dijete zbog njegove vjere. To je vrlo zabrinjavajuće. Kultura nekažnjavanja mora završiti, a vjerskim manjinama moraju biti zajamčena sva prava građana Pakistana – kazao je Mervyn Thomas, ravnatelj Centra za kršćansku solidarnost.

Bitno.net

Pomozimo vodozemcima i gmazovima

Piše: Marko Tucačkov

Učinimo što možemo za život na našim njivama: pomozimo vodozemcima i gmazovima

Svaki poljodjelac može učiniti zaista puno toga kako bi život na njivama koje obrađuje – bujao. Mnogi od njih bi odmah rekli da ne valja ako previše buja, jer to onda obično znači da su usjevi napadnuti, bilo od bolesti, bilo od „štetnih“ životinja. To je, naravno, vrlo bitan i moćan argument da čovjek uzme potpuno stvar u svoje ruke, na način kako je najlakše u industrijaliziranoj proizvodnji hrane: uz pomoć poljoprivredne kemije, no i s puno dodatnih rizika. Pokušajmo, zato, životinje koje žive na našim njivama ozbiljno tretirati kao naše saveznike. Mnoge od njih su upravo na našim njivama ili okolo njih, jer su tu naišle na obilje hrane. Često su njihova hrana upravo one životinje koje smatramo štetnicima, posebno kukci i glodavci (najčešće voluharice, miševi i hrčci). To je jedan od principa „integrirane kontrole štetnika“, čiji je cilj da populacije štetnih organizama budu ispod onog minimuma koji je ekonomski štetan za usjeve. Kako to postići? Kako povećati populacije prirodnih neprijatelja poljoprivrednih štetnika i privući ih na njive? I kako njive napraviti dobrim mjestom za život uvjetno „korisnih“ ili bar ekonomski neutralnih životinja uopće? Pokušajmo sagledati to pitanje prema grupama kralježnjaka koje mogu nastanjivati i najneprijateljskije poljoprivredno okruženje, dakle velike i prostrane poljoprivredne parcele i njihove blokove.

Vodozemci. Žabe i mrmoljci (triton, vodenjaci) trebaju barice, lokve, ponekad i na samim atarskim putovima, za svoj mrijest (polaganje jaja) i život larvi i odraslih. Ukoliko je, agrometeorološki, godina previše vlažna, sasvim sigurno je da prevlažena mjesta na njivama, posebice uz obode, lenije i granice s drugim elementima poljoprivrednog pejzaža (kanale), nije moguće potpuno preorati. Naredna godina može biti suvlja, te će se mali gubitak moći nadoknaditi. Nekada je prevlažna mjesta moguće ostaviti nekultivirana i netretirana pesticidima i duži niz godina. Na njima će nastati močvarice, koje vrlo brzo nasele i u njima se mrijeste mali vodenjak (*Triturus vulgaris*), crveni mukač (*Bombina bombina*), velika zelena žaba (*Pelophylax ridibundus*), jestiva zelena žaba (*Pelop-*

Crvenotrbi mukač (*Bombina orientalis*)

*hyla*kl. *esculenta*) i mala zelena žaba (*Pelophylax lessonae*). Zapamtimo da je svaki četvorni metar ovih mini-močvara bitan za ove organizme, koji na globalnoj razini najbrže izumiru. Na vodozemce je posebno potrebno paziti prilikom kretanja strojeva preko migratornih putova žaba.

Gmazovi. Zmije, gušteri i kornjače trebaju sunčana mjesta, jer ne mogu preživjeti bez redovitog izlaganja suncu (ne reguliraju sami tjelesnu toplinu). Zato ih i nalazimo u okopavinama, posebice dok još suncokret, soja, kukuruz i šećerna repa lišćem ne zaklone zemljište. Pazimo da ih namjerno, ili iz predrasuda, krivih vjerovanja ili objesti ne pregazimo dok se sunčaju! Također, ove životinje su „vladari“ rubova njiva, te svih malenih fragmenata drugih staništa unutar njive – ima ih svugdje gdje je makar malo mirnije i gdje ima mjesta za sunčanje. Takva mjesta treba očuvati: buseni trave, male ledine, iskopine lisičjih i jazavčevih rupa, okolina usamljenih stabala, pojedini napušteni objekti... Poznati i uspješan lovac na miševе i voluharice je bjelica ili smuk (*Zamenis longissimus*), dok se livadna gušterica (*Lacerta agilis*) zidna gušterica (*Podarcis muralis*) hrane skoro isključivo kukcima. Nasuprot njima, bjelouška (*Natrix natrix*), naša najpoznatija zmija, vodena je životinja, i često se sunča na nasipima kanala, poljskim putovima i oko bara. Ni jedna zmija od onih koje su herpetolozi registrirali u ravničarskim krajevima u Vojvodini nije otrovna! Barska kornjača (*Emys orbicularis*) svoja gnijezda kopa na strmim mjestima, također na kontaktu kanala i njiva, te je njih zabranjeno kositi u periodu reprodukcije ovih životinja.

Daleko najveća pomoć poljodjelcima su ptice i sisavci. Njihove potrebe i naše moguće odgovore na njih posebno ćemo predstaviti. Bitno je reći da je u temelju naše brige o storenju poštivanje svake jedinice i svakog živog stvora. Stoga i na ovom mjestu opetujemo potrebu da se spriječi namjerno uništavanje, ubijanje, hvatanje, prodaja, prepariranje, izlaganje, mučenje životinja, te uništavanje njihovih gnijezda, jaja i razvojnih oblika. Uostalom, u tom „ekocentričnom“ duhu napisan je i sam Zakon o zaštiti prirode (”Sl. glasnik RS“, br. 38/2009, 88/2010 i 91/2010), koji formalno štiti veliki broj divljih vrsta i njihove životne prostore. Ipak, isti zakon kaže da je subjekt zaštite prirode svaki građanin ove države. Zaštita integriteta jedinki divljih vrsta morala bi što prije prestati biti dio ekstravagantnog kvazi-aktivizma „zaludenih zelenih“, a postati naša svakodnevna realnost i kršćanska dužnost.

Smuk (*Zamenis longissimus*)

26. 04. 2015.

4. uskrsna nedjelja

Dj 4,8-12; 1 Iv 3,1-2; Iv 10,11-18

Sugestivna slika dobrog pastira, pojačana kontrastom slike najamnika, pomaže nam bolje razumjeti tko je Isus za nas i tko smo mi za njega. Ako on kao dobri pastir daje svoj život za ovce, to znači da mu njegove ovce, a to smo mi, vrijede više od samoga njegovog života. Isus je pastir koji nas vodi, koji nas ne napušta niti bježi pred opasnostima, jer mu je stalo do nas. On nas smatra svojim, najbližima, poznaje nas a učinio je sve da i mi možemo poznavati njega, ukoliko smo doista ovce njegovoga stada. Svoj odnos prema ovcama svoga stada Isus kao dobri pastir uspoređuje sa svojim odnosom s Ocem nebeskim. Isus svoj život za ovce svoje daje isključivo i samo iz ljubavi. Dajući svoj život za nas Isus uzvraća Očevu ljubav. Slušajmo glas Dobroga Pastira, slijedimo ga vjerno, a tada nema tih vukova od kojih nas on neće obraniti.

3. 05. 2015.

5. uskrsna nedjelja

Dj 9,26-31; 1 Iv 3,18-24; Iv 15,1-8

Kad evanđelisti govore o Božjem zahvatu za naše spasenje onda redovito govore o izobilju. Prisjetimo se samo umnažanja kruha i čudesnog ulova ribe. Bog nije uskogrudan, niti minuciozni namjerivač pravde. Naprotiv, On nam obećava mjeru nabijenu i natresenu, vrelo žive vode koje ne presušuje, vodu koja zauvijek utažuje žed. Primajući Božje obilje i mi možemo donositi *mnogo roda!* Ne tek dovoljno, nego stotruko, šezdesetotruko, tridesetotruko, a znamo da je i desetotruko dovoljno za veliku radost zbog obilne žetve. Stvoreni smo za radost, a ne tek da budemo zadovoljni, namireni. Isus obećava život i vječnu radost koje niti ne možemo zamisliti. Ne govori se ovdje samo o životu poslije smrti. Ono što je Isus obećao počinje već ovdje na zemlji, bez odgađanja. Ipak, postoji jedan uvjet, a to je da *ostanemo* u Njemu. Ne da ga se tek ponekad sjetimo, da ga tu i tamo susretujemo, da mu uputimo koju misao. Pozvani smo *ostati* zauvijek u njemu tako da on postaje sam naš život i u nama donosi svoj rod.

24. 05. 2015.

Duhovi

Dj 2,1-11; Gal 5,16-25; Iv 15,26-27. 16,12-15

Isus ostavlja svoje učenike kako bi se vratio k Ocu, u vječnost, odakle je i došao. On ondje i nas čeka da zauvijek budemo s njim. Učenici su se bez Isusa isprva osjetili izgubljenima, poput ovaca bez pastira, poput siročadi. No, Isus ih uopće nije napustio, ostavio im je ono što je najdragocjenije imao: sam svoj Duh. Mi kršćani smo na krštenju i potvrdi primili taj otajstveni dar, Duh Božji. Taj Duh koji nas kao vjernike nadahnjuje, oživljuje i vodi, tješi nas i ulijeva hrabrosti, snage, nade, a iznad svega čini nas sposobnima ljubiti kao što je Isus nas ljubio. Duh Sveti je preveliki dar, kojega često nismo niti svjesni. On je sposoban iz korijena promijeniti naš život. Dopustimo Duhu kojega nam je Isus ostavio da u nama i preko nas živi i rasvjetljuje tmine ovoga svijeta. Zazivajmo ga često: Dođi, Duše Presvete!

10. 05. 2015.

6. uskrsna nedjelja

Dj 10,25-26.34-35.44-48; 1 Iv 4,7-10; Iv 15,9-17

Možda nas ovaj izraz „Isusovi prijatelji“ podsjeća na prve godine vjeronauka i prvu pričest. Obraćajući se svojim učenicima, govoreći im: *vi ste prijatelji moji*, Isus je mislio puno više od dječje ideja prijateljstva. Imati prijatelja jedna je od najvećih čežnja svakog čovjeka. Toličke poslovice i mudre izreke svih vremena i svih kultura veličaju vrijednost prijateljstva. Velika su razočaranja kad prijatelj nije onakav kakvog smo ga zamišljali i željeli. Isus je naš prijatelj i to onaj pravi, vjeran i prisutan, on nas podupire a katkad i ispravlja. Njemu možemo reći sve i On nama sve govori s punim povjerenjem. Koliko je samo manje samoće u životu kad smo s njim, prijateljem koji je vječno uz nas. On nas nije samo nazvao prijateljima nego nam je i dao sve, svoj život. Možda čeka samo to da ga i mi zovemo prijateljem i uistinu živimo kao njegovi istinski prijatelji.

17. 05. 2015.

7. uskrsna nedjelja

Dj 1,15-17.20-26; 1 Iv 4,11-16; Iv 17,11-19

Prije nego će poći k Ocu Isus moli za svoje učenike i sve one koji će na njihovu riječ povjerovati. On je svjestan nevolja koje će ih zadesiti, ali ne moli da se one ne dogode: *ne molim te da ih uzmeš sa svijeta*. Naprotiv, Isus ih šalje u svijet kao što je i sam

od Oca poslan u svijet. Isus moli Oca da sve one koji će povjerovati u njega očuva od Zloga. Da, Zli će na njih nasrtati, činit će sve da ih pridobije za sebe, a ako to ne uspije, bar da ih uništi. No, Isus zato nastavlja svoju molitvu Ocu tražeći da oni koji mu povjeruju budu *posvećeni u istini*, jer Očeva riječ je Istina. Ta Istina nije drugo do li sam Gospodin naš Isus Krist. Samo ukoliko se njega držimo, moći ćemo biti očuvani od Zloga i živjeti osvjetljeni istinom. Za sve nas je Isus molio, te nas i danas On štiti i *posvećuje u istini*.

13. travnja

Bl. Margareta iz Castella

(* 1287. + 13. travnja 1320.)

- slijepo novorođenče ● neželjeno dijete ● roditelji je se stidjeli ● odgajao je dvorski kapelan ● oštroumna djevojčica ●
- gladna ljubavi ● čudotvorac nije izliječio njezinu sljepoću ● posvojče ● nije trebala ni u samostanu ●
- dominikanska trećoredica ● posvetila se molitvi, pokori, siromašnima, bolesnima i zatvorenicima ●
- mirila je zavađene ● Utjelovljenje i sveta Obitelj su joj bili nadahnuće ● u srcu je nosila tri dragulja ●
- zaštitnica je slijepih ● na njezinu grobu se događala mnoga čudesa ●

Umjesto nasljednika slijepa kći

Margareta se rodila 1287. godine u dvorcu Metola. Dvorac se nalazi kraj talijanskog grada Urbino (15.000 stanovnika), a nalazi se jugozapadno od grada Pesaro. Nadbiskupsko je sjedište. Zbog svoje izuzetne arhitekture grad spada u svjetsku kulturnu baštinu. Premda ime Margareta znači biser, u svome su novorođenčetu roditelji vidjeli samo sramotu. Oni su naime očekivali snažnog i zdravog nasljednika. Umjesto dječaka rodila im se slijepa i ni malo lijepa djevojčica. Bila je grbava, izobličena lica. Desna joj je noga bila kraća od lijeve. I ostala je malena rasta. Roditelji je nisu htjeli ni krstiti, već su je dali slugi da ju nosi na krštenje. Nisu za nju ni ime izabrali. Onda ju je sluga na krštenju prijavio kao Margaretu. Roditelji su je držali daleko od vanjskog svijeta, dok nije malo ponarasla, a onda su je povjerali svome dvorskom kapelanu da je odgoji.

Ni čudotvorac joj nije mogao pomoći

Roditelji su bili okrutni prema Margareti. Ni rodbini ni prijateljima nisu dopuštali da je vide. I sami su je izbjegavali. Uzalud ih je župnik nagovarao da joj pokažu bar malo ljubavi. Kao svako dijete i ona je željela ljubav. Djevojčica se sve više dokazivala kao izuzetno oštroumno dijete. Kad su njezini roditelji doznali da izvjesni franjevac Jakov zna od Boga isprositi čudesno ozdravljenje, ponijeli su svoju djevojčicu tome glasovitom iscjelitelju u nadi da će njihova djevojčica ozdraviti. Dijete nije ozdravilo. Okrutnost njezina oca se još jednom pokazala.

Zazidano dijete

Njezin je otac za nju podigao ćeliju kraj jedne kapele u šumi. U tu je ćeliju zazidao svoju kćer kako nitko ne bi mogao doznati da ona uopće postoji. Tada joj je bilo samo 6 godina. Četrnaest godina je tako samovala. Za njezinu nesreću je doznao župnik. Redovito ju je posjećivao. Bio joj je prijatelj i učitelj. Poučavao ju je i pripremao za primanje svetih sakramenata. Najprije je Margareta znala naizust desetak psalama, a onda je jednoga jutra shvatila da napamet zna svih 150 psalama. U svojoj skromnosti Margareta je to svoje znanje smatrala nezasluzenim darom od dragoga Boga.

Na koncu su je roditelji ostavili u jednom, za Margaretu nepoznatom gradu. Margareta je ostala na pragu crkve. Brinula se da se njezinim roditeljima nije što dogodilo. Tamošnji su je prosjaci primili u svoje društvo, a Margareta im je bila zahvalna. Više prosjaka je po njoj našlo put do Boga. Puno je patila i trpjela teške tjelesne boli. Ipak je sačuvala dobro srce, veliku blagost i sućut prema patnicima. Uvijek je bila vesela.

Zavolio ju je cijeli grad. Na koncu se našao jedan bračni par koji ju je prigrlio kao svoju kćer. Povjerali su joj brigu za djecu. Jednom je prilikom izbio požar dok je Margareta bila u kući. Okupljenom narodu je bacila svoj ogrtač da ga bace u vatru. U tom trenutku se vatra ugasila.

Nije trebala ni u samostanu

U jednom su je samostanu sestre primile preko volje, a onda su je ipak otpustile. Potom se Margareta obratila dominikankama, koje su joj pružile dobar vjerski odgoj. Margareta je nakon pouke stupila u dominikanski treći red. Od tada se još više posvetila molitvi i pokori. Pomagala je siromašne, bolesne i zatvorenike. Uspješno je znala pomiriti zavađene ljude. Osim toga istaknula se svojim mističnom doživljajima. Isusovo utjelovljenje i sveta Obitelj su nadahnjivale njezinu duhovnost. Umrkla je na glasu svetosti 13. travnja 1320. godine u gradiću Cittá di Castello pokraj Perude u Italiji, gdje je sahranjena. Kažu da su poslije smrti u njezinom srcu nađena tri dragulja sa slikom Isusa, Marije i Josipa. Tijelo blažene Margarete počiva u sarkofagu pod glavnim oltarom tamošnje dominikanske crkve. Zapisano je više od 40 čudesnih ozdravljenja, koja su se tamo dogodila. Godine 1920. je u njezinu čast osnovan institut za slijepu djevojčicu. Margareta je proglašena blaženom 6. travnja 1675. godine, kad je ujedno započeo i proces njezinog proglašenja svetom.

Govori vam sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, karmelićanin

Strpljivost (3)

Piše: o. Mato Miloš, vicepostulator

*Strpljivo srce, plodno srce, jer ne strese sa sebe milosti mrvice (rosice). Nemiran se strese, zato ga slabost zanese!*¹
*„Kad god je zlo, sklonit ću se u strpljivo Srce Isusovo“.*²

Čitajući pismenu ostavštinu, osobito stranice u kojima o. Gerard piše o kreposti strpljivosti, uočavam kako se on godinama borio uskladiti svoje srce da bude što strpljivije i blago. Bio je svjestan da je ljudsko srce podmuklo i tko da ga pronikne? Sveti Augustin će reći: „Nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi“. Otac Gerard je računao na Božju milost koja je kadra uz suradnju čovjeka promijeniti srce nemirno u srce blago i puno ljubavi. Na dan klanjanja pred Presvetim 5. lipnja 1931. o. Gerard, svjestan svoje nemoći za postignuće kreposti strpljivosti i blagosti moli Isusa: *Dajte mi jakost, barem za strpljivost! Ovo ću iz euharistije kao lijepe ružicu dobiti, ako ću ruku pružiti, tj. željeti. Ovdje treba dugo gledati, dugo vjerovati, Hostiju vidjeti, Isusa željeti. Neću odbiti ovu ruku koja mi pruža ovu ružu (strpljivost). Neću udariti Tvoju ručicu, koja mi pruža ovu ružicu, zgodu strpljivosti u napasti, u progonstvu, u teškoj molitvi i poslu.*³ *Dajte mi jakost za strpljivost, moli o. Gerard. Odakle nam dolazi jakost? Iz euharistije, nedjeljne i blagdanske sv. mise, iz čestog primanja sakramenata, osobito iskrene sv. ispovijedi, molitve, koja donosi istinski mir i preobražava naše srce u blagost i strpljivost. Vaša milost (Isuse i Marijo), moja jakost! Prazna zdjela nije mila, jer nema u njoj jila. Prazna pamet, prazno srce, ne daju nam veselo lice. Dakle, punite nas milošću, da sadimo cvjetnu bašću. Ružno je biti prazan, kada mogu biti zlatan (pun milosti). Često ću milost željeti, pa ću se njom napuniti, križ strpljivo nositi, s Vama se sjediniti.*⁴

Da, možda ćemo reći, lako je bilo o. Gerardu raditi na kreposti strpljivosti, kada je bio redovnik i svećenik. Lako je bilo njemu kada je živio zaštićen od svijeta u ozračju samostanskih zidina. A mi, mi smo u svijetu, svaki dan šikanirani raznim izazovima u kojima gubimo strpljivost. Nemamo ni dovoljno vremena za molitvu, jer moramo raditi i mnogo toga učiniti. Pogrešno je

misлити da je o. Gerard bio zaštićen od iskušenja u ozračju molitve i samostanskih zidina. Naprotiv, velika iskušenja doživljavaju upravo samostanci i samostankinje. Oni koji žive i žele živjeti pobožno, trpe veliko progonstvo od nečistoga duha, koji im ometa molitvu, sakramente i krepostan život. Nečistom duhu nanose veliku štetu oni koji se drže Boga i bore se za svaku krepost koja dolazi od Boga. Za sv. Dominika se govori da je jednoga dana hodajući samostanskim hodnikom susreo sotonu i upitao ga: „Što radiš ovdje?“ Sotona mu odgovori: „Oh, ja ovdje uvijek puno toga dobijem!“ „A što to?“, upita ga Dominik. „Pa, dobijem na lijenosti redovnika, svađi, neumjerenom jelu i piću, srditosti, neposlušnosti i mnogim drugim njihovim porocima.“ Tada sotona malo zastane i žalosno reče sv. Dominiku: „Ima samo jedno mjesto gdje sve gubim.“ „Zaklinjem te, reci mi, koje je to mjesto gdje sve gubiš?“ Sotona mu odgovori: „To je samostanski kapitul, gdje se redovnici sami optužuju i mole za oprostjenje. Tu ja gubim sve.“ Tako je i s vjernicima laicima u svijetu. I vi ste kušani od sotone, ali vas jača euharistija, sakramenti, molitva, borba za krepostan život. Zato morate imati vremena. Kada ste bolesni idete liječniku, tražite pomoć i lijekove. Kada ne biste imali vremena otići liječniku da vas pregleda i propiše lijekove, i kada ne biste uzimali lijekove, doveli biste u pitanje vlastiti život. Nitko nije izuzet od kušnje. Prokušanost rađa krepost. Ili kako kaže poslovice: „Na muci se poznaju junaci“. Zapamtimo, oni koji su se udaljili od Boga i ne trebaju Boga, na njih ni sotona više ne računa. One koji žele Boga, koji u kušnjama ne odustaju od taženja Boga i njegove pomoći, koji strpljivo podnose tegobe svakidašnjeg života i nimalo ne popuštaju prepredenim nasrtajima sotone, on žestoko napada da ih otrgne od Boga i njegova kraljevstva. Nema nam drugog, nego poput o. Gerarda usrdno moliti: *Dajte mi jakost i strpljivost! Bog nas neće odbiti. Bog hita da nas spasi. On dolazi u pravi čas! Kada ne mogu ništa, sreća mi najveća, jer sam napastovan, da budem zlatan... Ne mogu ništa dok mi savjest nije čista, prošlost uređena, a sadašnjost Vama ugođena,*⁵ izrekao je o. Gerard svoje teš-

koće Isusu, 19. travnja 1931. kada je adorirao pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Tko nam priječi da i mi izvan mise pohodimo crkvu i pred Sve-tohraništem izrazimo svoje poteškoće i svoje molitve za milost strpljivosti i blagosti. Pokušajmo i nećemo se prevariti. U Isusovu srcu svatko ima mjesta.

¹ *Theologia pastoralis*, 002687.

² Isto, 002873.

³ Isto, 002824.

⁴ Isto, 002844.

⁵ Isto, 002844.

Svaki je član karmelskoga Reda kao cvit koji je zasađen u Karmel.

Najlipši cvit koji je zasađen u Karmel je Presveta Djevica Marija, a svaki koji stupi u karmelski Red triba svoje srce nje-govati da bude lip cvitak koji resi goru Karmel!

o. Gerard

Želim biti svećenik „moje Crkve“, Crkve katoličke!

Razgovarao: *Dragan Muharem*

Mladomisnik, vlč. **Siniša Tumbas Loketić** je četvrti svećenik iz župe Uskrsnuća Isusova za vrijeme upravljanja sadašnjeg župnika **mons. Bele Stantića**, a osmi svećenik od kako postoji ova župa. Sin je **Ivana** i **Ivanke** rođene **Malešević**, rođen je 11. ožujka 1987. godine. Osnovnu školu završio je u Subotici, kao i srednju Politehničku. Studij bogoslovije završio je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

Nakon završenih studija, vlč. Siniša je 5. listopada 2014. godine zaređen za đakona te je dobio poslanje za duhovnog pomoćnika u župi Uznesenja Marijina u Novom Sadu, gdje je i proveo svoj đakonski praktikum uz župnika župe preč. **Roberta Erharda**.

Redenje i Mlada misa

Polaganjem ruku subotičkog biskupa **mons. Ivana Pénzesa**, u ponedjeljak, 6. travnja 2015., u katedrali bazilici sv. Terezije Avilske **Siniša Tumbas Loketić** zaređen je za svećenika Subotičke biskupije.

Mladu misu mladomisnik je slavio u župnoj crkvi Uskrsnuća Isusova u Subotici u nedjelju, 12. travnja, na Mladi Uskrs. Uz mladomisnika su koncelebrirali **mons. Bela Stantić** i vlč. **Robert Erhard** koji je održao i prigodnu propovijed. On je vjernicima poručio da mole za mladomisnika, a mladomisniku je poželio da mu svaka sveta misa koju će služiti bude kao ova prva, Mlada misa, te da u cijelom svom svećeničkom zvanju bude glasonoša radosti. Misno slavlje uzveličali su združeni zborovi, župni zbor *Uskrsnuća Isusova* i zbor *Sv. Cecilija* pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**. Na kraju svečane svete mise, mladomisnik je svoj blagoslov podijelio braći svećenicima, zatim roditeljima i brojnim vjernicima.

Zvonik: Zašto svećenik?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Vrlo je teško odgovoriti na ovo pitanje. Kada nekoga pitate zašto ekonomist, zašto arhitekt i slično, odgovori će biti uglavnom jer ljude to zanima, to vole. Što se tiče svećeničkog poziva, to je malo drugačije. Jasno da je svako zanimanje poziv da se što savjesnije obavlja određeni posao, ipak svećenički poziv očekuje jednu posvećenost ljudima i Bogu. Brat čovjek mora biti u srcu svakog svećenika. Dok će ekonomist biti u svojem uredu i raditi svoj posao, svećenik treba biti uvijek dostupan za čovjeka koji je u nevolji, koji je tjeskoban i žalostan i koji treba razgovor.

Zvonik: Vjerujem da se svaki kršćanin ponekad nađe u nedoumici što je Božja volja za njega. Kako si ti razlučio da je baš duhovni poziv za tebe?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Rekao bih da je to bio jedan teži period u mome životu. Dok sam završavao sred-

nju Politehničku školu, u meni se javljala misao da bih mogao postati svećenik. Tada nisam znao ni gdje se trebam javiti, kako ide formacija za svećenike, koliko traje i slično. Ipak, nisam imao dovoljno hrabrosti. Upisao sam građevinski fakultet u Subotici. Na prvoj godini fakulteta i dalje sam intenzivno razmišljao o duhovnom pozivu. Ono što je mene privlačilo u tom pozivu je čovjek. Pokušao sam se uključiti u razne organizacije gdje sam više imao mogućnosti pomagati ljudima. No, nigdje nisam vidio toliku mogućnost da budem blizu čovjeku i da pomognem koliko god mogu, nego u svećeništvu, odnosno duhovnom pozivu. Stoga, nakon prve godine fakulteta, svom župniku sam priopćio želju da budem svećenik. Kako sam se javio kada su svi rokovi na fakultetu u Đakovu prošli, trebao sam čekati godinu dana, odnosno nove rokove. Tako sam sljedeće godine trebao polagati prijemni ispit na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu. Preprekama da krenem s formacijom još nije bilo kraja. Pao sam na prvom roku prijemnog ispita, te sam trebao ponovno polagati na jesen 2009. godine. Nakon položenog prijemnog ispita, u listopadu te godine započeo sam svoju formaciju za svećeništvo.

Zvonik: Jesi li se kad pokolebao u tijeku hoda prema svećeništvu?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Naravno da je tijekom formacije u bogosloviji i na fakultetu bilo perioda kada sam preispitivao svoju odluku da budem svećenik. Nekako se u Đakovu naš odnos prema onome što želim biti uvijek ravna prema fakultetu, odnosno ispitima. U trećoj godini fakulteta doživljavam najveću krizu, a ta godina važi kao jedna od ozbiljnijih i što se tiče poziva, odnosno bogoslovije, a posebno fakulteta. Na toj godini studija dolazi puno ozbiljnijih kolegija, nema više filozofije. U trećoj godini fakulteta počinje ona „prava“ teologija.

Na kraju akademske godine imao sam četiri teža ispita ostavljena za rujanjski ispitni rok. To je period kada sam i sumnjao u svoj poziv i kada sam zbog ispita sebe već vidio izvan bogoslovije, na bilo kojem drugom radnom mjestu. Razmišljao sam i o tome da ostanem u

Hrvatskoj, jer su mogućnosti za posao malo bolje nego u Subotici. Međutim, vjerom u Božju providnost te mojom upornošću, uspio sam položiti ispite i zadovoljiti uvjet za upis u četvrtu godinu fakulteta, odnosno da nastavim svoju formaciju za svećeništvo. Ova godina, odnosno ovaj period polaganja težih ispita i pokušaja postići uvjet za upis godine bila je najveća kriza mogega poziva u mojoj formaciji koja je trajala pet godina.

Zvonik: Ispiti su sada iza tebe i takva vrsta kušnje je prošla. Kao svećenik započinješ jedno novo razdoblje svoga života. Mnogi koji promatraju sa strane najčešće se dotiču svećenikova izbora beženstva. Što misliš o celibatu u današnjem vremenu?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** O celibatu trebam razmišljati onako kako Crkva kaže. Iako danas postoje mnoge rasprave da je možda celibat potrebno ukinuti, smatram da on svakako ima svoju vrijednost ako se shvaća na ispravan način. To je jedno bogatstvo koje Crkva već stoljećima ima. Kako će biti u dalekoj budućnosti to ne znam, a i ne želim o tome razmišljati. Vidim sebe i svoje svećeništvo danas i nastojim raditi za ljude i Crkvu u današnjem vremenu. Ipak, kako Crkva bude odlučila, na meni je da to poslušno prihvatim, ako i dalje želim biti svećenik „moje Crkve“, Crkve katoličke.

Zvonik: Nedavno si proslavio svećeničko ređenje i Mladu misu. Kad sa-bereš dojmove nakon svega je li te-goban povratak u svakodnevicu?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Moje svećeničko ređenje i Mlada misa do-

gađa se u jednom posebnom vremenu milosti, vazmenom vremenu. Najprije sam posebno sretan zbog te činjenice. Sve to vidim kao jednu veliku Božju providnost da mi je udijelio tu milost da baš u ovom vremenu proslavim najvažnije dane u mom životu. Nikada neću zaboraviti na početku ređenja i Mlade mise kada je zbor zapjevao *Uskrsnu Isus doista!* Ta pjesma će vazda biti u mojim mislima, a osobito kad sljedeće godine, ako Bog da, budem slavio Uskrsne dane i ponovno se prisjetio mojih dana, kao što sam rekao, najvažnijih u životu. Ovom prilikom bih se htio zahvaliti svima onima koji su pridonijeli mojim slavljinama. Sakristanima u katedrali u Subotici koji su nakon svih velikih slavlja uspjeli svojim radom organizirati i moje svećeničko ređenje. Također sam zah-

valan i katedralnom župniku mons. Stjepanu Beretiću koji je izašao u susret terminima svetih misa u katedrali. Ista zahvala ide i katedralnom zboru subotičke katedrale kojim je ravnao Miroslav Stantić. Hvala im od srca! Dok su oni uzveličali moje ređenje, zbor sestre Mirjam Pandžić uzveličao je moju Mladu misu, i njima hvala od srca. Kada saberem sve te misli, sve te događaje i drage ljude koji su bili uz mene tih dana, vratiti se u svakodnevnicu znači samo radost. Sada obavljam ono za što sam se pripremao.

Zvonik: Što jedan svećenik znači za naš narod ovdje na našim prostovima? Ili, još bolje, kakvog svećenika trebaju vjernici naše mjesne Crkve?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Smatram da je svećenik jako važan za sve naše ljude, vjernike. Bilo gdje da se nalazi u našoj Subotičkoj biskupiji, potreban je. Osobito ovdje mislim na svećenikovo ohrabrenje naših vjernika. Današnje vrijeme nije lagano, ipak kad razmislim, koje vrijeme je bilo?! Svećeničkov uloga u današnjem vremenu je potrebna kako bi ohrabrivao naše vjernike. Naravno, ne s nekom bezveznom iluzijom, nego iskrenom pobožnošću da se isplati biti Božji, da se isplati biti dobar i pošten.

Zvonik: Novi Sad je metropola. Što jedan „Božji čovjek“ može tamo ponuditi? Koja su tvoja svećenička zaduženja trenutno?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Na ovoj župi Imena Marijina u Novom Sadu bio sam i na svom đakonskom praktikumu. Stoga mnoga zaduženja koja sam tada

imao samo sam nastavio sada obavljati. Pored svakodnevne svete mise koju imam, vodim sprovode, krštenja, vjenčanja. Naravno imam i vjeronauk za naše studente svake srijede navečer. Subotom prijepodne imam vjeronauk za osnovnu školu. Tu su dvije skupine, od 1. do 4. razreda i od 5. do 8. razreda. Ovom prilikom ih želim sve pozdraviti, od studenata do prvog razreda osnovne škole. Također, imam emisiju na radio Mariji svakog drugog ponedjeljka. To mi je osobito drago raditi jer na taj način mogu pomoći mnogima koji možda ne mogu u crkvu i nisu u mogućnosti izlaziti iz svojih domova. Tu emisiju ne radim sam, imam veliku pomoć jednog mladog kršćanina, studenta medicine, Nikole, koji mi uvijek rado pomaže i koga također vjernici već dobro znaju. Nastojim redovito obilaziti bolesnike, staračke domove, imati misu u staračkom domu za sve one koji svoje dane

tamo provode. Nastojim biti na raspolaganju ljudima i dati svoj maksimum za čovjeka. Novi Sad kao veliki grad ima mnoge ljude koji možda nisu toliko bliski Crkvi. Ipak, smatram da među njima ima mnogo dobrih ljudi, kojima je potrebno malo približiti otajstva naša Crkve i da bi tada mogli i oni pridonijeti životu i djelovanju Crkve. Ono što vidim kao neki svoj doprinos u budućnosti jest pokušati malo razviti duh caritasa naše župe i grada Novog Sada.

Zvonik: Nedjelja je Dobra Pastira, što bi poručio onima koji osjećaju u sebi klicu Božjeg poziva?

□ **Siniša Tumbas Loketić:** Želim poručiti mladima da ako i malo osjećaju Božji poziv, možda nisu ni sigurni da je to Božji poziv, ipak, pozivam ih da se odazovu Gospodinu. Biti svećenik često puta nije lagano, ali ja uvijek volim reći – zar je obiteljski život lakši? Moje osobno mišljenje je da je obiteljski život puno teži od svećeničkog. Ljepota u svećeničkom pozivu jest ta da ja imam vremena posvetiti se mnogim ljudima koji su u potrebi. Stoga, da bi se postalo svećenik, mora se voljeti čovjek. Svi oni koji osjećaju ljubav prema čovjeku i žele služiti ljudima na jedan Božji način, neka se ohrabre i odazovu Njegovu pozivu, a On će sigurno upravljati njihovim životima na onaj način za koji On smatra da je najbolji.

Na kraju ovog intervjua želim zahvaliti svima koji su molili za mene da postanem svećenik! Tek sada potičem sve ljude dobre volje da mole za nas svećenike da budu dobri svećenici, koji zrače radošću i svetošću!

VIS „Proroci“ u Stuttgartu

Hrvatska katolička misija Stuttgart – Zentrum

VIS „Proroci“ sa svojim svećenicima mons. dr. Andrijom Anišićem i mr. Draganom Muharemom bili su od 10. do 13. travnja gosti Hrvatske katoličke misije Stuttgart – Zentrum. Oni su u nedjelju sudjelovali na tri mise koje se slave na hrvatskom jeziku i to u 9 sati u Stuttgart-Süd, u crkvi „St. Joseph“; u 12 sati u Möhringenu u crkvi „St. Hedwig“ i u 15 sati u Stuttgart-Mitte, u crkvi „St. Eberhard“.

Svećenici su predvodili svete mise i propovijedala a „Proroci“ pjevali i oduševili okupljene vjernike. Prodali su 160 nosača zvuka sa svojim pjesmama a još bi toliko da su imali. Aleluja!

Zahvaljujemo našem dragom i ljubaznom domaćinu fra Zvonku

Toliću i njegovom pomoćniku fra Miji Šabiću na gostoprimstvu i ljubavi. Uživali smo u zajedništvu s njima te s mnogim drugima s kojima smo se sreli i družili. Napose hvala Emini (budućoj časnoj sestri Augustinijanki) i Ivanki na ukusnim objedima.

Naš boravak u Stuttgartu bila je prilika da zahvalimo franjevcima i svim vjernicima što su ove godine u korizmenoj akciji skupljali svoje darove za pomoć vrtiću „Marija Petković“ u Subotici. Uzvratio im Bog svojim milostima i blagoslovom.

U subotu, u slobodno vrijeme razgledali smo centar grada i muzej „Mercedes-Benz“.

Bilo nam je predivno. Novo i korisno iskustvo. Slavimo Gospodina. /A. A./

Ovako su nas doživjeli domaćini

Gosti iz Subotice oduševili

U sklopu naše korizmene akcije za dječji vrtić „Bl. Marija Petković“ u Subotici i franjevački samostan Sv. Ante u Beogradu, u gostima su nam bili mladi iz Subotice, okupljeni u sastav „Proroci“, na čelu sa svojim svećenicima preč. Andrijom Anišićem i Draganom Muharemom.

Predvodili su nam nedjeljna euharistijska slavlja bilo svojim propovijedanjem kao svećenici, bilo mladi svojim zanosnim i prekrasnim pjevanjem. Doista su nam bili osvježenje i sretni smo što su došli. Nadamo se i želimo da ovo bude samo početak naše intenzivnije suradnje.

Vjerujem da je svima bilo drago što su bili i žao onima koji su preskočili nedjeljnu svetu misu. Manji odaziv vjernika nego inače, posebno na prve dvije mise nije umanjio ljepotu i radost koja nas je sve prožimala.

Poslije svetih misa druženje je nastavljeno s našim mladima i zborom u Misiji, uz ručak, pjesmu i radost zajedničkih susreta.

Posebno su nas oduševili, razgalili pjesmom „Ne dam da mi moje gaze“, kojom su izmamili suze i veliku količinu emocija svima nama.

Vokalno-instrumentalni sastav „Proroci“ jedan je od prvih sastava duhovnog žanra, osnovan u Subotičkoj biskupiji, a cilj im je slavljenje i naviještanje Radosne vijesti kroz glazbu, a tome smo bili svjedoci.

Prošle godine, VIS „Proroci“ su izdali svoj prvi nosač zvuka pod nazivom „Božje djelo“ u nakladi Galerije sak-

ralne umjetnosti „Laudato“ iz Zagreba. CD obuhvaća autorske pjesme, kao i nekoliko obrada poznatih kršćanskih šansona. Na žalost, svi oni koji su željeli nabaviti CD, nisu bili u mogućnosti, jer je, inače velika količina, poslije svetih misa doslovno razgrabljena.

Neka ih dragi Bog podrži na njihovom putu i neka i dalje budu proroci Božje riječi. Mnogima za poticaj i primjer.

<http://www.kkgs.de/>

HRVATSKA KATOLIČKA MISIJA STUTTGART ZENTRUM

Povijest misije

/Prema web stranici Misije,
priredio: A. A./

Hrvatski je čovjek već u 19. stoljeću napuštao svoje lijepe, bogate i suncem obasjane rodne predjele i počeo, osobito zbog tuđinskog nasilja, tražiti novu domovinu. Naročito je odlazio u prekomorske zemlje: Sjevernu i Južnu Ameriku, Australiju i Novi Zeland. I tako smo se mi Hrvati, gonjeni gorkom i teškom sudbinom, rasuli na sve strane svijeta, a naši su domovinski kućni pragovi često ostajali pusti i zapušteni ili prepušteni tuđincu koji nas je ili varkom ili grubom politikom tjerao iz našega doma samo da bi on mogao u nj useliti.

U 20. stoljeću Hrvati se pomalo razilaze i po Europi u potrazi za poslom, radom i zaradom, da bi mogli prehraniti sebe i svoje obitelji u domovini. Posebno se to događa poslije Drugoga svjetskog rata, kad se Hrvatska našla u nesretnoj državnoj zajednici, Jugoslaviji. I opet je bila na djelu protuhrvatska politika. Trebalo je osiromašiti Hrvatsku i druga područja u kojima žive Hrvati i tako ih prisiliti na iseljavanje. Eto, tako smo se i mi našli ovdje u Stuttgartu,

poput ostaloga velikog broja Hrvata u drugim dijelovima Njemačke. Zapadna je Njemačka, iako do temelja srušena, postala obećana zemlja za tolike narode iz nerazvijenih dijelova Europe i ostalih kontinenata. Njemačka je pružala dobru zaradu, a to je privuklo i našega čovjeka da se otisne iz svojega rodnog kraja. Dok se hrvatski čovjek u tuđini dobro gospodarski snalazio, dotle mu je prijetila velika opasnost od odnarođivanja i moralne degradacije jer je u tuđoj zemlji bio prepušten sam sebi, s jakim osjećajem izgubljenosti, ostavljenosti i zapuštenosti. Da ne bi uslijedila potpuna katastrofa, vrhovna uprava Katoličke crkve sa Svetim ocem papom na čelu određuje da se moraju osnovati katoličke misije za svaki narod koji se našao u većem broju na radu u tuđoj zemlji. Tako su počele nicati i prve hrvatske katoličke misije širom zapadne Njemačke i u nekim drugim državama gdje su se nalazili Hrvati na privremenom radu.

Veličanstvena uloga Katoličkih misija

Hrvatske katoličke misije u inozemstvu izvršile su veličanstvenu ulogu: okupljajući naše ljude na nedjeljnom bogoslužju, tumačeći im riječ Božju, dijeleći im sakramente i pružajući im mogućnost da se okupljaju u hrvatskim misijskim centrima u raznim prigodama, posebno kulturnim i zabavnim, spasile su tolikim pojedincima i obiteljima vjeru u Boga, sačuvale ih od moralnog samouništenja i odnarođivanja.

Povijesni trenutak Crkve i naroda Hrvata potiče nas da se čvrsto ukorijenimo u vjeri, jer samo sa zdravim korijenima vjere može rasti i davati sokove zdravog života trinaest stoljetno stablo života našeg hrvatskog bića i može donositi stostruke plodove duha i rada ruku čovječjih.

Poslije Drugoga svjetskog rata mnogi su Hrvati morali napustiti svoje domove i domovinu Hrvatsku i našli su se, željni rada i slobode, u Njemačkoj i drugim europskim i američkim zemljama.

Hrvatski svećenici, koju su u to doba djelovali u Njemačkoj, nastojali su okupljati hrvatske katoličke vjernike na službu Božju na hrvatskom jeziku i pokušavali im pomoći pri snalaženju u novim, nimalo lakim, životnim uvjetima.

Jedna od najstarijih Misija

Hrvatska katolička misija u Stuttgartu jedna je od najstarijih hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj i stoji na službi hrvatskom čovjeku i vjerniku. Važnost je njezina djelovanja neprocjenjiva i ne možemo je još dovoljno realno i objektivno ocijeniti. Uza sve to, već danas možemo s punim pravom govoriti o povijesti Hrvatske katoličke misije u Stuttgartu jer je uz njezin život i rad povezano već nekoliko naraštaja naših hrvatskih vjernika. Životna sudbina svakoga našega hrvatskog čovjeka u Stuttgartu povijest je posebne životne borbe, uspjeha i neuspjeha, patnje i boli, sreće i nesreće hrvatskog naroda u tuđini. Svaki naš čovjek svoju osobnu povijest nosi u sebi, ona je nerazdvojni dio njegova bića, ona ga prati kao i vlastita sjena te se on tijekom svoga života, ma gdje god se nalazio, na tu povijest stalno vraća i neprekidno je iznova proživljava. Hrvatska katolička misija u Stuttgartu već je mnoge godine vjeran pratilac svakoga vjernika pojedinca i cijele hrvatske katoličke zajednice na ovom području. Svećenici franjevci i redovnice franjevske, kao i jedan dio vjernika svjetovnjaka znaju mnogo toga reći o životu i radu naše vjerske zajednice.

Kako se neprestano povećavao broj hrvatskih radnika u Njemačkoj, prema uputama Svete Stolice, njemački su biskupi zamolili hrvatske biskupe da

za hrvatske vjernike pošalju svećenike, koji će preuzeti za njih pastoralnu brigu. Tako je počelo osnivanje hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj. Na taj način utemeljena je i naša misija u Stuttgartu 1. svibnja 1958. godine.

U početku je Hrvatska katolička misija Stuttgart obuhvaćala cijelu biskupiju Rottenburg-Stuttgart. Od ove veoma brojne zajednice nastalo je novih 18 misija.

Misionari i djelatnici

Kroz proteklo više od pola stoljeća stuttgartsku misiju je vodilo 11 misionara, a pomagalo im je 19 župnih vikara, 26 časnih sestara, ne računajući članove pastoralnoga vijeća i mnogobrojne dragovoljce, koji su u svakoj prigodi bili na usluzi vjernicima.

Od 1971. do 1978. kao pastoralne suradnice u zajednici su djelovale sestre Franjevke od Bezgrešne iz Šibenika.

Godine 1980. pomoću pastoralnoj službi preuzimaju sestre Franjevke od Bezgrešnog Začeca III. Reda sv. Franje iz Dubrovnika.

Od 1970 do 2012. u misiji neumorno je radila socijalna radnica gospođa **Anica Čutura**, čiji je suprug **Mate Čutura** započeo socijalni rad s hrvatskim pukom u Stuttgartu.

Uredski posao od 1991. do 2012. marljivo je obavljala gospođa **Ružica Müller**, a od 2009. gospođa **Vinka Bušić**.

U pastoralnom radu djelovao je od 2005. do 2013. gosp. **Ivan Jeleč** kao đakon.

Godine 1997. po odredbi biskupa biskupije Rottenburg – Stuttgart msgr. dr. Waltera Kaspera, stuttgarska je misija kao najveća od 58 inozemnih misija biskupije Rottenburg – Stuttgart podijeljena na dvije katoličke župe i to: Hr-

vatsku katoličku misiju Stuttgart – Centar i Hrvatsku katoličku misiju Stuttgart – Bad Cannstatt.

Godine 2006. Hrvatska katolička misija Stuttgart – Centar dijeli se na Hrvatsku katoličku zajednicu Blaženi Alojzije Stepinac i Sveti Martin.

Pastoralnu skrb za vjernike u hrvatskim katoličkim zajednicama Bla-

osim rasta i razvoja duhovnoga života i održavanja bogoslužja, svećenici i njihovi suradnici bave se socijalnim, kulturnim, društvenim i športskim djelovanjem.

Za vrijeme Domovinskog rata (1991.-1995.) Misija je organizirala brojne akcije raznovrsne pomoći stradalnicima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

ženi Alojzije Stepinac i Sveti Martin vode župnik **fra Zvonko Tolić**, dušobrižnik **fra Mijo Šabić**, pastoralne suradnice **s. Ivanka Koluder**, **Zora Šimović**, tajnica Vinka Bušić.

Svete mise i drugi bogoštovni čini održavaju se u crkvama: St. Josef, St. Hedwig, St. Eberhard te u kapeli u Heusteigstr. 18.

Stuttgartski Hrvati svake godine svečano slave blagdan blaženog Alojzija Stepinca, svetog Martina, svetoga Antu, Tijelovo i Gospu velikoga hrvatskog krsnog zavjeta. Zajednice hrvatskih vjernika već desetljećima Veliki petak obilježavaju križnim putem ulicama grada Stuttgarta od Misije do crkve St. Eberharda.

Budućnost Misije

Neminovno se nameće pitanje: kakva je njezina budućnost? Kako katolička Crkva u zapadnoj Europi prolazi kroz razdoblje dubokih društvenih, gospodarskih, političkih i kulturoloških promjena, odgovorni u biskupiji Rottenburg – Stuttgart ulažu velike napore u pronalaženju novih oblika pastoralnog djelovanja u župnim zajednicama. Osnivanjem novih hrvatskih župnih zajednica, koje su crkveno-pravno postale dijelom njemačkih dušobrižničkih jedinica (Seelsorgeeinheiten), „Misije“ nisu ukinute nego su promijenile ime u „Zajednice“ te time i način pastoralnog djelovanja.

Uskrсни program u Domu za stare u Vili Ancora

Starenje stanovništva je sve prisutnije u Europi, pa i u našoj zemlji. Zato osim državnih institucija, koje se brinu za stare i nemoćne ljude, javljaju se sve više i privatnici koji otvaraju svoje domove. Među privatnim institucijama za stare jedna od najstarijih je Dom za stare „Vila Ancora“ na Paliću. Godine 2013. vrt Vile Ancore dobio je nagradu „Najljepši vrt Palića.“ Posjeduje 30 apartmana, 3 restorana, Wellness centar, dvorane za razonodu i razne druge mogućnosti. U kući su liječnik i medicinska sestra koji 24 sata pružaju medicinsku pomoć. U Vili Ancora, već prema potrebama, održavaju se razne priredbe, predavanja i proslave, svjetovnog i crkvenog karaktera.

Neposredno prije Uskrsa, na poziv direktorice doma **Livije Biro**, „Paulinci“ su priredili Uskrсни program za stanovnike doma. Na programu su izvedena glazbena djela, recitacije i solo točke. O Velikom tjednu i Uskrsu govorio je rektor „Paulinuma“ **mons. Josip Miocs**, a cijeli program je uvježbao i vodio prefekt sjemeništa **vlč. László Baranyi**.

Uskrсни program u Vijećnici Gradske kuće

Nakon promjene Državnog sustava, učenici „Paulinuma“ se uključuju u razne aktivnosti kao i ostali đaci u gradu. Književno-recitatorsko društvo „Ėletjel“ već godinama priređuje uz razne svoje programe i crkvene priredbe za velike blagdane. Voditeljica društva, **prof. Ema Horvat** gotovo dvadeset godina zove učenike „Paulinuma“ na sudjelovanje kroz glazbene točke i recitacije.

Ovogodišnji Uskrсни program bio je priređen u Velikoj vijećnici Gradske kuće. Program se sastojao od uvodnog govora za Veliki tjedan i za Uskr, zatim su slijedile recitacije i glazbene točke. Na tom programu je nastupio i zbor „Schola Cantorum Paulinum“, koji je izveo melodije gregorijanskog koral, kanone i višeglasne skladbe.

U Kemijsko-tehnološkoj školi

Subotička kemijsko-tehnološka škola ove godine slavi 70. godišnjicu postojanja. Za ovu značajnu godišnjicu škola je priredila šaroliki i bogati program. Učenici su izvodili razne kemijske eksperimente koji su očarali posjetioce. Priređena su sportska natjecanja i jedan svečani program u Domu za srednjoškolske učenike. Projiciran je jedan kratki film o životu škole kako bi posjetitelji upoznali život i rad učenika ove ustanove. Bili smo prisutni na ovoj značajnoj proslavi. Toga dana smo na testu iz kemije osvojili drugo mjesto, a u sportskoj disciplini smo pohvaljeni.

Gimnazija „Paulinum“ održava dobre veze i sa svim ostalim školama. Najveći dio profesora naše gimnazije u radnom je odnosu i na drugim visokoškolskim ili srednjoškolskim institucijama u gradu. Ravnatelj „Paulinuma“ redovito pohađa sjednice ostalih ravnatelja škola, a učenici sudjeluju u raznim međuškolskim aktivnostima.

Susret s mladima u Čantaviru

Na poziv čantavirskog župnika **vlč. Roberta Utcaiija**, u nedjelju 12. travnja, učenici i sjemeništarci „Paulinuma“ posjetili su župnu zajednicu u Čantaviru. Prijepodne u 10 sati, zajedno s okupljenom djecom i mladima, kojih je bilo preko pet stotina, proslavili smo svetu misu koju je predvodio rektor sjemeništa, **mons. Josip Miocs** u zajedništvu s prefektom **vlč. Lászlóm Baranyijem** i mjesnim župnikom. Pod sv. misom o svom životnom putu svjedočio je **Szilárd Kiss**, učenik IV. razreda. Misno pjevanje animirao je sjemenišni zbor „Schola Cantorum Paulinum“, a nakon sv. pričesti **Tamás Lévai**, učenik III. razreda recitirao je jednu pjesmu. Nakon svete mise uslijedio je susret s djecom i mladima. Oni su postavljali razna pitanja u vezi škole i školovanja u „Paulinum“, a u ime zajednice odgovarao je **Mihály Oros**, III. razred.

Poslije susreta u crkvi župnik je pripremio iznenađenje. Ručali smo u restoranu rekreacijskog centra „Krupara“, koji je jedan od najbolje opremljenih centara za razonodu u Sjevernoj Bačkoj. Nakon objeda, učenici su imali priliku za razonodu i za rekreaciju u dvorištu i u posebnim prostorijama centra. Za nesvakidašnju priliku za zabavu zahvaljujemo župniku Robertu Utcaiiju i nastavniku **Antunu Nikoliću**, bivšem Paulincu.

Predstavljamo OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Škola aktivnih vjeroučenika

Osnovna škola „Matko Vuković“ nalazi se u Subotici. Škola ima četiri objekta od kojih su dva za niži ciklus obrazovanja koji se nalaze u Malom Bajmaku i u Gatu, dvorana za tjelesni odgoj i glavna zgrada koja se nalazi u ulici Ruđera Boškovića 1. Po upisnicama škole iz 1871. do 1881. godine, koje se nalaze u arhivi škole, saznaje se da se na tome istom mjestu i prije nalazila škola. Prvog listopada 1892. mjesečni list *Neven* piše da je škola građena s velikim i svijetlim učionicama koje potpuno odgovaraju pedagoškim zahtjevima onog vremena, te da se „ne bi ni najveći europski gradovi njome postidjeli“. Naziv škole se više puta mijenjao tijekom povijesti. Od početka dvadesetog stoljeća zbog blizine golublje pijace škola je dobila nadimak Golubova škola i taj nadimak je zadržan do današnjih dana.

Škola ima 650 učenika koji pohađaju nastavu na srpskom i hrvatskom nastavnom jeziku, zatim bilingvalnu nastavu (na srpsko-engleskom jeziku) i nastavu na srpskom ili na hrvatskom jeziku koja je obogaćena elementima Montessori metode. Uprava škole, kao i nastavni kadar koji je stručan i odgovoran, pridonosi da se škola može pohvaliti da je bila dvije godine zaredom među 50 najboljih škola Srbije.

U školi vjersku nastavu čine: katolički vjeronauk, pravoslavni katehizis i islamski vjeronauk. Katolički vjeronauk na hrvatskom nastavnom jeziku trenutačno pohađa 205 učenika. Od početka uvođenja vjeronauka u školi, katolički vjeronauk je predavao **mons. Bela Stantić**. S velikim žarom i požrtvovnošću je učio djecu temeljima svete nam vjere. Njegov rad nastavljaju vjeroučiteljice **Ana Čavrgov** i **Mirjana Ivanković**.

Zbog svojeg položaja učenici ove škole pripadaju različitim župama; pretežito župi Uskrsnuća Isusova, zatim katedralnoj župi sv. Terezije, pa i župi sv. Roka. Oni su u svojim župama veoma aktivni i možemo reći glavni u liturgijskim i svim drugim aktivnostima. Velika većina naših učenika su ministranti u svojim župama, ili čitači, ili članovi župnih zborova. Redovito idu na nedjeljne i blagdanske svete Mise, razne pobožnosti, zornice tijekom adventa, ili križni put tijekom korizme. Svake godine se u školi organizira Božićna priredba, koju

vjeroučiteljica Ana s velikim žarom organizira. Ona priprema glumce za igrokaz, pjevače i tamburaše. Naši učenici su u velikoj mjeri angažirani u sviranju, pjevanju i čitanjima kod Mise za blagoslov na početku školske godine, kao i kod Mise zahvalnice. Djeca iz naše škole aktivno sudjeluju na susretima ministranata, kao i na susretima prvopričesnika. Učenici naše škole su domaćini i vrlo aktivni na Dječjem križnom putu na Kalvariji. Zanimljivo je spomenuti da sva djeca hrvatskih odjela pohađaju katolički vjeronauk, te tako u društvu svojih vršnjaka rastu u vjeri. Lijep primjer tomu je da svake godine tijekom korizme ili adventa mole jedni za druge, te na kraju adventa ili korizme prirede jedni drugima originalne darove. Ove godine učenici nekih hrvatskih odjela su molili za svećenike naše biskupije. Za Božić su svećeniku za kojeg su molili poslali čestitku, te ih tako još jednom obradovali. Ovu akciju je pokrenula vjeroučiteljica Mirjana, s namjerom da djeca nauče da treba moliti i za naše duhovne pastire.

Ponosni smo što je nekadašnji učenik naše škole **Siniša Tumbas Loketić** prošle nedjelje služio svoju Mladu misu u župnoj crkvi Uskrsnuća Isusova. Djeca iz naše škole su na svoj način uzveličala ovo Misno slavlje. S učenicima osmih razreda posjetiti smo izložbu „Portreti i sjećanja Židovske vjerske zajednice prije Holokausta“ u kojoj su imali radionicu gdje su upoznali život, simbole i običaje vjernika Židova, za

koje je sveti Ivan Pavao II rekao da su to naša starija braća. Ovoga mjeseca planiramo posjetiti Beograd povodom projekta „Koračajmo zajedno“ u kojem će se učenici upoznati s vjerskim objektima pravoslavnih i islamskim vjernika. Tim ekumenskim posjetom učenike potičemo na toleranciju i međusobno poštivanje.

Učenik 7. h razreda **Luka Skenderović** kaže: „Volim biti na satu vjeronauka jer učimo mnogo zanimljivih događaja o Bogu i Crkvi. Vjeroučiteljica dobro predaje i zanimljivo ju je slušati. Ove godine učimo povijest Crkve. Od vjeroučiteljice smo dobili jedan životopis sveca i njega smo morali predstaviti. Ja sam dobio život svetog Marka Evanđeliste. To mi je bilo interesantno. Učimo i o Isusovim učenicima (apostolima). A radimo i crkvenost drugih vjera.“

Učenica 6. h razreda **Josipa Kujundžić** kaže: „Išla sam na vjeronauk još u vrtiću, a u prvom razredu su me mama i tata upisali na vjeronauk u župi i u školi. Upisali su me zato što smo mi kršćanska obitelj i vjerujemo u Boga. Na vjeronauku učimo o Bogu, o Isusu i svim svetima. Sviđa mi se na vjeronauku to kako je Isus liječio bolesne, gladne nahranio, žednima dao vode i kako je izdržao 40 dana u pustinji. U prvom razredu sam počela čitati dječju Bibliju, a kasnije i Bibliju za mlade.“

Mirjana Ivanković

Uređuje: dr. sc. Andrija Anišić

Rodna ideologija

Još jedna tempirana bomba protiv braka i obitelji (2)

U ovom broju *Zvonika* donosim nastavak osvrta vlč. Dragana Muharema o „rodnoj ideologiji“ u Vojvodini. Volio bih kad bi ovi članci „probudili“ bar neke od roditelja u Vojvodini da se na vrijeme počne dizati glas protiv te nakaradne ideologije a u cilju zaštite svetinje braka i obitelji a najviše djece, koja su budućnost svakog naroda, svake države pa i Crkve.

Vodeće mišljenje

Spomenuta Gender-perspektiva prema Pekinškoj deklaraciji treba postati „mainstream“ društvenog života i tako dobivamo još jednu, možda i najčešće upotrebljavanu riječ „gender mainstreaming“. Mainstream je „glavna struja“ (mišljenja), „uvriježeno mišljenje“ u društvu. Pekinška deklaracija to jednom sržnom rečenicom objašnjava: „Vlade i druga utjecajna tijela trebaju promicati aktivnu i jasnu politiku da gender-perspektiva postane uvriježeno, vodeće mišljenje (mainstreaming) u čitavoj politici i svim njihovim programima.“ To „neuvijeno“ znači da države koje ne bi prihvatile i provodile tu ideologiju neće dobiti novaca od financijskih institucija koje su ovisne o UN-u. Već 1996. godine UN je u tome slijedila Europska unija.

Vojvodina deponija za „nordijsko smeće“

U državi u kojoj živimo očita je nesposobnost vladajućih riješiti pitanje sve veće nezaposlenosti, masovnog odlaska radno sposobnog stanovništva, napose mlađeg, smanjuju se plaće liječnicima, prosvjetnim radnicima... U sveopćem rasulu naš Pokrajinski ombudsman bavi se povećanjem seksualnih prava! Ako nemate kruva, jedite kolača! Vidimo koji se proces događa: smanjuju se radnička prava a povećavaju se seksualna prava... Prestali su maziti radnike, počeli su maziti homoseksualce. Zbog nesposobnosti bavljenja politikom, vlade se bave biopolitikom.

To nam ovim prijedlogom zakona poručuje i Pokrajinski ombudsman, koji je dobio priručnik „O rodnoj ravnopravnosti i diskriminaciji“ na temelju kojega valja sastaviti Zakon koji je u proceduri. Da sprdnja bude veća, priručnik je stigao iz Norveške u kojoj je isti zakon srušen, ukinut i proglašen neznanstvenim. Riješili se

smeća pa će, eto, Vojvodina biti dobra deponija!

Kamerom razbio „rodnu ideologiju“

Koliko rodna ideologija ima uporišta u znanosti najbolje govori nedavni slučaj iz maloprije spomenute Norveške. Naime, nakon što je Norveška državna televizija prikazala dokumentarac „Paradoks rodne jednakosti“, „Gender ideologija“ je doživjela katastrofičan poraz i bila izvrgnuta ruglu. Nordijsko vijeće ministara (regionalna međuvladina suradnja zemalja koja se sastoji od Norveške, Švedske, Finske, Danske, Islanda) je odlučilo zatvoriti NIKK – Nordijski Gender Institute. /.../

U svom dokumentarcu gospodin Eia je s kamerom otišao u Nordijski rodni institut i postavio nekoliko bezazlenih pitanja njihovim ‘znanstvenicima’. Zatim je njihove odgovore pokazao vodećim znanstvenicima u drugim dijelovima svijeta, prije svega u SAD-u i Velikoj Britaniji. Tvrdnje rodni ideologa iz Norveške izazivale su u međunarodnim znanstvenim krugovima samo podsmijeh i nevjericu, osobito zato jer je sve bilo bazirano samo na teoriji, bez ikakvih empirijskih dokaza. Kada je Eia snimio te reakcije i objašnjenja vrhunskih znanstvenika (neki od njih bili su deklarirani homoseksualci) koja su bila bazirana na egzaktnim i empirijskim istraživanjima, čiji su rezultati bili u potpunoj suprotnosti s rodnom teorijom, vratio se u Norvešku i pokazao snimke istraživačima Nordijskog rodno instituta. Nakon što su rodni ‘znanstvenici’ bili suočeni s rezultatima empirijskih provedenih istraživanja ostali su bez riječi, počeli su mucati, i pokazali su se potpuno nesposobni obraniti svoje paušalne teorije.

Nakon što su šarlatani rodne ideologije bili ismijani pred čitavom nacijom, ljudi su počeli postavljati pitanja. Zašto je utrošeno 56 milijuna eura godišnje, novac poreznika, za istraživanja čiji je motiv bio puka ideologija, a ne znanost!? Zašto su ljudi bili obmanjivani tolike godine, zašto im se prao mozak putem masovnih medija sve to vrijeme!? Naravno, političari su morali reagirati pod pritiskom javnosti i ukinuti financiranje dotičnog instituta.

Ispalo je na kraju da je nekoliko bezazlenih pitanja jednog komičara bilo dovoljno da uruši cijelu tu pompoznu rodnu teoriju i da je preko noći od znanosti pretvori u šarlatanstvo. Pokazalo se da rodna teorija nije ništa drugo do puka ideologija, koja društvu ne donosi ništa dobro, kao

što je to slučaj i sa svim drugim ideologijama, poput one o „nadčovjeku“ (naciizam) ili one o „bratstvu i jedinstvu“ (komunizam).

Štoviše, jedna Francuska, koja se diči radikalnom sekularnošću, odustala je od uvođenja rodne ideologije u škole nakon masovnih prosvjeda. Očito u svijetu još postoji zdravog mozga!

Zašto baš Vojvodina?

Interesantno je to pitanje. Naime, u Vojvodini se, barem deklarativno, ponosimo multietničnošću, multikulturalnošću... Pa što bi nam onda falio još jedan „multi“ u svojoj priči. Time naše podneblje postaje plodno tlo za različite manipulacije. Rodna ideologija nastoji dekonstruirati ljudsku spolnost. Paralelno se događa dekonstrukcija nacionalnog identiteta i dekonstrukcija parlamentarne demokracije. „Na mjesto spola nameće se rod, naciju se dijabolizira i uzvisuje se multikulturalizam, a parlamentarnu demokraciju pokušava se zamijeniti participativnom demokracijom u kojoj međunarodne nevladine udruge i tehnokrati, odnosno „eksperti“ koji izlaze iz tko zna čijih šešira, imaju udjela u vlasti kao jednakopravni partneri država i vlada. Prate ih multinacionalni koncerni, koji iz toga izvlače svoju korist. To je globalni fenomen. To se događa u svim starim članicama EU, počelo je u novim članicama, a pokušava se nametnuti i zemljama u razvoju.“ Na djelu je, dakle, dekonstrukcija spola, nacije i demokracije.

„1984“ u Vojvodini

Orwell, pisac kultnog romana „1984“ bi zasigurno uskliknuo – evo, jesam kazo! – kad bi kojim slučajem došao u našu zemlju. Kako je i sam predvidio, roditelji se više ništa ne pitaju o odgoju vlastita djeteta već tu ulogu preuzima država. Ona donosi zakone i uređuje „Porodični život“, kako kaže naš „Veliki brat“ Ombudsman. Obiteljske vrijednosti više ne ulaze u domenu posebne brige i zaštite. O obitelji se govori tek pod vidom nasilja, diskriminacije, lošeg odgoja, stereotipa... Žao mi je što sve ovo promiče mimo nas, ali i ne čudi me. Zamorci su potrebni svakom eksperimentu. Naivno se nadam da ovaj zakon neće proći. U suprotnom, poznajući naš mentalitet, trebat će nam više od 40 godina, koliko je trebalo Norvežanima da shvate lakrdiju zvanu „Rodna ravnopravnost“.

Knjiga Psalama

(I. dio)

Piše: dr. sc. Tivadar Fehér

Kada netko otvori ovu Knjigu psalama, teško se snalazi među tekstovima. Psalmima se rijetko pristupa sustavno, više po subjektivnom nahođenju kada je potrebna neka utjeha, duhovna snaga, ili čovjek želi izreći Bogu svoju zahvalu i radost. U novije vrijeme – baš zbog lakše upotrebe – znaju izdati zbirke gdje su psalmi grupirani po sličnim temama te tako ne treba mnogo listati i tražiti u Bibliji. Mogli bismo potvrditi da ovi „problemi“ po svojoj prirodi pripadaju ovoj knjizi. Zašto?

Knjiga psalama nije plod nekog povijesnog istraživanja znanstvenika, ili sustavnog rada nekog teologa. Ona je iznikla iz barem 150 životnih situacija, u kojima je Hebrej plakao i lio suze svome Bogu, molio da se izbavi iz neke životne patnje, ili sudjelovao u liturgiji u jeruzalemskom hramu, ili danima slavio ustoličenje kralja i kraljice, ili se našao na ratnom polju – doslovce ili u prenesenom smislu – i na temelju svoje vjere molio, slavio ili zahvaljivao Jahvi. Psalmi su najčešće iz konkretnog života jedne nepoznate osobe, grupe, i odraz su vjere u toj konkretnoj situaciji. Naslovi, koje nalazimo pred svakim tekstom, kasnije su dodani.

„Probleme“ povećavaju godine, onih 7-8 stoljeća u kojima je rasla i na kraju završena ova zbirka. Mijenjale su se povijesne situacije, sazrijevala vjera Hebreja, napamet naučene ili već napisane psalme više puta su prerađivali, dodavali, proširivali, prilagođivali novim događajima... Tako se može potvrditi da je današnja Knjiga psalama plod dugog procesa, i taj proces je svršen po ruci nekog pismoznanca ili svećenika na početku II. st. pr. Kr.

Imamo svjedočanstva pjesničkog stvaralaštva iz pradavnih vremena Izraela: pjeva Mojsije (Izl 15,1-18), pjeva Mirjam (Izl 15,21), pjeva Debora (Suci 5,2-31) i David (II. Sam 6,5), no, nitko ne zna precizno odrediti u Knjizi psalama gdje su točno njihove riječi. Nalaze se unutra, ali kroz povijest Izraela

toliko puta su popravljali, prilagođivali smisao konkretnim situacijama, da znanstvenici naših vremena pišu biblioteke o ovim pjesmama, i još nisu došli do točnih povijesnih datosti. Npr. problem „kraljevskih“ psalama: govore o ustoličenju kralja. U naslovu piše da je pjesma kralja Davida... Naslovi psalama ne pripadaju nadahnutom tekstu, nego su mnogo kasnije pridodani. Zato nemaju povijesnu vrijednost. No, ako se ne spominje ime kralja, nego se općenito govori o vladaru, kojoj povijesnoj osobi bi trebalo pripisati taj psalam? Što možemo reći, ako je korišten i za druge kraljeve? Ako se nalazi unutra ime Davida – to ime je moguće koristiti i simbolično za novog vladara, jer je on iz Davidove loze... Tako psalam može biti iz kasnijih vremena.

Teškoću stvara i to što vrijeme nastanka nekog psalma žele odrediti po sadržaju. Druge mogućnosti nema. Taj sadržaj pak se može primijeniti na više povijesnih osoba, na različite važne događaje, i nemamo konkretne datosti po kojima bismo odredili samo jednu situaciju ili jednog kralja.

No, ovaj „problem“ zapravo nije problem. Vjernike – isto tako i teologe – daleko više interesira ono važnije: sadržaj vjere onoga koji je pjevao ili glasno molio ove pjesme. Moramo znati da se do srednjeg vijeka nikada nije mo-

lilo „u sebi“. Čovjek molitelj morao je barem poluglasno izreći svoju molitvu u hramu, u crkvi ili kod kuće. Psalmi su važni zato jer su nam ogledalo vjere konkretnog čovjeka ili grupe. Kako se postavlja jedna osoba prema Jahvi kada pati, kada umire, kada slavi, kada razmišlja o svijetu, kada se zahvaljuje... Zbog ovog ljudskog elementa psalmi su nesavršene molitve. Isus je ostavio apostolima novu molitvu: Očenaš. Ako bi se ovo usporedilo sa Starim zavjetom, malo bismo elemenata našli u njemu iz psalama, više od proroka. No, psalmi – i kao nesavršeni – otvaraju pred našim očima srce ondašnjeg vjernika, i moleći njih iznutra shvaćamo kako su bili odani Bogu bilo na križevima života, bilo u uspjesima. Psalmi pomažu suobličiti se Bogu, i to neovisno o životnoj situaciji: kako je Židov bio okrenut prema Jahvi – tako kršćanin hvata ruku Otkupitelja i čini dobro na svakom mjestu i u svakom vremenu. Psalme čitamo u svjetlu Uskrsnuća. Ovaj povijesni događaj dodaje ono što fali njima zbog okolnosti i nesavršenosti vjere prethodnih generacija. Iskustvo Hebreja i iskustvo kršćana psalme pretvara u prave molitve, zato je Crkva propisala svećenicima svaki dan klanjati se Bogu po psalmima (brevijar), što prakticiraju i mnogi vjernici, mada za njih to nije obvezatno.

Redovnici i redovnice, jeste li radosni?

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

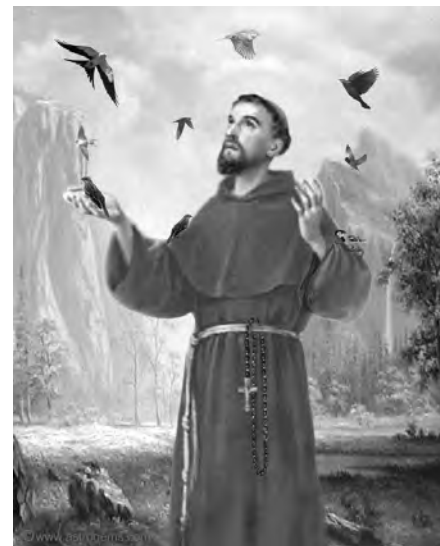
U pismu pape Franje prigodom otvorenja Godine posvećenog života, papa pita redovnice i redovnike: „Kako ćete ostvariti ovaj poziv, ne samo u godini koja vama je posvećena, nego uvijek?“ Za ostvarenje poziva na svetost, papa Franjo daje tri smjernice. Prva je. *Budite radosni!* Pođimo od prve papine smjernice. General dominikanskog reda p. Timothy Radcliffe napisao je knjigu pod naslovom *Redovnici, jeste li sretni?*, koja je 2001. izišla na hrvatskom jeziku u Zagrebu. U njoj, između ostalog, piše kako je zapadno redovništvo nastalo na ruševinama propasti rimskoga carstva i najezde Barbara. U vrijeme koje nimalo nije pogodovalo radosti i spokojstvu. U to nesigurno i beznadno vrijeme, sv. Benedikt okuplja oko sebe svoje sumišljenike i osniva monašku zajednicu u Subiacu, koja će postati radost i nada za budućnost Crkve, redovništva i svijeta u promjenjivom i nemirnom vremenu, lozinkom: *ora et labora!* Vrijeme u kojemu danas živi redovništvo, Crkva i čovječanstvo obilježeno je naglim promjenama na svim područjima života. Toliko je svakidašnjih novosti i događaja da ih ne možemo sve obuhvatiti. Sve nas to vodi u površnost, nervozu, nezadovoljstvo i umor trčeći za onim što ni ne možemo dohvatiti. Redovničke osobe zaposlene u javnim i civilnim ustanovama vezane su uz osmosatni efektivni rad koji ih svakodnevno iscrpljuje, pa kada se vrate svojim zajednicama imaju potrebu za hranom, spavanjem i odmorom. Uz to ih samostanski dnevni red obvezuje na zajedničku molitvu, razmatranje, duhovnog čitanje, rad u zajednici i zajedničku rekreaciju. Kako sve to spojiti, biti sretan i radostan? Papa Franjo nas potiče riječima: „Pokažite svima da nasljedovanje Krista i življenje njegova Evanđelja ispunja vaše srce radošću“. Dakle, nasljedovanje Krista i život po Evanđelju, koje je radosna vijest, ispunja naše srce radošću. Možda smo se previše razdali vanjskom sluzenju, dužnostima, stjecanju materijalnih sredstava za život, a malo se pouzdajemo u Božju providnost. Bez materijalnih sredstava ne možemo živjeti. Ona su nam potrebna. Toga je bio svjestan i sv. Benedikt koji je svojim monaškim pokretom vješto spajao; moli i radi, radi i

moli. I bilo je svega. Nije trpjela molitva radi koje su se posvetili Kristu koji danju naviješta kraljevstvo Božje, a po noći se povlači u osamu i razgovora sa svojim nebeskim Ocem. Nije trpio ni rad, jer su redovnici rad pretvarali u molitvu i molitvu u rad. Franjo Asiški svojim pokretom evanđeoskog siromaštva, zaljubljen u Evanđelje Isusa Krista, mogao je slobodnim prihvaćanjem evanđeoskog siromaštva biti sretan i radostan, pjevati s pticama i radovati se stvorenjima do te mjere da su smatrali ludim. „Luda“ zaljubljenost u Krista ispunja srce čovječje srećom i radošću.

Papa Franjo nas nadalje potiče. „Podijelite ovu radost s onima koji su vam blizu, kako bi tolike osobe i same osjetile želju da vam se priključe u prekrasnom i uzbudljivom evanđeoskom izazovu“. Ne možemo dijeliti ono čega nemamo. Valja nam se najprije ispuniti Bogom izvorom radosti i sreće, pa ćemo moći istu radost podijeliti najprije u svojim redovničkim zajednicama, jedni s drugima, što će se onda odraziti i na vani, onima koji nas gledaju i vrednuju naš posvećeni život. Tada će i oni osjetiti želju da nam se priključe „u prekrasnom i uzbudljivom evanđeoskom izazovu“. Papa Franjo kaže da je naš posvećeni život „uzbudljiv“. Da je naš život

Franjo Asiški svojim pokretom evanđeoskog siromaštva, zaljubljen u Evanđelje Isusa Krista, mogao je slobodnim prihvaćanjem evanđeoskog siromaštva biti sretan i radostan, pjevati s pticama i radovati se stvorenjima do te mjere da su smatrali ludim. „Luda“ zaljubljenost u Krista ispunja srce čovječje srećom i radošću.

„evanđeoski izazov“. Koliko nas Papa cijeni i obasiplje nježnim izrazima! To nisu Papine prazne floskule. On u to vjeruje. Vjeruje da je većina redovnika i redovnica sretna, te potiče one koji to nisu da takvi budu, „uzbudljivi“, „evanđeoski izazovni“. Naš sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, OCD u razgovoru s Isusom moli: „Isuse, Ti si slatki med. Daj da ja budem pčela koja će taj med

drugima dijeliti“. „Ti si tvornica šećera, daj da ja budem šećer koji će druge šećeriti“. Med sreće i radosti drugima dijeliti. Biti šećer i druge šećeriti. To je naše uzbudljivo i radosno evanđeosko poslanje. Isus se silno radovao što se Otac po njemu objavljuje malenima, daje život za svoje prijatelje da bi im saopćio radost kojoj je izvor njegova ljubav. Radost je plod Duha i obilježje kraljevstva Božjega. To nije kratkotrajno oduševljenje što ga Isus budi, a patnja razara, već duhovna radost onih koji su i u kušnji primjer vjernosti istini. Takva je bila bl. Majka Terezija iz Kalkute, koja je cijelog života imala krizu vjere. Nitko to nije znao niti primijetio na njoj. Cijeli svoj redovnički život, u nutрини svoje duše živjela je krizu vjere, a na vani pokazivala vedro lice, radosno lice. Ljubav stvara zajedništvo u istini i pribavlja trajnu radost, koja se hrani molitvom i neprestanom zahvaljivanju

Bogu. Postojana molitva izvor je radosti, jer je nošena nadom. Radost pripada prokušanoj vjeri. Ovdje na zemlji radost pretpostavlja križ, koji je vrhunska radost. Sveti Pavao je u svome apostolskom radu iskusio radost križa. Mada su u nevolji, Božji sluga su uvijek radosni. To je vrhunsko svjedočanstvo vjere. Idimo i mi tim putem.

(nastavlja se)

Uz Godinu posvećenog života

Puno molimo, ali smo upravo zbog toga veseli!

Razgovarala: Katarina Čeliković

U *Zvonik*ovoj rubrici posvećenoj Godini posvećenog života predstavljamo Danijela Katačića, rođenog 1991. u Somboru. Dolazi iz župe sv. Mihaela u Bačkom Bregu. Trenutno se nalazi u Grazu, u novicijatu Hrvatske karmelske provincije. U redovništvu nosi ime brat Danijel Marija od Agonije Isusova Srca.

Zvonik: Dragi Danijele, kako je došlo do tvog duhovnog poziva, odlaska u karmel? Kako su na tvoju odluku reagirali roditelji?

□ **Brat Danijel:** Još od malena rado sam odlazio na svetu misu i nisu me morali „tjerati“ u crkvu kao neke moje vršnjake. Vjerujem da je tu prva klika poziva. I zapravo u mom životu nije bilo vremena kad sam bio daleko od Crkve i na toj sam milosti posebno zahvalan Gospodinu. Po svršetku Gimnazije odlazim u Bogosloviju u Đakovu kao svećenički kandidat Subotičke biskupije, i tu ostajem tri godine. S karmelićanima sam se redovito susretao na svetkovinu Gospe Karmelske (16. 7.) jer u okolici Sombora živi taj običaj da svi rado na taj dan odlazimo kod karmelićana na proslavu. Nakon što sam pošao u Sombor u školu, susreti s karmelićanima bili su sve češći. Čitajući prvi broj *Glasila o. Gerarda* u meni se ponovno razgorjela djetinja želja da postanem svećenik. Karmel mi je tada izgledao „prestrog“ pa sam se ipak odlučio za bogosloviju. Ali, kako kažu, od Božje volje se ne može pobjeći, pa sam nakon provedene tri godine u bogosloviji odgovorio na prvotnu želju i pošao u Karmel. S posebnom ljubavlju štujem sv. Ivana od Križa i o. Gerarda i oni su za mene jedan od uzora kako živjeti u Karmelu. Roditelji su pozitivno reagirali na moj izbor. Budući da sam, kao što rekoh, oduvijek volio ići u crkvu, moj odabir zvanja nije bio iznenađujući.

Zvonik: Kako teče formacija jednog karmelićanina?

□ **Brat Danijel:** Kako je to u svim samostanima, tako i u Karmelu redovnički život počinje vremenom kandidature kad si u samostanu kao promatrač, u postulaturi dublje upoznaješ redovnički život, a s početkom novicijata oblačiš redovničko odijelo, dobiješ novo ime i

započinješ živjeti kao redovnik. Po svršetku novicijata polažu se prvi zavjeti koji se obnavljaju nekoliko puta te slijede vječni zavjeti. Poslije svega toga dolazi svećeničko ređenje ako se redovnik nije odlučio za to da bude brat pomoćnik u zajednici.

Zvonik: Da li te kao mladog čovjeka ljudi pitaju zašto si se odlučio za duhovni poziv?

□ **Brat Danijel:** U današnjem svijetu obično na nas koji smo odabrali duhovni poziv gledaju „ispod oka“. Uglavnom

se javlja pitanje: Pa je l' još netko želi bit redovnik, nije li to staromodno? U početku su me ta pitanja znala jako nervirati, ali s vremenom čovjek uz Božju pomoć uvijek iznova pronalazi snagu za odgovore. Nastojim u takvim situacijama osvijetliti Božji poziv i prikazati ga kao nešto aktualno i u današnjem vremenu. Svakako ima i onih koji žele znati nešto više o životu u samostanu kako bi se i sami odazvali duhovnom pozivu. Ovakvi razgovori me uvijek vesele i rado pomažem jer znam koliko su meni u mojoj fazi odlučivanja bili od koristi savjeti nekoga tko već živi u samostanu.

Zvonik: U našoj sredini nema puno redovnika, ipak ih narod jako voli. Jesu li redovnici i redovnice veseli ljudi?

□ **Brat Danijel:** Da, u našoj sredini nema mnogo redovnika ali moramo moliti da se i to promijeni. Naš narod je još uvijek zadržao onu tradicionalnu crtu odgoja pa posvećenim osobama

prilazi s velikim poštovanjem. To je za nas velika potpora. Redovnici jesu vesele osobe, jako vesele. Treba nas upoznati. Mnogi misle da su redovnici zatvoreni u svojim zidinama i neprestano mole. Da, puno molimo, ali smo upravo zbog toga veseli. Naš život ne bi imao smisla ako bismo bili smrknutoga lica. Sv. Terezija Avilska je svojoj redovničkoj zajednici uvijek naglašavala potrebu radosti. Mi svaku večer imamo zajedničku rekreaciju, odlazimo na izlete, družimo se s ljudima. Sve su to prigode u kojima se od nas ne očekuje drugo nego biti veseli. Živimo radosnu vijest pa kakvi ćemo biti ako ne radosni.

Zvonik: Na društvenim mrežama i u kontaktu s ljudima puno radiš na kauzi našeg Sluge Božjeg o. Gerarda Tome Stantića. Što on tebi znači i po čemu ti je poseban?

□ **Brat Danijel:** Kao što sam već spomenuo, zahvaljujući njemu razgorio se plamen koji je tinjao još od djetinjstva i odgovorio sam Bogu DA. On me je oduševio za posvećeni život. Osim ovoga iskusio sam i moć njegovog zagovora. Radi toga koristim svaku priliku da i druge upoznam s likom i djelom našeg o. Gerarda, a prije svega sa snagom njegova zagovora kod Boga. Dok je naš o. Ante Stantić čekao prijelaz u vječnost, imao sam milost biti uz njegovu postelju. Rekao sam mu da jako volim o. Gerarda, a on je odgovorio: „Naš narod još nije svjestan što ima u o. Gerardu. On je PONOS I DIKA bačkih Hrvata!“ Ovo me je ohrabrilo u mojem nastojanju da s o. Gerardom rado upoznam sve koje susretнем. Kad negdje putujem običavam uza se nositi sličice o. Gerarda i ostaviti ih u crkvama koje obilazim.

Zahvaljujem što ste mi dali mogućnost posvjedočiti o svome pozivu. Nosim vas sve u molitvi. Neka vas prati zagovor Kraljice Karmela i karmelskih svetaca!

Zvonik: Velika hvala na tvom osmijehu i radosti kojima potvrđuješ riječi pape Franje da je radost važna u redovničkom životu. Neka te prati Božji blagoslov na putu posvećenog života kojim si krenuo!

Obnovljen Vukovićev i Linzerov križ u tavankutskom ataru

Zainteresirani pojedinci, sada već brojni, okupljeni oko neformalnoga pokreta Bunjevački put križa, već nekoliko godina unazad intezivno rade na revitalizaciji oronulih i oštećenih križeva. Na Mladi Uskrs, 12. travnja blagoslovljena su dva novoobnovljena križa u tavankutskome ataru: Vukovićev križ, koji se nalazi na putu prema Čikeriji te Linzerov križ na Bajskom putu.

Jedan od rasprostranjenih elementa sakralne baštine bunjevačkih Hrvata čine križevi krajputaši, koji potvrđuju duboko ukorijenjenu pobožnost onih koji su ih dali podići, ali jednako tako i onih koji ih danas, oštećene zubom vremena, ali i ljudskim nemarom, obnavljaju.

Vukovićev križ stoji na putu koji razdvaja nekadašnju tavankutsku pustaru i istoimenu stranu Čikerijskoga polja. Podigao ga je od ružičastog mramora na svojem imanju Pajo Vuković s djecom 1917. godine. Prema sjećanjima Pajine kćeri i unuka, križ je podignut kao znak zahvalnosti za uspješan financijski napredak obitelji. Do 1936. godine Vuković ga je sam održavao, a skrb o njemu preuzela su djeca do 1962. U vremenu nakon Drugoga svjetskog rata više je puta rušen, ali su ga vlasnici i vjernici okolnih salaša ponovno podizali. Jednom prigodom gornji dio križa je u potpunosti razbijen. Komade kamenja koji je ostao vjernici su sklonili na jedan salaš, a dio su odnijeli u mjesnu plebaniju. Ostao je donji dio križa na kojemu je bilo zapisano: „U slavu Božju podižu Paja Vuković s dicom 1917.“. Križ danas stoji blizu tavankutskih salaša.

Linzerov križ stoji na sjevernoj strani Šebešića, na osmom kilometru s južne strane Bajskog puta. Supruga pokojnog **Vitusza Linzera** podigla je kameni križ 1898. godine. Križ i danas stoji na izvornom mjestu, na ulazu u salaš nekadašnjega Linzerovog posjeda, na brežuljku kojeg je okruživao drač, no on je šezdesetih godina sasječen. Godine 1975. križ je bio metom vandala kada je oboren izvorni INRI natpis na križu. No, na križu i danas stoji natpis: „Isten dicsőségére és s B. Sz. Mária tiszteletére emeltette özv. Linyer Vituszné 1899.“. Oba ova križa te kratku povijest njihovoga nastanka bilježi **dr. Dezső Csúszó** u svojoj knjizi *Könyör-gésünk színhelyei*, objavljenoj 2004. godine.

Nakon svete mise u tavankutskoj crkvi oba su obnovljena križa blagoslovljena. Blagoslov je, uz prisustvo koordinatora pokreta Bunjevački put križa **Tomislava Žigmanova**, njegovih suradnika, vjernika i mještana tavankuta, vodio **preč. Franjo Ivanković**, tavankutski župnik, koji je za sve one koji su pridonijeli obnovi ovih križeva priredio i prikladan domjenak. /I. D./

Otvorene i blagoslovljene nove prostorije ZKVH

Na blagdan Svetog Josipa – zaštitnika hrvatskoga naroda, 19. ožujka, otvorene su i blagoslovljene nove poslovne prostorije Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, koje se nalaze u Subotici u ulici Laze Mamužića 22.

Prostorije su kupljene zajedničkim sredstvima Grada Zagreba i Vlade Republike Hrvatske, dok je Pokrajinsko tajništvo za kulturu i javno informiranje osiguralo novac za adaptiranje i uređenje prostorija.

Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata (ZKVH) poslije šest godina podstanarskog staža, nastavlja svoj rad i misiju u vlastitim poslovnim prostorijama. One su službeno otvorene uz nazočnost aktera ovoga osamostaljenja – predstavnika Republike Hrvatske, Vlade AP Vojvodine, Grada Zagreba, kao i velikog broja sugrađana i poštovatelja kulture...

Ovo je prvi puta u povijesti da se kapitalne stvari, kada su u pitanju potrebe hrvatske zajednice rješavaju za-

jedničkim sudjelovanjem. Mislim da to može biti dobar temelj za nastavak suradnje. Hrvatska zajednica još uvijek ima brojne potrebe u rješavanju pojedinih problema. Vjerujemo da ovaj primjer može biti dalje očitovan na drugim mjestima. Tim prije jer srpska zajednica u Hrvatskoj ima i više nego brojna ovakva iskustva gdje su sredstva Hrvatske i Srbije bila rabljena za rješavanje njihovih problema, istaknuo je u ovom povodu ravnatelj Zavoda profesor Tomislav Žigmanov.

Prije samoga čina otvorenja, prostorije je blagoslovio katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**.

S. J.

Svima dostupni – Okrugićeva crkva i popijevke

Poznatom hodočasničkom pjesmom „Oj, Tekijska Gospo sveta, da si stoput zdrava“, 11. travnja započela je još jedna sezona bogoslužja i hodočašća u Biskupijsko svetišće Gospe Tekijske. Već iz pozdravnog govora ravnatelja Svetišća, vlč. Stjepana Barišića, nazočnima je dano do znanja da će i ovogodišnje „Tekije“ na svoj način biti posebne, te da je upravo započela treća odnosno posljednja godina pripreve za jubilej 300. obljetnice Tekijskog svetišta.

Uz ravnatelja Barišića, na sv. Misi, koju je predslavio vlč. **Ivan Rajković** kao postdiplomac Srijemske biskupije na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu, koncelebrirali su i **preč. Tomislav Kovačić**, dekan petrovaradinskoga dekanata i **preč. Marko Loš**, župnik župe Sv. Roka. U homiletskim porukama predvoditelja Rajkovića zrcalila se napose poruka da je uloga Bogorodice Marije u životu čovjeka neopodnožna, neizostavna i nezamjenjiva.

Kako je bilo i najavljeno, po završetku sv. mise uslijedilo je predstavljanje nosača zvuka (CD-a) s crkvenim popijevkama nekadašnjeg obnovitelja Tekijske crkve, plodnog književnika, povjesničara i skladatelja, Ilije Okrugića Srijemca (1827.-1897.). U programu predstavljanja sudjelovali su članovi dvadesetočlanog mješovitog pjevačkog zbora iz Novog Sada koji su pod ravnanjem **Vesne Kesić Krsmanović**, a uz orguljsku pratnju **Kornelija Vizina** iz Subotice, snimili u studenom prošle godine spomenute crkvene popijevke. Riječ je o gotovo svim do sada poznatim Okrugićevim božićnim, sve-tootajstvenim i Marijansko-tekijskim popijevkama za koje su harmonizaciju, predigre, međuigre i zaigre na orguljama napisali petrovaradinski glazbenici Stanislav Preprek i Đuro Rajković. Od ukupno 21 snimljene skladbe na dva CD-a koji nosi naziv po Okrugićevoj božićnoj misi „Hajdmo, hajdmo“, nazočnima su u interpretaciji pjevačkog zbora i orgulja prezentirane božićne popijevke: „Hajdmo, hajdmo“ i „Slava Bogu“, te dvije a capella popijevke: „Spomeni se“ i „Oj, Tekijska Gospo sveta“. Sažeti prikaz Okrugićeva glazbena stvaralaštva dao je ravnatelj pjevačkog zbora i orguljaš Subotičke katedrale **Miroslav stantić** koji je, stavljajući naglasak na njegove crkvene popijevke, napomenuo da u *nekoliko crkvenih pjesama Ilije Okrugića Srijemca možemo prepoznati motive nekih skladbi iz Cithare Octochorde, te pjesmarice oca Marijana Jaica što je česti skladateljski postupak pri skladanju u tom vremenu*. Stantić je također naglasio da je Okrugićeva popijevka „Oj, Tekijska Gospo sveta“ uvrštena i u službenu Liturgijsku pjesmaricu „Pjevajte Gospodu pjesmu novu“ čime je potvrđena *validnost melodijskog i tekstualnog predloška za liturgiju koje su već prije potvrdili crkveni glazbenici poput Mate Leščana, Stanislava Prepreka i oca Izaka Špralje, zaključio je Stantić*. /**Petar Pifat**/

„Kraljice Bodroga“ gostovale u Đakovačkoj Breznici

Ženska pjevačka skupina Kulturno-umjetničkog društva Hrvata „Bodrog“ iz Monoštora „Kraljice Bodroga“ sudjelovala je na obilježavanju 500. obljetnice rođenja svete Terezije Avilske u Karmelu svetog Josipa u Breznici Đakovačkoj.

Slavlje u povodu rođendana majke i obnoviteljice karmela, sestre karmelićanke u Breznici Đakovačkoj željele su obilježiti euharistijskim slavljem, a njihova želja bile su i „Kraljice Bodroga“. *Naša župa kada hodočasti u Mariju Bistricu obiđe i samostan svetog Josipa i sestre karmelićanke u Đakovačkoj Breznici i priorica Ljiljana poželjela je čuti „Kraljice Bodroga“ i pozvala nas*, kazala je voditeljica pjevačke skupine **Marijana Šeremešić**. Koncert je počeo jednom hodočasničkom pjesmom, a onda su slijedile pjesme koje se pjevaju u korizmama. *Te pjesme stare su 100, 150 godina, a pjevale su se na Veliki petak kod križa*, kaže **Marija Kovač**, članica ŽPS „Kraljice“. /**Z.V.**/

Proljetni koncert HKC „Bunjevačko kolo“

U subotu, 18. travnja u svečanoj dvorani HKC „Bunjevačko kolo“ održan je Proljetni koncert Folklornog odjela Centra pod vodstvom **Andrije Bašića Palkovića**. Na koncertu su nastupile sve skupine folklorša a kao gosti su nastupila djeca iz ustanove „Naša radost“ i djeca iz KUD-a „Bratstvo“ iz Subotice. Brojna publika koja je dokraja ispunila prostranu dvoranu Centra bila je oduševljena cjelokupnim večernjim programom koncerta. /**A. A.**/

Novi Put križa za crkvu u Maloj Bosni

U crkvi Presvetog Trojstva u Maloj Bosni postavljene su nove postaje Puta križa, čiju izradu je organizirao i producirao neformalni pokret **Bunjevački Put križa** u dogovoru s vlč. **Draganom Muharemom**.

Autor idejnog koncepta ovoga Puta križa je profesor s novosadske Akademije umjetnosti **Darko Vuković** iz Petrovaradina, a likovna izrada postaja djelo je akademske slikarice **Vladislave Dudvarski**, također iz Petrovaradina. Postaje su urađene zlatnim kolažima na staklu, čiji se efekt povećao s dodatnim osvjetljenjem postaja. /**J. D. B.**/

Zvončići svuda oko nas!

Pogledajte kako nas priroda zove. Sve zvoni. I proljetno cvijeće i pčele, i Sunce, i ptice koje nas raspjevane svako jutro bude!

I mi smo zvončići – zvonimo kuda idemo: ali o čemu zvonimo – to je za priču. Zvončica vam često piše o Isusu, Bogu koji se rodio kao čovjek, kao dijete, koji je ljudima puno govorio o svom Ocu, činio čudesa, a onda su ga ljudi osudili i ubili. No, najvažnija je tema ipak Isusovo Uskrsnuće i slanje Duha Svetoga. O svemu tome bismo trebali „zvoniti“ posvuda kuda hodamo kako bismo svima javili radosnu vijest – Isus je živ, a to znači da ni mi nećemo umrijeti. On nam je to obećao!

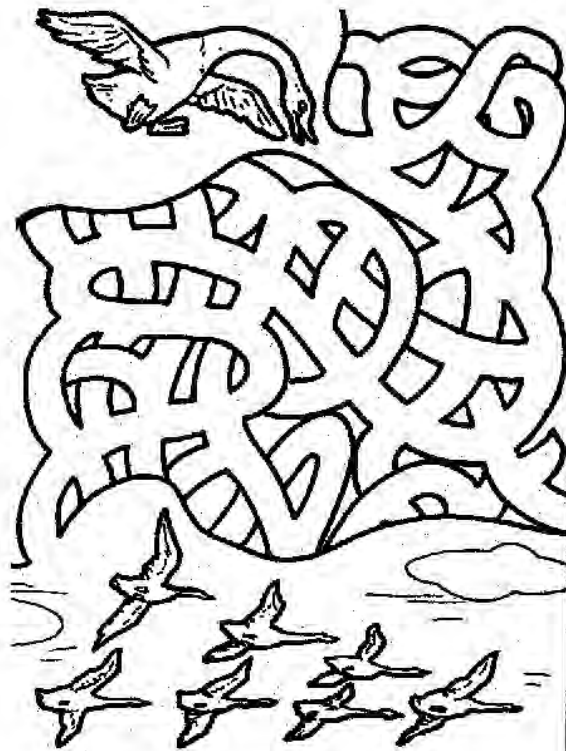
Dovoljno je da ispunimo samo dvije zapovijedi ljubavi:

1. **Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svim umom svojim i svom dušom svojom!**
2. **Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!**

Zvonite, dragi Zvončići i Zvončice, zvonite i javljajte radosnu vijest – treba voljeti Boga i ljude i sve će se u našim životima posložiti.

Zato na stranicama za vas evo divnih primjera koje možemo slijediti, a usput se i malo zabavimo!

Vaša Zvončica

Vrijedni polivači u Tavankutu

Na *Vodeni ponedjeljak* – Drugi dan Uskrsa, **Fabijan i Borna Dulić** krenuli su *polivače* po svom rodnom Tavankutu. Nekada su momci cure *polivali* običnom vodom na bunaru, a ovi naši najmlađi *polivači* nosili su parfem i njime *polili* svoje prijateljice i susjede. Djevojčice su ih okitile proljetnim cvijećem, počastile kolačima i sokom, a nije izostalo ni darivanje. *Polivači* su dobili šarena jaja (pisanice) i naranče, čokolodne zeke, i druge sitnice koje su im napunile korpu.

Dok je ovakvih *polivača*, neće nestati ovaj lijepi običaj bunjevačkih Hrvata!

UPOZNAJMO NAŠE SVECE

Sv. Leopold Bogdan Mandić

rastom nizak (svega 135 cm), ali srcem i vjerom iznimno veliki svetac

Prije 149 godina, **12. svibnja 1866. godine u Herceg Novom** je rođen **Sveti Leopold Mandić**, i to kao petnaesto i pretposljednje dijete! Mjesec dana nakon rođenja, 13. lipnja, Leopold je kršten, te mu je, u skladu s ondašnjim crkvenim običajima, dano ime – **Bogdan Ivan**.

Sa 16 godina ušao je u **kapucinsko sjemenište** u Udinama (Italija) i potom postao kapucin i svećenik.

Iako **visok svega 135 cm**, vrlo boležljiv i ne baš uglađene vanjštine, sveti Leopold se odlikovao posebnom strpljivošću, mudrošću i dobrohotnošću koje su ga dovele do svetačke slave i na takav način potvrdile kako Bog za svoje miljenike ne odabire po ljudskim mjerilima.

Njegova je jednostavnost i razumijevanje drugih naročito bila vidljiva u **ispovijedanju**, tako da je njegova sobica-ispovjedaonica kroz gotovo 40 godina bila svakodnevno „okupirana“ po 10 i više sati, a hrlili su mu ljudi ne samo iz Padove, nego i iz udaljenijih krajeva Italije. Bio je **izrazito blag i strpljiv prema svima koji su ga okruživali**. Štoviše, svakodnevno je stvarao i izgrađivao prijateljstva s mnogim ljudima, pa su ga zato i prozvali „**Prijateljem ljudi**“.

Umro je 30. srpnja 1942. god. u Padovi, bio je već za života smatran svecem.

Papa Pavao VI. ga je proglasio blaženim 2. svibnja 1976., a **papa Ivan Pavao II. proglasio ga je svetim 16. listopada 1983. godine**. Nakon sv. Nikole Tavelića, sv. Leopold Bogdan Mandić postao je drugi hrvatski svetac. Njegov se spomendan slavi **12. svibnja**.

**Nijedan
ČOVJEK
nije
TOLIKO OD BLATA
da u njemu
ne bi bilo
barem
ZRNCE ZLATA.**

sv. Leopold Bogdan Mandić

Uredila: Larisa Skenderović

Kamo dalje?

Dragi mladi! Iako smo proslavili Uskrs, još uvijek se nalazimo u vazmenom vremenu. Sve do Pedesetnice, odnosno Du-

hova, možemo razmišljati kako dalje? Krajem mjeseca je nedjelja Dobrog pastira, prava nedjelja za duhovna zvanja. Ovih 50 dana vazmenog vremena pravo je vrijeme za razmišljanje o tome. Kroz sve ove dane čitali smo Djela apostolska, u kojima apostol Luka piše o djelovanju apostola nakon Isusova odlaska. Oni su na neki način dobili smjernice kako i poslije njegova odlaska, raspeća i dalje širiti Njegovu riječ. U ovom vremenu često možemo biti poput njih, poput apostola i radosno naviještati radost Uskrsa! ☺ Duhovna zvanja su velika mogućnost i daju prava priliku slijediti Krista i podučavati druge o Njemu. Naravno, za duhovna zvanja treba moliti. Prava je radost i veselje kada tvoja župa ima nekog tko se odlučio biti svećenik ili redovni/k/ca. Također, ovo vrijeme je vrijeme pripreme za krizmanike. Oni čekaju svoju punoljetnost koju im Crkva daje na krizmi. Nakon priprema, bit će poput apostola na dan Pedesetnice – Bog će poslati Duha Svetoga i izliti ga na njih. Svatko od njih će tada dobiti darove koje vrijedi iskoristiti. Netko od njih će dobiti i duhovno zvanje. Budimo poput apostola i sretno slavimo Krista! ☺

Larisa

Bdijenje mladih

Uoči Cvjetnice, u subotu, 28. ožujka, u sjemeništu „Paulinum“ održano je tradicionalno Bdijenje mladih Subotice i okolice. Ovo bdijenje održava se otkada je sv. papa Ivan Pavao II. uveo proslavu Svjetskog dana mladih. Na bdijenju se okupilo osamdesetak mladih koji su razmatrali tekst poruke pape Franje za Svjetski dan mladih i upućivali Bogu molitve nadahnute tom porukom. Sve su svojim sviranjem i pjevanjem pratili mladi iz VIS-a „Proroci“.

Na kraju Bdijenja mladima se obratio biskup Ivan. On ih je podsjetio da sve ono što nam je teško možemo razumjeti, prihvatiti i izdržati samo uz pomoć molitve i svetih sakramenata. Biskup je mlade osobito potaknuo da svaki dan čitaju Sveto pismo, posvjedo-

čivši im da je on dosada u životu već puno puto pročitao Bibliju. Biskup je mladima podijelio tekst poruke i grančicu s trnjem koja ih treba podsjećati na Isusovu ljubav prema nama koja je išla sve do muke i smrti na Križu.

Zv

PRAVE VRIJEDNOSTI

**Sve novo je u svijetu današnjem.
U vremenu sadašnjem dok brzo se živi,
opusti se i malim stvarima se divi.
Nek ti zadovoljstvo pruže sitnice male.
Ljubav nek ti budu nečije oči plave,
nečije ruke hladne i nečije riječi davne.
Sreća neka bude ljubav, prijateljstvo i zdravlje,
jer bogatstvo nije oko vrata imati dragulje.**

Danijela Pejić

Obavijesti

Misa mladih:

1. 5. 2015. u 20 sati u crkvi sv. Roka u Subotici (Ker)

Vjeronauk za mlade

nedjeljom u župi sv. Roka u 18,30 sati

Emisija za mlade na Radio Mariji

srijedom u 21,00 sat

TRIBINA mladih u Subotici,

17. svibnja 2015. u 19 sati
koju će voditi mladi karmelićani
iz Zagreba i Sombora

Nada

Nada... Vjerovanje da ćemo uspjeti u nečemu. Da ćemo ostvariti svoje ciljeve. Da će ono što radimo ispasti dobro.

Zašto molimo? Zato što se nadamo da će naše molitve biti uslišane. Da nemamo vjere i pouzdanja u našeg Oca, ne bismo ni tražili kada nam je nešto potrebno. Ali, s obzirom da imamo pouzdanja u Njegovo milosrđe, obraćamo Mu se molitvom za naše potrebe. I onda čekamo, s nadom i pouzdanjem da ćemo u pravom trenutku dobiti ono što smo tražili, da će nam molitve biti uslišane. Vjera nam omogućuje da se na-

damo da će na kraju sve ispasti dobro. Vjerujemo da Bog brine o nama. Daje nam onoliko koliko nam je potrebno.

Pravi primjeri ljudi koji su gajili nadu i imali pouzdanja u Boga su Noa koji je u korablji čekao da prođe potop; Mojsije koji je izveo Izrael iz Egipta; Abraham kojem je u poznim godinama obećano veliko potomstvo.

I zato – molimo, imajmo vjere, pouzdanja u Oca našega. U njegovu milost i ljubav. Obećan nam je i vječni život, i tome se nadamo. To je ono čemu trebamo najviše težiti i boriti se – da dobrim životom zadobijemo vječni život.

Ta znamo: onaj koji je uskrisio Gospodina Isusa i nas će s Isusom uskrisiti i zajedno s vama uza se postaviti (2 Kor 4,14).

Jelena Pinter

„Vjera moja nosi me“

Tribina mladih, održana 19. travnja u Pastoralnom centru „Augustinianum“ u Subotici, nosila je naziv „Vjera moja nosi me“. O ovoj temi na posebno zanimljiv način govorila je **Ksenija Abramović** iz Zagreba i još jednom oduševila mlade svojim divnim svjedočenjem.

Njezino svjedočenje, njezina vjera ne samo da je oduševila sudionike tribine nego je i potaknula na konkretno djelovanje koje će donijeti puno radosti i koristi, jer kako reče Ksenija „Življena vjera je dragulj“.

Zv

Vjeronauk za mlade u župi sv. Roka u Subotici

U nedjelju, 29. ožujka na vjeronauku za mlade o Uskrsu je govorio urednik *Zvonika*, vlč. **Dragan Muharem**.

Okvirna tema je bila provokativna: **Crvenkapica i Uskrs**.

Bilo je zanimljivo kao i uvijek.

PAPA MLADIMA ZA DAN DUHOVNIH ZVANJA

Dragi mladi prijatelji, ne bojte se izaći iz samih sebe i krenuti na put! Evanđelje je poruka koja donosi slobodu našim životima, preobražava ga i čini naš život ljepšim. Kako je lijepo pustiti da nas iznenadi Božji poziv, prihvatiti njegovu riječ i ići u svom životu Isusovim stopama, u klanjanju Božjem otajstvu i velikodušnom sluzenju našim bližnjima! Vaš će život tako svakim danom postajati sve bogatiji i radosniji!

Održana duhovna obnova u Totovom selu

Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju (Iv 10,10)

Pod gornjim geslom održane su duhovne vježbe za mlade, održane u Totovom selu. Nakon što su duhovne vježbe održane od 20. do 22. ožujka, zbog velike zainteresiranosti, organizatori su odlučili organizirati još jedne vježbe od 8. do 10. travnja. Oba puta se okupilo oko 40 mladih, a predavač je bio vlč. **Marinko Stantić** iz Sombora.

Na početku smo se svi upoznali, a predavač je u uvodnom predavanju pojasnio koji je cilj ovih duhovnih vježbi. Potom smo izmolili večernju molitvu iz Časoslova i povukli se u svoje sobe. Naredni dan započeli smo razgibavanjem u dvorištu. Uslijedila je jutarnja molitva iz Časoslova. Na prvom predavanju smo slušali o patnji. Predavač nam je pokušao objasniti zašto Bog dozvoljava da čovjek pati i na brojnim primjerima iz života pokazati nam kako iz patnje može proizaći nešto dobro. Dobili smo potom zadatak da izaberemo jednu osobu i s njom nasamo razgovaramo o patnji. Cilj ove vježbe bio je potaknuti nas da budemo suosjećajni prema patnjama drugih. Na kraju smo trebali zapisati što je to što muči našeg sugovornika. Na početku drugog predavanja predavač je pročitao papiriće na kojima su bile zapisane naše patnje i ukratko nam dao odgovor i obrazloženje. Tema ovoga predavanja bila

je sreća. Tijekom predavanja smo čak dobili recept za sreću koji glasi ovako: RAD–USPJEH–SREĆA. Kada nešto radimo i u tome uspijemo, mi smo sretni. A da bismo bili sretni, moramo se pokrenuti. Ne možemo samo sjediti i čekati da sreća dođe k nama.

Poslije ovoga organizirana je radionica kako bismo se svi malo opustili i međusobno bolje upoznali, ali i kako bismo nešto uradili i osjetili sreću. Mogućnosti su bile razne i svatko je imao priliku pokazati svoju kreativnost i napraviti nešto što će kao uspomenu ponijeti kući. Uslijedio je ručak, a zatim smo igrali razne igrice.

Treće i posljednje predavanje imalo je za temu smisao Kristove patnje. Čuli smo zašto je Krist morao umrijeti i što to znači za nas. Na kraju predavanja svi smo dobili papire za ispit savjesti. To su pitanja koja bi nam trebala pomoći da se temeljitije ispovijedamo. Sve to nam je ukratko protumačio i objasnio vlč. Stantić. A onda prilika za ispovijed. Ovdje nam se pridružio i naš povjerenik za mlade, vlč. **Dražen Dulić**. Poslije ovoga ponovno smo se okupili u dvorani i podijelili u grupe. Svaka grupa je imala svog animatora. U radu u grupama trebali smo razgovarati o tome što smo čuli na predavanjima, izreći svoje mišljenje i reći neko svoje svjedočanstvo patnje ili sreće. Ovo je prilika da se otvorimo i podijelimo svoja iskustva s drugima, ali i naučimo nešto iz tuđih iskustva. Svaki animator odabrao je jednog sveca na čijem je primjeru objasnio patnju, zašto Bog dopušta patnju i kako na kraju i iz patnje može proizaći neko dobro. Za kraj smo odabrali jedan dio svečeva života što smo prikazali u kratkom skeču kako bismo ostalima prezentirali svog sveca.

Nakon večere uslijedio je centralni dio naših duhovnih vježbi – misa i klanjanje. Zajedničko klanjanje trajalo je oko dva sata. Ovdje smo imali priliku iznijeti pred Isusa sve što nas muči i zamoliti ga za pomoć, ali i zahvaliti Mu na svemu što imamo. Na kraju klanjanja velečasni Stantić je posebno blagoslovio svakoga od nas. A onda nešto doista posebno – noćno klanjanje. Mladi su cijelu noć u skupinama po dvojice dolazili kod Presvetog.

Duhovna obnova za glazbene sastave

Već tradicionalna duhovna obnova za duhovne glazbene sastave održana je i ove godine u Subotici, tijekom vikenda, 18. i 19. travnja, na kojoj su se okupili „Apostoli mira“, VIS „Proroci“ i članovi ekipe LAUDATO televizije. Geslo obnove je odlomak iz Psalma 21,6 „Pomoću tvojom slava je njegova velika...“.

Nakon noći provedene u molitvi osvanulo je i posljednje jutro našega druženja. Ovoga jutra ponovno smo molili jutarnju molitvu iz Časoslova. Uslijedio je plenum, prilika da međusobno razmijenimo dojmove. Plenum je započeo izvođenjem skečeva koje smo osmislili u radu u grupama. Ovdje je bilo dosta smijeha, ali smo i naučili mnogo toga. Zatim smo sjeli u krug i svi smo redom izrekli svoje dojmove. Iako su mnogi mladi na početku priznali da su ovdje došli samo jer ih je netko nagovorio, sada su svi rekli kako im je vrlo drago što

su došli. Mir i radost kojim smo svi ispunjeni na kraju duhovnih vježbi mogu osjetiti samo oni koji su to iskustvo doživjeli. To je razlog zbog kojeg oni koji dođu jednom žele uvijek dolaziti. To je mir koji ne možemo naći u ovome svijetu. Zato moramo na kratko stati i povući se iz svijeta i posvetiti sebe i svoje vrijeme Gospodinu. On nam daje taj mir, pravi mir.

Tatjana Lendvai

Ove godine, duhovnu obnovu su predvodili **Petar i Ana Buljan**, članovi zajednice „Božja pobjeda“ iz Zagreba. Oni su kroz osobna svjedočanstva i molitvu ukazali na važnost autentičnog katoličkog života u današnjici, uz pomoć Duha Svetoga.

Duhovno vodstvo obnove su pomogli **vlč. Dragan Muharem i vlč. Andrija Anišić**.

Zahvalni smo Gospodinu na riječima, pjesmi, Duhu, slavljenju, svjedočanstvu, vjeri, otvorenim srcima. Pratite nas sve svojom molitvom i blagoslovima!

Bog vas blagoslovio, a Majčica zagovarala.

„Proroci“

Kako zatraviti travanj?

Dragi čitatelji! Vjerojatno su svi ljudi iskusili bar jednom u životu osjećaj nemoći. One nemoći koja jednostavno nema načina da se nadvlada, nema ničega što možete učiniti da se promijeni. Jednostavno morate čekati. Proći će. Mora proći. Razdvojenost od voljenih ili vrijeme do godišnjeg – mora se sačekati da dani i noći prođu. Viroza ili tek glavobolja na promjenu vremena ipak se mora prespavati, čak iako popijemo lijek ☺. Najiskrenije, kad sam bila mlađa, nikad mi se nije dopadala „mudrost“ da vrijeme liječi sve, jer – osobito kad si mlađi – tako je teško dočekati „da prođe“, štoviše, to „proći će“ djeluje ne samo daleko, već i nedostižno.

Nekako je u ovom travnju premalo trave i cvijeća, onih ljepota koje zaista „bude“ čovjeka... Proljeće je doletjelo, najavljuju još hladnih dana, ali i vrelo ljeto. Hmmm – jedino izvjesno je da će promjena biti. Barem meteoroloških ☺. One promjene koje bismo zaista željeli, nikako da stignu ili – nikako da ih sami napravimo. Priznajmo si – postoje promjene koje trebamo napraviti mi sami, jedino mi, uz pomoć Isusa Uskrslog, naravno. Kako, kad nemamo snage? Kako, kad je teško dočekati „da prođe“? Isus, kojega je uvijek najbolje pitati za sve što ne znamo kako, nakon svoga „Mir vama!“, kazao je da je On s nama do svršetka svijeta, pa još obećao Duha Svetoga... Ako i moramo „svirati na jednoj žici“ (vidi priču ispod) – koristiti zadnje snage i sposobnosti nas nemoćnih – uz ove Isusove upute – uspijevamo, pobjeđujemo! Blaženi oni koji vjeruju!!!

Onda, kako zatraviti travanj? Pa, nikako ☺. Bog će to učiniti suncem koje je stvorio, vodama koje je razdvojio i sjemenjem koje je načinio. Bit će obilje zelene trave oko nas, da dušu osvježi... (vh)

Jedna žica

U nekim intenzivnijim trenucima života, kad stvari baš i ne idu onako kako zamišljamo, planiramo i priželjkujemo, ili ne idu željenom brzinom, treba se sjetiti priče o Niccolu Paganiniju. Taj je violinski virtuoz oduševljavao publiku svojim maestralnim umijećem, ali i fantastičnim duhom te sjajnim improvizacijama. Na jednom koncertu, kaže priča, pred punom dvoranom, izvodio je jedno prilično teško djelo. Okružen cijelim orkestrom, uživao je u vlastitoj izvedbi kad mu je u pretposljednjoj skladbi koncerta pukla struna na violini. Na licu mu se pojavilo iznenađenje i iako vidno ljut, nastavio je izvedbu bez prestanka, sjajno improvizirajući. Za nekoliko trenutaka pukla je i druga struna. Nedugo nakon nje i treća. Sada su tri strune visjele s majstorove violine dok je on i dalje nezaustavljivo privodio izvedbu kraju, svirajući samo na jednoj, jedinjoj žici.

Po završetku je publika skočila na noge, dajući ovacije sjajnom umjetniku, još žešće plješćući njegovoj hladnokrvnosti, snalažljivosti i improvizaciji te dovršenoj izvedbi u uvjetima kada to gotovo nije bilo moguće. Nakon što su se ovacije stišale, Paganini je zamolio publiku da sjedne i iako su svi znali da ne mogu očekivati bis, poslušno su se vratili u svoja sjedala. Paganini je podigao violinu tako da ju cijela publika

može vidjeti, klimnuo glavom dirigentu i uz mig publici započeo svirku uz povik 'Paganini i jedna žica!'. Na svom je jednožičnom Stradivariju odsvirao završnu skladbu koncerta dok je publika u čudu promatrala kako se pred njihovim očima nemoguće u zanosu duha pretvara u moguće.

Prisjećajući se ove priče, shvatimo da naši životi, ma koliko ispunjeni problemima, brigama, razočaranjima i svim ostalim 'ugodnim' popratnim pojavama ne moraju to biti. Provodimo većinu vremena koncentrirajući se i brinući za žice koje su popucale. Žice koje ne možemo istog trenutka popraviti i promijeniti. A zaboravljamo da uvijek postoji barem jedna žica koja je još ispravna. Uvijek postoji bar jedna ispravna žica koje se vrijedi prihvatiti, s kojom vrijedi improvizirati. Jer i jedna žica je dovoljna za stvaranje predivne glazbe života. Stoga, mislite li da vam je teško, uhvatite se za onu jednu čitavu žicu u sebi i skladajte svoju melodiju koja će vas uzdići do neslučenih visina i izazvati ovacije. Vaše vlastite ovacije samima sebi, znajući da ste nemoguće u zanosu duha i srca pretvorili u moguće...

(Autor nepoznat)

Pismo Papi

Papa Franjo dobija mnogo pisama na više desetaka jezika, stoga mu Ured za Papinu korespondenciju (mons. Gallorini, ravnatelj Ureda, redovnica Anna i dvije gospođe) pomaže u odvajanju pisama onih koji žele samo pozdraviti Papu, od onih koji u papi Franji traže utjehu, duhovnu potporu, ruku ispruženu u hitnoj potrebi. Takva pisma odlaze na njegov radni stol.

– Kad je riječ o osjetljivijim slučajevima, poput onih kad je u pitanju savjest, napravimo bilješku i pošaljemo tajnicima, da ih Papa osobno pogleda. On ih pročita, stavi oznaku i uputi nas kako imamo odgovoriti. Papa Franjo ne može odgovoriti

na svako pismo, ali sva pisma upućena papi Franji dobiju odgovor. Zadaća je to koja zahtijeva posebni sklad s njegovim stilom – ta pisma valja čitati više srcem nego razumom, sudjelovati u patnji i pokušati pronaći odgovarajuće riječi kako bi se izrazilo ono što Papa doista želi da se izrazi: blizina, sućut... Papa uvijek govori da pastir ima živjeti sa stadom, s ovcama: ima osjetiti i živjeti s njima njihovo iskustvo – kaže ravnatelj Ureda za Papinu korespondenciju. Ukoliko se i Vi želite obratiti papi

Franji, svoje pismo pošaljite na adresu:

Sua Santità Francesco, Casa Santa Marta, 00120 Città del Vaticano.

Budući da papa Franjo nema e-mail adresu, ovo je jedini način na koji mu se možete obratiti. I ne zaboravite napisati svoj telefonski broj! Nikad ne znate, možda Vas iznenadi!

(Bitno.net)

Papina kateheza na općoj audijenciji 15. 4. 2015.

Komplementarnost muškarca i žene

Draga braćo i sestre, dobar dan! Današnja kateheza posvećena je središnjem aspektu teme obitelji: velikom daru koji je Bog dao ljudskom rodu stvaranjem muškarca i žene i sakramentom ženidbe. Ova i sljedeća kateheza odnose se na razliku i komplementarnost muškarca i žene, koji predstavljaju krunu stvaranja. Dvije koje slijede nakon njih bit će posvećene ostalim temama vezanim uz ženidbu.

Započinjemo kratkim komentarom na prvi izvještaj o stvaranju iz Knjige Postanka. Tu čitamo da je Bog, nakon što je stvorio svemir i sva živa bića, stvorio remek-djelo, to jest čovjeka, kojeg je stvorio na svoju sliku: *Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori* (Post 1,27), tako se kaže u Knjizi Postanka.

Kao što svi znamo, spolna razlika prisutna je u mnogim oblicima života, u dugačkom nizu živih bića. Ali samo u muškarcu i ženi nosi u sebi Božju sliku i priliku. U biblijskom tekstu to se ponavlja tri puta u dva retka (26-27): muškarac i žena su Božja slika, njemu su slični. To nam govori da nije muškarac promatran zasebno Božja slika, niti je žena promatrana zasebno Božja slika, već kao muško i žensko, kao par, su Božja slika. Razlika između muškarca i žene nije zbog suprotstavljanja ili podređenosti, već radi zajedništva i rađanja, uvijek na Božju sliku i priliku. Iskustvo nas to uči: da bi sebe bolje upoznalo i skladno raslo ljudsko biće treba uzajamnost muškarca i žene. Kada to nije slučaj, vide se posljedice. Stvoreni smo zato da jedni druge slušamo i uzajamno se pomažemo. Možemo reći da bez uzajamnog obogaćivanja u tome odnosu – u misli i djelovanju, u osjećajima i radu, pa i u vjeri – njih dvoje ne mogu niti razumjeti do kraja što znači biti muškarac i žena.

U opasnosti smo da napravimo korak unatrag

Moderna i suvremena kultura otvorila je nove prostore, nove slobode i nove dubine za obogaćivanje razumijevanja te razlike. Ali je također donijela mnoge sumnje i mnogo skepticizma. Na primjer, pitam se, nije li takozvana rodna teorija također izraz frustracije i rezignacije koja ima za cilj brisati seksualnu razliku jer se ne zna s njom suočiti? U opasnosti smo da napravimo

korak unatrag. Uklanjanje razlike je, naime, problem, ne rješenje. Da bi riješili probleme u svom odnosu, muškarac i žena moraju više razgovarati, više jedno drugo slušati, bolje se međusobno upoznati i više se voljeti. Moraju se jedno prema drugom ophoditi s poštovanjem i prijateljski surađivati. S tim ljudskim temeljima, koji su poduprti Božjom milošću, moguće je planirati ženidbenu i obiteljsku zajednicu za cio život. Ženidbena i obiteljska veza je nešto ozbiljno, i to za sve, ne samo za vjernike. Želim pozvati intelektualce da ne zaobilaze tu temu kao da je to postalo nešto sporedno u zauzimanju za izgrađivanje slobodnijeg i pravednijeg društva. Bog je povjerio zemlju savezu muškarca i žene: neuspjeh toga saveza oduzima svijetu ljubav i potamnjuje nebo nade. Zabrinjavajući znaci već postoje i već ih vidimo. Od mnoštva tih znakova želim ukazati na dva za koja smatram da za nas predstavljaju neodgodive obveze.

Moramo učiniti mnogo više za žene

Prvo: nema sumnje da moramo učiniti mnogo više za žene, ako želimo vratiti veću snagu uzajamnosti između muškarca i žena. Nužno je, naime, da se ženu ne samo više sluša, već da njezin glas ima stvarnu težinu, priznati ugled, u društvu i Crkvi. To je način na koji je Isus promatrao ženu u jednom okruženju koje je bilo nepovoljnije od našega, jer je u tim vremenima žena upravo bila građanin drugog reda, a Isus ju je promatrao na način koji baca jedno snažno svjetlo, koji osvjetljava

jedan put koji vodi daleko, čiji smo prešli tek mali dio. Još nismo duboko shvatili ono što nam može dati ženski genij, stvari koje žena može dati društvu i nama: žena zna gledati stvari drugim očima koji upotpunjuju ljudsku misao. To je put kojim treba kročiti s većom kreativnošću i odvažnošću.

Ponovno otkrivanje ljepote nauma stvaranja

Drugo se promišljanje tiče teme muškarca i žene stvorenih na Božju sliku. Pitam se nije li kriza kolektivnog povjerenja u Boga, koje nam je donijelo toliko zla i zbog kojeg patimo od pominosti s nevjerom i cinizmom, povezana s krizom saveza između muškarca i žene. Biblijski izvještaj, s velikim simboličnom slikom zemaljskog raja i istočnoga grijeha, govori nam upravo da se zajedništvo s Bogom odražava u zajedništvu ljudskog para i da gubljenje povjerenja u nebeskog Oca ima za posledicu podjelu i sukob između muškarca i žene. Velika je odgovornost Crkve, svih vjernika, i prije svega vjerničkih obitelji, za ponovno otkrivanje ljepote nauma stvaranja koji utiskuje Božju sliku također u savez između muškarca i žene. Zemlja se ispunja skladom i povjerenjem kada se savez između muškarca i žene živi u dobru. A ako ga muškarac i žena zajedno traže jedno s drugim i s Bogom, bez sumnje ga nalaze. Isus nas otvoreno potiče na svjedočenje te ljepote koja je Božja slika.

(Prema: IKA)

Piše: *Stjepan Beretić*

Gospin kip

Zidove crkve su resile slike sveta. Na najčasnijem mjestu u crkvi je bio kip Blažene Djevice kako sjedi na tronu. Taj se kip nosio u crkvenim pohodima. O tome kipu nije zabilježeno je li to onaj isti kip koji se spominje u staro vrijeme, a oštetio ga je jedan srpski vojnik. Podrobno se spominje oprema kipa, pa se spominju: 1) tri para košulja, 2) srebrna ogrlica, koja je opasivala vrat u devet redova, ista takva ogrlica od sjajne kovine, 3) obična narukvica od crvenih korala, 4) dvije krune: jedna pozlačena srebrna, a druga suknena ukrašena biserima, 5) šest marama za ramena, od kojih je jedna bila protkana zlatom, tri pojasa ukrašena srebrom, četiri gornja ruha. Jedno je od tih ruha bilo starije, a bilo je od pepeljaste svile, drugo od crne svile, a dva ostala ruha su bila načinjena od polusvile, a bila su ukrašena zlatnim čipkama. Osim toga bile su i tri prsne marame, jedna crvena sa zlatnim resama, druga zelena i treća crne boje sa srebrnom čipkom. I konačno kip je imao i jedan ljubičasti plašt. Sva ta ruha su bila dar vjernika.

Jezični red

Nedjeljni i blagdanski red bogoslužja u to vrijeme je bio ovakav: u 8 sati se držala propovijed za ljude dalmatinskog jezika, a onda je slijedila pjevana sveta misa za Dalmatince. U deset sati je bila mađarska propovijed, koju je opet slijedila pjevana sveta misa. Za vrijeme te svete mise su se pjevale mađarske pjesme. Treba spomenuti da do 1750. godine u ovom gradu nije bilo redovite i stalne mađarske propovijedi zato što nije bilo vjernika Mađara. Kad je grad izuzet iz vojne krajine, i kad se najveći dio Srba iselio, njihovo su mjesto zauzeli Mađari koji su doselili iz Segedina, Kečkemeta i gornjih (sjevernih) krajeva Mađarske. Tek se tada mislilo na to da u samostanu bude stalan mađarski propovjednik, koji će Mađarima tumačiti vjerske i čudoredne istine. Prvi stalni i redovni mađarski propovjednik je bio otac Lőrinc Földösi, koji je brzo osvojio srca Mađara svojim snažnim i djelotvornim propovijedima. Tek što je tri-četiri puta propovijedao, već ga je ugrabila smrt. Uskoro je njegov nasljednik bio otac Ignác Bécs. Od

tada su uvijek i bez prekida u franjevačkoj crkvi djelovali i mađarski propovjednici.

Kršćanski nauk

U popodnevnim satima nedjeljom i blagdanom redovnici su držali pouke iz kšćanskog nauka. Popodne u 13 sati je bio kršćanski nauk u kapeli svetoga Roka za Mađare, a oko tri sata u crkvi za Dalmatince. Na nauk su dolazila djeca zajedno s odraslima. Poslije kršćanskog nauka su bile litanije.

Mlada misa

Držim da je vrijedno spomena spomenuti da je 5. travnja 1760. godine bila prva mlada misa (primicija) u našem gradu. Mladomisnik je bio franjevac Mihál Mojto. Novina i izvanrednost događaja je privukla u crkvu veliko mnoštvo naroda. Nisu došli samo vjernici iz grada, već su došli i ljudi iz udaljenih krajeva. Svi su željeli primiti mladomisnički blagoslov. Dužnost kuma je obnašao štovani Kristof Rudić.

Kalvarija

U to su vrijeme građani Szent Márije Pál Oskolás i János Futó s jedne strane iz ljubavi prema Gospodinovoj patnji, a s druge strane, da udovolje žarkoj želji naroda, 1758. godine na trgu pred crkvom podigli prvu Kalvariju, koju su vjernici u velikom broju pohađali najviše u korizmenom vremenu. U vrijeme kroz godinu procesije su prolazile oko kalvarije. U posljednje vrijeme su vjernici mađarskog jezika o zajedničkom trošku podigli dvije svjetiljke na kalvariji. Ulje za te svjetiljke se kupovalo također darovima vjernika. O tim se svjetiljkama starala obitelj Oskolás. Svjetiljke su se palile u predvečerje večih blagdana, te su svijetlile do sumraka na sam blagdan.

14. § Sakramenti

a) Krštenje

Vrata u svetu majku Crkvu je sakrament krštenja. Nitko joj ne može biti

članom bez da primi krštenje. Krštenje je jedino sredstvo za očišćenje od istočnoga grijeha. Zato se krštenje novorođenčadi podjeljuje čim se rode, a u slučaju potrebe i noću.

Krsni zdenac je bio smješten u svećištu crkve, a sastojao se od velike bakarne posude, koja se izvan službe držala zaključana. Sveta ulja koja su se koristila kod krštenja su se čuvala u jednom ormariću, koji je također bio pod ključem. Krsna voda se posvećivala na veliku subotu, a obnavljala se u subotu uoči Duhova, kad bi se opet svečano posvetila. Zimi se dio krsne vode držao na toplijem mjestu, da se krštenikova glava ne bi morala polijevati ledeno hladnom vodom.

Svoje su vjernike redovnici brižno poučavali o izboru kuma. Pri tome se pazilo da se za krštenika izabere kum istoga spola, pa su dječacima kumovali muževi, a djevojčicama žene. Kum je mogao biti, kako to Crkva zapovijeda, samo katolik, pa za tu službu bez iznimke nisu primali inovjerce, ili nepoznate ljude, pa ni lualice.

Krštenje se uvijek podjeljivalo u crkvi i nikada u privatnim kućama, odnosno samo u slučaju ako su se domaćini bojali da bi novorođenče moglo umrijeti dok ga ne odnesu u crkvu. U takvim slučajevima, da dijete ne bi umrlo bez krštenja, babice su dobile dopuštenje da krste. Prije nego što su dobile dopuštenje morale su položiti ispit o tome znaju li podijeliti krštenje, što se tražilo za valjano dijeljenje sakramenta. Babice su ujedno polagale i prisegu da će krstiti prema nakani svete Crkve. U to se vrijeme spominje devet babica, koje su sve bile osposobljene za dijeljenje krštenja, a bile su položile i prisegu.

Ako je dijete kršteno u nuždi, pa je nadživjelo životnu pogibelj, dijete bi se odnijelo u crkvu, pa ako su svećenici bili sigurni da je babica valjano krstila dijete, dopunili bi krštenje obredima koje babica nije obavila nad djetetom. Ako je pak valjanost krštenja djeteta bila upitna, onda se dijete krstilo uvjetno. Kad je roditelj mogla ustati iz postelje, onda bi je jednim obredom uveli u crkvu. Taj se obred zvao uvod. Taj obred nije propustila ni jedna roditelj.

Poziv

za sudjelovanje na Međunarodnom znanstveno-stručnom skupu „Ivan Antunović – narodni preporoditelj Hrvata u Ugarskoj“

U povodu 200. obljetnice rođenja narodnoga preporoditelja Hrvata u južnoj Ugarskoj Ivana Antunovića, ove će godine, u okviru kulturne manifestacije Dani Ivana Antunovića, biti organiziran međunarodni znanstveno-stručni skup pod nazivom „Ivan Antunović – narodni preporoditelj Hrvata u Ugarskoj“. Skup će biti održan u Subotici 19. i 20. lipnja 2015., u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, Katoličkoga društva za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ (Vojvodina, Republika Srbija), Znanstvenoga zavoda Hrvata u Mađarskoj (Republika Mađarska), Filozofskoga fakulteta u Osijeku, Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu te Filozofskoga fakulteta u Zagrebu (Republika Hrvatska).

Premda je o Antunoviću relativno dosta pisano (npr. Andrija Anišić, Josip Buljovčić, Matija Evetović, Ante Sekulić i dr.), njegovo pisano djelo i društveno djelovanje još uvijek zahtijevaju dodatna istraživanja i tumačenja, napose kada je riječ o novim pristupima i interpretativnim paradigmatama. Držimo kako je dvjesto godina od njegova rođenja dobar povod da se u njegovoj rodnoj Bačkoj organizira međunarodni znanstveno-stručni skup s ciljem da se

iz perspektive suvremenih znanosti i novih spoznaja valorizira njegovo društveno i kulturno djelovanje te njegovo djelo.

Skup će imati interdisciplinarni karakter i okupit će teologe, etnologe, jezikoslovce, teoretičare i povjesničare književnosti te historiografe i kulturologe. Radni jezik skupa bit će hrvatski, a radovi će se izlagati u okviru sljedećih te-

matskih cjelina: teologija, književnost i jezik te povijest, etnologija i kulturološke teme.

Ovim se pozivaju znanstvenici koji su zainteresirani za izlaganje na međunarodnom znanstveno-stručnom skupu da prijave svoje sudjelovanje.

Napominjemo kako organizatori osiguravaju smještaj i ishranu, a troškove prijevoza snose sudionici.

Popunjenu prijavicu (na www.zkvh.org.rs) i sažetak potrebno je dostaviti do 1. svibnja 2015. na adresu e-pošte: [tzigmanov\[at\]zkvh.org.rs](mailto:tzigmanov[at]zkvh.org.rs). Nakon skupa predviđeno je i objavljivanje zbornika radova sa skupa, koji bi imao međunarodnu recenziju.

O svim daljnjim obavijestima sudionici skupa bit će na vrijeme obaviješteni. / **Organizatori** /

Ususret velikom jubileju

300 godina Gospe Tekijske

Osim ustaljenih aktivnosti koje se u Tekijskom svetištu odvijaju tijekom godine, pred Ravnateljstvom istoga su veliki izazovi i odgovornost, kako zbog sve većih potreba i očekivanja suvremenog hodočasnika – vjernika, još više radi ostvarenja dostojanstvenog obilježavanja značajnog jubileja – 300. obljetnice postojanja Biskupijskog svetišta Gospe Tekijske čiji će vrhunac biti iduće, 2016. godine.

Na prijedlog ravnateljstva Biskupijskog svetišta Gospe Tekijske u Petrovaradinu, srijemski je biskup, **mons. Đuro Gašparović** odobrio i potvrdio 20. 03. 2015. godine imenovanje dvanaestočlanog Odbora za organizaciju proslave jubileja 300. obljetnice Tekijskog svetišta. Riječ je o osobama različitih poziva i stručnosti, izabranih da na najbolji mogući način odgovore izazovima pripreme i provedbe cjelokupne organizacije proslave Jubileja.

Imenovani su sljedeći članovi Organizacijskog odbora:

Mons. Đuro Gašparović, biskup
Vlč. Stjepan Barišić, ravnatelj Svetišta
Petar Pifat, voditelj Svetišta
Preč. Ivan Čurić, generalni vikar (Đakovo)

Preč. Marko Kljajić, župnik (Surčin)
Tomislav Mađarević, administrator Srijemske biskupije (Sr. Karlovci)

Tomislav Žigmanov, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata (Subotica)

Mr. Darko Vuković, grafički dizajner (Petrovaradin)

Ivana Andrić Penava, dipl. povijesničar (Zagreb)

Dr. Dragan Damjanović, dipl. povijesničar umjetnosti (Zagreb)

Biserka Svetić, dipl. inženjer zaštite bilja (Petrovaradin)

Karolj Kovač, reditelj i kameraman (Novi Sad)

Neka Gospa Tekijska svojim zagovorom prati njihov rad.

Izboriti se za dostojanstvo

Piše: Marko Tucakov

Nisam jednom čuo da je, za vjernike, imati velebnu crkvu u središtu velikoga grada – prava poteškoća! Taj stav se može činiti pretjeranim, čak i nekršćanskim i pomalo uvredljivim, ukoliko se zna da je danas, više nego ikada, svjedočenje kršćanske vjere toliko potrebna, nezaobilazna i radosna dužnost. Vjerojatno je svjedodžba o postojanju i aktivnom življenju kršćanstva, koju jedna zajednica može pružiti svijetu, upravo najuvjerljivija ako je mjesto gde ona slavi Krista u centru života društvene zajednice. Čak i najstidljiviji kršćanin ne može sakriti da je bio na misi u crkvi koja je u centru grada – netko će ga sigurno primijetiti. Naravno, ovakve građevine brzo se upletu u kulturni milje društva, te postaju prepoznatljiv dio mnogih obrazaca posve svjetovne prirode. Novosadska župna crkva Imena Marijina tipičan je slučaj. Neogotička trobrodna ljepotica je izgrađena 1892. na mjestu prethodno stradale župne crkve, posvećena je prije točno 120 godina, 1895. godine. Nedvojbeno je da je mjesto na kojem se nalazi sasvim pogodno odabrano, točno u središtu gradskih zbivanja (i onda i sada), te naspram monumentalne Gradske kuće, izgrađene također 1895.

Dakle, imati velebnu crkvu Imena Marijina u centru Novog Sada nije poteškoća, nego veliki blagoslov! Od tada, pa sve do danas, nema foto-aparata koji ne zabilježi našu župnu crkvu, nema razglednice grada na kojoj ona nije, nema boljega sastajališta od njezinog predvorja. Fotografije i umjetničke stilizacije „Imena Marijinog“ krase unutrašnjost mnogih javnih prostora, memorandum nekoliko gradskih institucija, ali je, s druge strane, ova građevina i komercijalizirana, pa i do gotovo banalne mjere. Čini se da to novosadskim katolicima ne smeta, niti mislim da bi im trebalo smetati. Dapače! Znaju da unutrašnjost naše župne crkve živi svoju drugačiju dinamiku. To je dinamika života jedne još uvijek značajne, i strukturom raznovrsne zajednice, koja se sa svojim prezbiterima u njoj sabire oko Isusa, zahvaljuje mu i slavi ga. To im je daleko, daleko važnije – životno važno. Znaju da nema crkve ako se u njoj ne sabire Crkva. Za sabiranje ne traže ništa po-

sebno, no žele čuvati dostojanstvo samoga liturgijskog prostora i vremena, te dragocjene trenutke zajedništava i sabranosti. I u tome se ne razlikuju od bilo koje druge kršćanske zajednice.

No, izgleda da se za to dostojanstvo još uvijek (ili tek sada) moraju boriti. Oni znaju da su vjerska manjina u Novom Sadu, ali traže makar ono što im garantira i sam Zakon o crkvama i vjerskim zajednicama („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 36/2006), u članku 51, stavak 3: „Bogoslužbeni prostor i vrijeme su zaštićeni i nepovredivi, u skladu sa Ustavom i zakonom i autonomnim pravom crkava i vjerskih zajednica“. Dakle, prostor i vrijeme!

Jedan prijatelj me je pitao „Zar to već nemate? Imate crkvu usred grada, što će vam više? Ne biste trebali biti tako osjetljivi.“ Pitanje je da li, u konkretnom slučaju, (polu)maratoni, brojni festivali, još brojniji politički skupovi, protesti, sportske i druge manifestacije, performansi, zviždanje, vrištanje i zvrndanje i ostale zvučne i fizičke manifestacije svakovrsnih gradskih događanja mogu ići zajedno s garancijama nepovredivosti bogoslužnog vremena. A u Novom Sadu nisi „nitko i ništa“ ako ne organiziraš događaj u samom centru (točno ispred ulaza i oko crkve Imena Marijina), vikendom i uz pomoć najmoćnijeg ozvučenja. Takva događanja znaju privući i više tisuća ljudi. Je li bilo moguće čuti i sudjelovati na svečanoj

misi na Cvjetnicu, a prije toga na Bogojavljenje, te u brojnim drugim prigodama, znaju oni vjernici koji su takve pothvate pokušali. To se odnosi na cijelo vrijeme svih četiriju misa koje se slave nedjeljom i blagdanima, dakle gotovo neprekidno od 7 do 12.30 sati, ali ponekad i na večernje liturgijsko vrijeme, najčešće od 18 do 19 sati, prigodom pojedinih susreta i kasnije. Dakle, mi, katolici Novog Sada, a napose sudionici liturgijskih slavlja u centralnoj gradskoj župnoj crkvi, smatramo da imamo pravo da dostojanstvo liturgije ne bude pogaženo pravom organizatora i sudionika gradskih događanja da iste organiziraju i u njima sudjeluju.

Kako je to moguće? Zar time ne provociramo nesuglasice s našim sugrađanima i strukturama gradske uprave? Mislimo da bi dobra volja sve mogla riješiti. Pa i katolici sudjeluju na nekim od tih događaja! Oni su dio i naše svakodnevnice. I događaju se na javnom prostoru! I nikako nisu a priori negativni, niti ih osuđujemo. No, startno mjesto polumaratona, koji se „mora“ održati na Cvjetnicu, kako kažu organizatori, moguće je izmjestiti malo dalje od župne crkve. Vozila vrijednih gradskih komunalnih službi ne moraju nedjeljom ujutro turirati ispred ulaza u nju. Dobrih rješenja čak i najkonfliktnijih situacija u ovako velikom gradu svakako ne bi trebalo manjkati. Upravo takva rješenja mogu biti plod bratskog suživota, na koji smo u Novom Sadu toliko ponosni.

Nova knjiga

Odsjaji ljubavi

Panorama suvremene duhovne lirike Hrvata u Vojvodini

NIU Hrvatska riječ, Subotica 2015, priredio Lazar Novaković, 142 str.

Piše: Tomislav Žigmanov

Pjesništvo Hrvata u Vojvodini postoji, što na narodnome jeziku, što na književnome standardu, više stoljeća, a jedno od njegovih stožernih značajki jest bogato trajanje pjesništva duhovne provenijencije *in continuum*. No, kako je povijesna građa hrvatske književnosti u Vojvodini uvelike kritički neiščitana, jasno je zašto se, bilo o cjelini bilo o pojedinim segmentima ovoga pjesništva, malo toga pouzdanije i točnije zna. Stoga su dobrodošla ne samo književnoteorijska i književnopovijesna tematiziranja ovdašnje hrvatske književne građe, nego su jednako tako važni i pokušaji njezina sabiranja, sumjeravanja i skupnoga predstavljanja, kao što su kritički izbori, panoramski prikazi ili, pak, antologije.

Svjestan te potrebe, svećenik Lazar Novaković pristupio je izradi pregleđa duhovnoga pjesništva Hrvata u Vojvodini, čiji se konkretni ishodi nalaze pred nama. Nimalo ne zahtjevan kada je riječ o umjetničkim i uopće estetskim kriterijima, Novaković se, čini se, ispravno opredijelio za prikaz cjeline te raznovrsne i bogate pjesničke scene u hrvatskoj književnosti u Vojvodini, ali tek za jedan, ne i kratki, vremenski isječak – onaj koji u književnosti pulsira od sredine prve polovice XX. stoljeća, to jest onaj koji se može nazvati *suvremenim pjesništvom*. Istaknut ćemo kako je Novaković od ranije poznat kao pozorni čitatelj i predstavljač duhovne poezije – od osnutka Katoličkog mjesecnika „Zvonik“ desetak je godina priređivao rubriku „Pjesnički kutak“, što ga je onda ozbiljno preporučivalo i za izradu prve panorame suvremenoga duhovnog pjesništva Hrvata u Vojvodini.

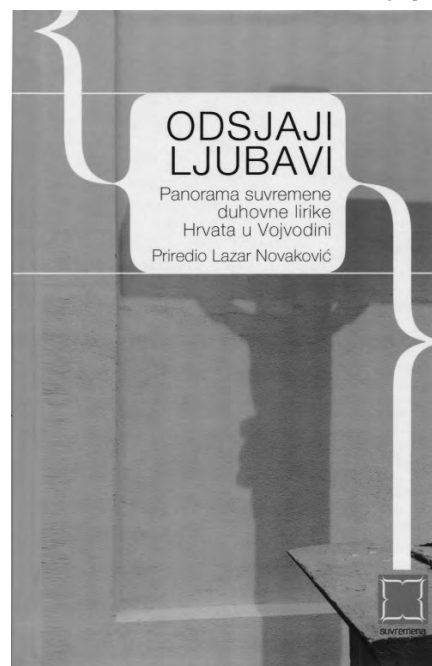
Osim pjesnika svećenika i redovnika te, u novije vrijeme, redovnica koje dolaze iz redova Katoličke crkve, u pjesništvu religijske provenijencije hrvatske književnosti u Vojvodini sudjeluje, napose od XX. stoljeća i jedan, ne mali, broj pjesnika koji nisu klerici. Tako je izborom iz opusa pjesnika svećenika Alekse Kokića, Josipa Temunovića, Marka Vukova i Marka Kljajića te redovnica s. Fides Vidaković i s. Blaženke

Rudić, Novaković u ovoj panorami zabilježio sve relevantne lirske *odsjaje Ljubavi* među klericima Katoličke crkve.

S druge strane, postoji i duhovno pjesništvo među autorima koji nisu službenici Crkve, koje nam je također u ovoj panorami Novaković predstavio – od Ivana Prčića i Ljudevita Vujkovića Lamića, preko Ante Jakšića, Jakova Kopilovića, Ante Sekulića pa do Branka Jevića, Lajče Perušića, Ilije Žarkovića... i, na koncu, do onih najmlađih – Željke Zelić i Nevene Mlinko. Njih skupa vjerno prate i oni koji su za duhovnim pjesništvom posezali kao pjesnici iz puka, što se počelo razvijati još za vrijeme socijalizma – od sredine druge polovice XX. stoljeća u okviru kulturnoga prostora koji je postojao oko Katoličke crkve. Tada su se, naime, javile prve pučke pjesnikinje s pjesmama duhovne tematike (Matija Dulić, Marga Stipić, Antonija Tona Kujundžić i Kata Ivanković), a svoj je zamah ono dobilo nakon 2000. godine u okviru pokreta *Lira naiva*, u kojemu sudjeluje veliki broj pučkih pjesnika.

Posve vjeran takvim pluralnim autorskim korijenima i isto takvom različitom pjesništvu, Novaković se u svojoj panorami suvremenoga duhovnog pjesništva Hrvata u Vojvodini opredijelio za izbor duhovnih pjesama koje potpisuje četrdeset četiri autora, koji su zastupljeni u rasponu od jedne pa do šest pjesama. Naravno, na takav izbor utjecao je cijeli niz kriterija – od obima pjesničke građe svakog od autora, preko činjenice postoji li autorovo samostalno djelo u vidu knjige ili ne, pa do same umjetničke vrijednosti pjesama. U tom smislu, treba istaknuti kako u Novakovićevoj panorami nisu zastupljeni svi pjesnici među Hrvatima u Vojvodini koji su pisali duhovne pjesme, već samo oni čije su pjesme udovoljile navedenim kriterijima. Netko bi drugi vjerojatno sačinio drugačiji izbor pjesama, no zacijelo ne bi mogao u jednome panoramskom pregledu cijele scene znatnije smanjiti broj pjesnika.

I kao umjetničko i kao pučko, ovo bogato i postojano pjesništvo *religijske*

provenijencije vojvođanskih Hrvata u svojim viševrsnim motivsko-tematskim ishodištima i elaboracijama uvijek i *a priori* računa na odraze *naslonjenosti* lirskoga subjekta na *Beskraj*, i to u svim njegovim bogatstvima, ali, gotovo po pravilu, ili na *meditativni* ili *razgovorni* način. Pri tomu, gotovo da na djelu u ovome pjesništvu imamo dvostrano užljeblljivanje toga naslanjanja na Onoga Beskrajnoga – ili se iznose vlastite slutnje boljega svijeta, okupljenih onda u pjesnikovim *nadama*, na prostoru na kojemu se živi i koji se razumijeva kao *svoj*, ili, pak, imamo sadržaje u kojima se krijepe patnje i tuge, temeljnih iskustava svijeta gdje se život doima kao onaj koji se zbiva u „ovoj dolini od suza“. /.../

No, bilo kako bilo, prečesto će religijske ćutnje lirskoga subjekta u pjesmama biti oslikavane uz mjesne krajolike, među kojima se ističu križ krajputaš i salaš, natapane etnografskim i topnimskim specifičnostima Bačke ili Srijema te često biti okrenute promišljanju sudbine ovdašnjega hrvatskog puka, čime će ovo pjesništvo – sa snažnim lokalnim koloritom – biti posve prepoznatljivo. Pjesništvo, koje još uvijek traži svoje svestranije književnoteorijske interpretacije i tumačenja te komparativne uvide s već kanoniziranim duhovnim pjesništvom hrvatske književnosti. Ove, pak, zadaće koje su pred nama, bit će lakše i jednostavnije nakon ovoga Novakovićeve panoramskog prikaza, prvoga takve vrste u književnosti vojvođanskih Hrvata.

/Iz Pogovora/

Susret s Papom u Sarajevu

Svi zainteresirani neka se prijave na svojim župama
najkasnije do 3. svibnja

i neka prilože osobnu iskaznicu prilikom prijave.

Cijena puta je 20 eura.

Polazak je 5. lipnja navečer u 20 sati.

Susret mladih u Baču

subota, 9. svibnja

Pozvani su svi mladi
od osmog razreda pa naviše,
osobito krizmanici.

Predavač će biti

p. Arkadiusz Krasicki,

misionar Družbe Duha Svetoga
i studentski kapelan u Osijeku.

= = =

TRIBINA

mladih u Subotici,

17. svibnja 2015.

u 19 sati

u Pastoralnom centru

„Augustinianum“

koju će voditi mladi karmelićani

iz Zagreba i Sombora

Susret ministranata

u Tavankutu,

u petak 19. lipnja.

Započinje na misi u 10 sati.

= = =

Misa zahvalnica
na kraju školske godine

Te Deum

u subotu 30. svibnja

u katedrali u 10 sati

= = =

Pokrajinski susret
pučkih pjesnika

„LIRA NAIVA 2015.“

30. svibnja 2015.

Župni dom u Zemunu

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Katoličko društvo za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“
24000 SUBOTICA, Trg svete Terezije 3 SRB 24000 Subotica

e-mail: drustvoia@gmail.com mob.: +381643226613; tel: +38124600240

Dinarski broj računa: 310-210508-62 NLB Banka A.D. Beograd

Telefon: +381 63 844 9368; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs

Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel: +381 63 844 9368

Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika

dr. sc. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Društva "Ivan Antunović"

mr. sc. Ervin Čeliković, tehnički urednik

Katarina Čeliković, lektorica

mr. sc. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković,
mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija "PRINTEX", Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupiru: Ministarstvo vera R. Srbije, Grad Subotica,
Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske
i Hrvatska biskupska konferencija

Hrvatska

osnovana 2002. u Subotici
sa sjedištem u spomen-kući
prof. Bele Gabrića, radi prikupljanja,
objavljivanja i promicanja kulturne
baštine Hrvata u Vojvodini

Subotica, ulica Bele Gabrića 21

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hrvivo@tothfalu.co.rs

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

RADIO MARIJA

Tel.: 021/4790-529; 024/602-259; 011/3349746

www.radiomarija.rs

radiomarija.srbija@gmail.com

NOVI SAD: 90,0 MHz; SUBOTICA: 90,7 MHz; PLANDIŠTE: 89,7 MHz;
SOMBOR: 95,7 MHz; LESKOVAC: 107,4 MHz; VRDNIK: 85,4 MHz; NIŠ: 102,7 MHz

Fotografije u ovom broju:

Zvonik, Vedran Jegerić,

Hrvatska riječ,

Snežana Vujković Lamić

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: **1650 din**

- poštom:

1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka
slijedi popust)

50 Eura: Europa

60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati
poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem,
Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom
podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime
Svetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12,
10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozems-
tva mogu poslati na biskupijski račun s nazna-
kom **Za Zvonik:**

NLB Banka A.D. Beograd

SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200533294

Katoličko društvo za kulturu, povijest i duhov-
nost „Ivan Antunović“, Trg sv. Terezije 3, 24000
Subotica, Serbia.

Uskrsna izložba u Subotici

Uskrsna izložba u Tavankutu

Uskrsna izložba u Somboru

Novopostavljeni Put križa u Maloj Bosni

Cvjetnica u Sonti

Rođetak ohnove Kalvarije u Baimaku

Blagoslov ureda Udruge BH „Dužijanica“

Ksenija Abramović, direktorica Laudato TV na tribini u Subotici

VIS „Proroci“ sa fra Zvonkom Tolićem u Stuttgartu

Duhovna obnova mladih glazbenika u Maloj Bosni

Koncert zbora Sv. Cecilija na Kelebiji

Uskrсни koncert združenih zborova u katedrali